

Фота БелТА

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

20
КРАСАВІКА
2019 г.
СУБОТА
№ 75 (28942)

ЗВЯЗДА

КАНКРЭТНЫЯ СЛОВЫ — КАНКРЭТНЫЯ РАШЭННІ

Усе абяцанні, дадзеныя народу, павінны быць выкананы

...Зноў падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка учора падчас таго, калі звяртаўся да беларускага народа і Нацыянальнага сходу са штогадовым Пасланнем. На працягу амаль дзюх гадзін кіраўнік дзяржавы выказаўся па найважнейшых тэмах для нашай краіны — пачынаючы ад заробкаў і пенсій да абмежавання інтэрнэту і будучых выбараў.

Па суверэнітэце і бяспецы —
ніякіх кампрамісаў

«Вось ужо чвэрць стагоддзя ў нашай краіне існуе замацаваная ў Канстытуцыі традыцыя штогадовага звароту Прэзідэнта да беларускага народа і нашага парламента, — сказаў Прэзідэнт у пачатку свайго выступлення. — У юбілейны для нашага Асноўнага Закона год мы з вамі сустракаемся ў звычайным, але абноўленым інтэр'еры. У будынку, які з'яўляецца летапісам нашай палітычнай гісторыі. Гісторыя станаўлення незалежнай дзяржавы, заснаванай на прынцыпах пераэмансцыі, справядлівасці і роўнасці перад законам, гатовай абнавіцца, ісці ў нагу з часам».

Ён адзначыў, што менавіта Авальная зала ў канцы мінулага стагоддзя стала сведкай змены эпох, эпіцэнтрам падзей, якія кардынальна змянілі лёс беларускага народа, сталі пунктам адліку нашай найноўшай гісторыі.

«Тут, у гэтых сценах, была распрацавана і прынята Канстытуцыя краіны. Гэты найважнейшы дакумент — квінтэсэнцыя беларускай дзяржаўнасці ад яе старажытных вытокаў, імкнення нашых продкаў завяць пра сябе як пра нацыю, якая адбылася, да стварэння ўласнай дзяржавы на зямлі, якая па праве нам належыць», — сказаў Аляксандр Лукашэнка.

Беларускі лідар нагадаў, што Рэспубліка Беларусь з'явілася на карце свету амаль тры дзесяці гадоў таму. Здабыўшы незалежнасць, краіна будавалася і развівалася ва ўмовах складаных геапалітычных, эканамічных, грамадскіх, рэгіянальных і глабальных трансфармацый.

«Мы знаходзіліся пад пільнай увагай сусветнай супольнасці. За намі назіралі. Ацэньвалі. Іншы раз, а то і часцяком, наवेश-

Фота БелТА

валі ярлыкі і ставілі ва ўмовы эканамічнай і палітычнай блакады. Але праз цёрні санкцый, праз выпрабаванні сусветнымі крызісамі мы выйшлі да вызначаных мэт», — падкрэсліў кіраўнік дзяржавы.

У цэнтры Еўропы стварылі сваю краіну. Мірную, стабільную і вельмі прыгожую Беларусь — краіну для жыцця чалавека. За параўнальна кароткі час выбудавалі новую дыпламатычную лінію знешняга ўзаемадзеяння. Выступілі не толькі ініцыятарамі, але і актыўнымі ўдзельнікамі еўразійскіх інтэграцыйных праектаў. Здолелі захаваць нейтралітэт у адносінах да вядомых глабальных і рэгіянальных канфліктаў. Звярнулі да сусветнай супольнасці з заклікам да новага шматбаковага дыялогу па ўмацаванні мер даверу, бяспекі і супрацоўніцтва.

«Занялі цвёрдую пазіцыю ў сучаснай геапалітычнай сістэме. Развіваючы адносіны з нашымі стратэгічнымі саюзнікамі і замежнымі партнёрамі ў розных частках зямнога шара, ні на крок не адступілі ад прынцыпаў самастойнага прыняцця рашэнняў, падначалены ўласным нацыянальным інтарэсам, але якія ні ў якім разе не супярэчаць іншым народам і перш за ўсё — нашым суседзям», — адзначыў Прэзідэнт.

У пытаннях суверэнітэту і бяспекі ў нашай сусветнай і ўнутранай палітыцы не было і не будзе месца ніякім кампрамісам. Не-

аднаразова перажыты досвед падзелу беларускага народа і перакройвання межаў прымушае нас высока цаніць сённяшняе аддзінства і тэрытарыяльную цэласнасць.

«Таму памяць пра Вялікую Айчынную вайну для нас непарушная і святая. Так, наша гісторыя пачалася больш за тысячу гадоў таму, але яна цалкам магла скончыцца ў 40-я гады мінулага стагоддзя, калі б не гераізм нашага савецкага народа», — падкрэсліў беларускі лідар.

Паводле яго слоў, у дзень 75-годдзя вызвалення Беларусі ад фашысцкіх захопнікаў мы будзем адзначаць важную для нашай дзяржаўнасці дату. Дату, якая стала сімвалам незалежнасці і свабоды роднай зямлі.

«У гэты знаковы год нам трэба будзе падарыць краіне яркі мірны перамогі. Прыняць маштабны міжнародны спартыўны першынствы. Годна, як мы ўмеем гэта рабіць, сустрэць шматлікіх замежных гасцей, спартсменаў і бальшшчыкаў. І, вядома, мы павінны працягнуць увасабляць у жыццё наш вялікі дзяржаўны праект «Малая радзіма», — дадаў кіраўнік дзяржавы.

Аснова ўсяго — эканоміка

Галоўныя прыярытэты — дабрабыт народа, міралобівае знешняе палітыка, нацыянальная бяспека. Гэта тры стаўпы ўпэўненага курсу нашай краіны, падкрэсліў Прэзідэнт.

Ён адзначыў, што падмурак паспяховай дзяржавы — моцная эканоміка. Паводле яго слоў, за гады нашай незалежнасці мы зрабілі нямала.

Валавы ўнутраны прадукт на душу насельніцтва па парытэце пакупніцкай здольнасці вырас амаль у пяць разоў. А аб'ём прамысловай вытворчасці перавышаны ў два з паловай разы.

«Мы не сталі на шлях бескантрольнага перадзелу ўласнасці. Не знішчылі тую спадчыну, якая дзесяцігоддзямі стваралася на выпаленай пасляваеннай зямлі. Мы яе захавалі і прымножылі. І ўсё гэта дзякуючы працы нашых людзей, якія на светанні незалежнасці і пры заробках у 20 долараў верылі ў Беларусь і аднаўлялі тое, чым мы сёння па праве ганарымся. Удыхнулі новае жыццё ў тую прадпрыемствы, якія былі на мяжы згубы і спусташэння ў пачатку дзесяцігоддзя», — сказаў Аляксандр Лукашэнка.

СТАР. 2

СВЯТА МІРУ І ЗГОДЫ

Хрысціянам Беларусі,
якія святкуюць
Вялікдзень

Дарагія суйчыннікі!

Сардэчна віншую вас са святам Уваскрэсення Хрыстовага.

Гэта вялікае таінства увасабляе ў сабе самую запаветную мары, азначае перамогу жыцця і добра, служыць невечэрнай крыніцай духоўнай стойкасці.

Сцвярджаючы стваральныя ідэі братэрства і чалавечалюбоўства, Светлы Вялікдзень абуджае ў людзях імкненне жыць сумленна, быць міласэрнымі, дапамагаць тым, хто мае патрэбу ў клопаце і судзіцтве.

Вялікодныя дні нагадваюць нам аб няёмных хрысціянскіх каштоўнасцях, раскрываюць найлепшыя душэўныя якасці, умацоўваюць мір і згоду ў грамадстве.

Жадаю вам, дарагія сябры, здароўя, шчасця, поспеху ва ўсіх пачыненнях. Няхай здзяйснюцца самыя запаветныя мары, а ў вашых дамах і сем'ях заўсёды будзе спакой, цяпло і ўтульнасць.

Прэзідэнт
Рэспублікі Беларусь
Аляксандр
ЛУКАШЭНКА.

УВАСКРОСЛЫ ХРЫСТУС — НАША НАДЗЕЯ

Пастырское Пасланне Мітрапаліта Тадэвуша
Кандрусевіча на Вялікдзень

«Всяліся і зямля, апрамененая ўзнёслым
бляскам, бо асвяціў цябе промень спрадвечна
Валадара.
Цэлы свет няхай адчуе, што вызваліўся ад
цёмры»

(з пасхальнага гімна Exsultet).

Глыбокапаважаныя святары, кансэкраваныя асобы, браты і сёстры!

1. Гэтымі словамі велічнага пасхальнага гімна Exsultet («Урадуіцеся») Касцёл у вігілію Пасхі абвяшчае свету радасць гэтай адзінай у гісторыі чалавечтва ночы, якая «была годнаю ведаць час і гадзіну, у якую Хрыстус паўстаў з мёртвых» (Exsultet).

Пасля трагедыі Вялікай пятніцы, калі здавалася, што «каралеўства цёмры» перамагло, надыйшла ноч, якая папярэджае «трэці дзень», у які Хрыстус уваскрос. Урачыстасць Уваскрэсення Хрыста з'яўляецца добрай нагодай для таго, каб паразважаць як над таямніцай паўстання Езуса з мёртвых, так і над неабходнасцю духоўнага адраджэння нас і нашага грамадства.

2. Праўда пра ўваскрэсенне з'яўляецца падмуркам нашай веры. Нездарма св. апостал Павел кажа, што «калі б Хрыстус не ўваскрос, то марнае і прапаўдаванне нашае, і вера ваша марная» (1 Кар 15, 14). І адразу дадае: «Але Хрыстус уваскрос, Першыне сярод тых, якія памерлі» (1 Кар 15, 20). Без праўды ўваскрэсення хрысціянства было б збудаваны на пыску домам, які хутка і лёгка разбурылі б патоку вады і вятры (пар. Мц 7, 24—27).

Адкуль мы ведаем, што Хрыстус уваскрос? У тых часы не было ні журналістаў, ні часопісаў, ні радыё, ні тэлебачання, ні інтэрнэту, ні камер назірання, ні касмічных апаратаў. Больш за тое, ні адзін з евангелістаў не апісвае моманту ўваскрэсення.

Перш за ўсё неабходна сказаць, што сам Езус шмат разоў гаварыў пра будучае ўваскрэсенне.

Так, напрыклад, пасля вызнання апосталам Пятром веры ў Хрыста як Сына Бога Жывога ў ваколіцах Цэзарэі Філіпавай (пар. Мц 16, 16) Ён казаў сваім вучням, што «павінен ісці ў Ерузалем і шмат выцерпець ад старэйшын, першасвятароў і кніжнікаў, і быць забітым, і на трэці дзень уваскрэснуць» (Мц 16, 21).

Акрамя запаведзі свайго ўваскрэсення, Езус некалькі разоў паказаў сваю ўладу над жыццём і смерцю, аб чым сведчыць уваскрэсенне дачкі начальніка синагогі Яіра (гл. Мк 5, 39—42), сына ўдавы з Наіна (гл. Лк 7, 12—15) і Лазара (гл. Ян 11, 42—44). Цікава, што перад уваскрэсеннем Лазара Езус сказаў яго сястры Марце: «Я — уваскрэсненне і жыццё. Хто верыць у Мяне, калі нават і памрэ, будзе жыць» (Ян 11, 25). Усё гэта з'яўляецца прадказаннем цуду ўласнага ўваскрэсення.

Вера ва ўваскрэсенне Езуса нарадзілася з дзюх крыніц: з пустага гроба Езуса і сустрэч з Уваскрэслым Ягоным вучняў і простых людзей.

Першым і галоўным сведкам праўды перамогі Хрыста над смерцю з'яўляецца пустая магіла Езуса, што ўбачылі жанчыны, якія на трэці дзень раніцай прыйшлі, каб паводле іудэйскага звычаю намаісціць Яго цела духмянымі алеймі (гл. Лк 24, 1—3). Больш за тое, разгубленыя і напалоханыя, яны нечакана ўбачылі двух мужчын у бліскучым адзенні, якія казалі ім: «Чаму вы шукаеце жывога сярод мёртвых? Яго тут няма; Ён уваскрос» (Лк 24, 5—6).

Нягледзячы на прырэннах, яны паведамілі аб гэтым апосталам і такім чынам сталі першымі, хто абвясціў пасхальную праўду ўваскрэсення (гл. Лк 24, 10).

Як вядома, потым туды скіраваліся апосталы Пётр і Ян. Яны знайшлі пустую магілу (гл. Ян 20, 2—8), што сведчыла аб перамозе Хрыста над смерцю.

СТАР. 4

Фота Андрэя КЕЦЬКО

ШТО Ё СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Апытанне: рэйтынг папулярнасці Макрона павялічыўся пасля пажару ў саборы Нотр-Дам

Рэйтынг папулярнасці прэзідэнта Францыі Эмануэля Макрона ўзрос на тры працэнтныя пункты ў перыяд, калі галоўнай падзеяй у краіне стаў пажар у саборы Нотр-Дам. Пра гэта сведчыць вынікі апублікаванага ў пятніцу апытання, праведзенага службай BVA ў перыяд 17—18 красавіка.

Паводле апошніх звестак, рэйтынг Макрона дасягнуў адзнакі ў 32%, дзякуючы чаму паказчык папулярнасці прэзідэнта знаходзіцца цяпер на ўзроўні верасня 2018 года, гэта значыць перыяду да таго крызісу, які ўзнік у краіне ў выніку пратэстаў «жоўтых камізэлек». Апытанне звярнула ўвагу на тое, што 62% французцаў даюць станоўчую ацэнку выступленню Макрона і яго дзеянням пасля пажару ў галоўным саборы сталіцы. Тэлевізійны зварот да краіны пасля гэтых падзей глядзелі каля 70% французцаў.

Ізраіль блакаваў палесцінскія тэрыторыі на час Песаха

Ізраіль увёў у пятніцу рэжым блакады палесцінскіх тэрыторый на Заходнім беразе ракі Іардан і ў сектары Газа на дзевяць дзён на перыяд святкавання Песаха. Пра гэта паведаміла прэс-служба арміі абароны Ізраіля. «У адпаведнасці з ацэнкай сітуацыі прынята рашэнне аб увядзенні поўнай блакады ўсіх палесцінскіх тэрыторый на Заходнім беразе ракі Іардан і ў сектары Газа ў ноч з чацвярга на пятніцу, 19 красавіка. Адрыццё пераходаў адбудзецца пасля ацэнкі сітуацыі ў галіне бяспекі ў поўнач суботы 27 красавіка», — гаворыцца ў распусуджаным ваеннымі ка-

Фота БелТА

мюніке. У надзвычайных выпадках, звязаных з пытаннямі аказання гуманітарнай або медыцынскай дапамогі, улады Ізраіля ў адпаведнасці са стандартнай працэдурай могуць даць дазвол на праход палесцінцаў праз КПП, дадалі ў арміі.

Для юрэйскага народа Песах, які пачаўся ў пятніцу ўвечары, з'яўляецца самым значным святам у годзе (адзначаецца ў памяць аб выхадзе юрэяў з Егіпта). У Ізраілі гэта — сямідзённае свята, за межамі юрэйскай дзяржавы яно адзначаецца восем дзён.

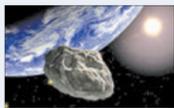
Астэроід прайшоў на блізкай адлегласці ад Зямлі

Астэроід 2019 GC6 дыяметрам да 30 метраў прайшоў у чацвер ад Зямлі на адлегласці ў 219 тысяч кіламетраў — удвая бліжэй сярэдняй адлегласці паміж Зямлёй і Месяцам. Як паведаміў інтэрнэт-партал Space.com са спасылкай на спецыялістаў Нацыянальнага ўпраўлення па аэранаўтыцы і даследаванні касмічнай прасторы (NASA), гэты астэроід адносіцца да катэгорыі «патэнцыйна небяспечных» для Зямлі. Да гэтай групы адносяць нябесныя целы, якія набліжаюцца да нашай планеты на адлегласць бліжэй за восем мільянаў кіламетраў, і досыць масіўныя для таго, каб у выпадку падзення нанесці сур'ёзны ўрон.

Нябеснае цела, якое атрымала пазначэнне 2019 GC6, было выяўлена 9 красавіка. Паводле ацэнак экспертаў з Лабараторыі реактыўнага руху ў Пасадэне (штат Каліфорнія), у момант найбольшага збліжэння астэроіда з Зямлёй у 09:41 у чацвер яго хуткасць дасягала 20,3 тыс. км/г.

У лютым астраномы выявілі два астэроіды, якія падыходзілі да Зямлі яшчэ бліжэй. Адзін з іх, астэроід 2019 CN5, напрыклад, праляцеў 11 лютага на адлегласці ўсяго 118 тысяч кіламетраў ад нашай планеты.

Паводле ацэнак NASA, у калыямной прасторы могуць знаходзіцца прыкладна 17 тысяч яшчэ не выяўленых астэроідаў.

Фота БелТА

КОРАТКА

• Самай даходнай для бюджэту Беларусі галінай эканомікі з'яўляецца аптыва гандаль (без ўліку продажу аўтамабіляў і мацацыклаў).

• 22 красавіка стартуе акцыя «Ліст вызваліцелю», прысвечаная святкаванню 75-й гадавіны вызвалення Беларусі.

• У Магілёўскай гарадской бальніцы адкрылася аддзяленне пластычнай хірургіі.

• Каля 100 тысяч мінчан хварэюць на стэнакардыю.

• У Брэсце ў ДТЗ пацярпелі чацвёра пешаходаў-дзясчат.

Аляксандр БОЙКА:

У цэнтры ўвагі

«САЦЫЯЛЬНЫ СТАТУС ПЕДАГОГА — ПРАБЛЕМА НУМАР АДЗІН»

Старшыня прафсаюза — пра фінансавы дабрабыт, кантрактную сістэму і гарантыі работнікам сістэмы адукацыі

Настаўнік у грамадскай іерархіі прафесій, на жаль, не займае лідарскія пазіцыі. Паміж дэклараванай каштоўнасцю адукацыі і рэальным стаўленнем да яе немалая дыстанцыя. Што патрэбна для таго, каб адукацыйная галіна развівалася? Каб у педагогіку прыходзілі найлепшыя і моладзь не імкнулася збегчы на больш высокааплатную работу пры першай жа магчымасці?

Сярод галіновых прафсаюзаў Беларусі прафесійны саюз работнікаў адукацыі і навукі — першая па колькасці арганізацыя, якая аб'ядноўвае ў сваіх шэрагах больш за 600 тысяч чалавек: работнікаў як дзяржаўных, так і прыватных устаноў адукацыі, навучанскую моладзь, аспірантаў, дактарантаў, а таксама замежных студэнтаў. Іх праблемы, заняцасць і заробак — штодзёныя клопаты прафсаюзнай арганізацыі. Мы сустрэліся са старшынёй Цэнтральнага камітэта Аляксандрам БОЙКАМ, каб ведацца, ці заўсёды ўдаецца данесці пазіцыю большасці членаў галіновага прафсаюза да ўладных структур і на якіх кірунках трэба засяродзіць увагу.

СТАР. 5

ISSN 1990 - 763X
19075
917719901763008

КАНКРЭТНЫЯ СЛОВА

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)
«Беларуськалій», нафтаперапрацоўчыя заводы, МАЗ, БелАЗ, МТЗ, БМЗ — гэта далёка не ўсёя пералік. Іх прадукцыю без усялякага перабольшання ведаюць ва ўсіх кутках планеты. Сёння гэта стала нашым нацыянальным здабыткам, упэўнены кіраўнік дзяржавы, але мы не спыняемся на дасягнутым.

У краіне ствараюцца новыя ўзоры спецыяльнай тэхнікі, электратранспарту, аўтамабіляў і камплектуючыя да іх, сучасная інавацыйная сельскагаспадарчая, ваенная тэхніка. І такіх прыкладаў шмат.

«Беларуская эканоміка і надалей будзе будавацца на аснове развіцця буйных прадпрыемстваў і вытворчасцяў. Гэта наш бяспрэчны прырыштэт», — падкрэсліў беларускі лідар.

Пра малы і сярэдні бізнес

«Мы далі годныя ўмовы для развіцця малога і сярэдняга бізнесу. Справа за імі. Дзейнічайце. Але памятайце, што вакол нашых гігантаў вам заўсёды знойдзеца работа. Гэтым мы вырашым асноўныя задачы: стварэнне новых рабочых месцаў і імпартазамішчэння», — сказаў Аляксандр Лукашэнка.

Ён звярнуў на гэта асабліва ўвагу, паколькі апошнім часам у грамадстве толькі і чуваць — малы і сярэдні бізнес. На яго думку, часам заклікі да такіх відаў дзейнасці прыводзяць да з'яўлення «тарбэшнікаў» і «мяшэчнікаў». Нам такая перспектыва не патрэбна. Кіраўнік дзяржавы падкрэсліў: давайце не будзем забываць, што прыносіць нам славу, багацце і дабрабыт народа, маючы на ўвазе буйныя прадпрыемствы. Пры гэтым ён не адмаўляе правы людзей, якія хочуць заняцца малым і сярэднім бізнесам.

Шлях развіцця — індустрыяльны

У апошнія гады ў краіне мадэрнізавана больш за пяцьсот буйных прамысловых прадпрыемстваў. Створаны новыя вытворчасці ў дрэва- і металапрацоўцы, будаўнічай і тэкстыльнай галінах, фармацэўтыцы, харчовай прамысловасці, якія сёння працуюць годна і эфектыўна, дадаў Прэзідэнт.

Разам з тым выкананне асобных праектаў, мякка кажучы, неапраўдана зацягнулася. Кіраўнік дзяржавы даручыў ураду завяршыць рэалізацыю асноўных інвестыцыйных праектаў на працягу набліжэйшых двух гадоў, вывесці на эфектыўную работу, забяспечыць стапрацэнтную загрузку магутаасцяў.

«Беларусь індустрыяльная — гэта наш шлях развіцця. Мэта — стварэнне камфортнага жыцця ў кожным кутку краіны. Прынцыпова важна выключыць усё тое, што сёння стрымлівае эканамічны рост. Для ўрада, Нацыянальнага банка гэта першарадная задача», — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка. Нам неабходна павышаць эфектыўнасць работы рэальнага сектара. Савету Міністраў вярта прымачь больш дзейсных меры, упэўнены беларускі лідар.

Усе суб'екты гаспадарання значодзяцца ў аднолькавых умовах — курс рубля, працэнтны стаўкі, іншыя ўмовы для ўсіх адзіныя, а працуюць па-рознаму. Практыку, калі прадпрыемствы імкнуцца кампенсаваць сваю безгаспадарлівае бюджэтных сродкамі, трэба спыніць канчаткова.

Быць бліжэй да людзей

Звярнуўся Прэзідэнт да праблемнага пытання раўнамернага развіцця тэрыторыі. У рэгіёнах пражывае большая частка насельніцтва. Менавіта ад жыхароў такіх абласцей падчас «Вялікай размовы» паступіла тры чвэрці зваротаў. Беларусь — невялікая краіна, таму ліній падзелу па сацыяльна-эканамічным развіцці не павінна быць.

«Задача па скарачэнні разрыву ва ўзроўні і якасці жыцця стаіць не адзін год. Аднак яе актыўнага рашэння пакуль не назіраецца. Урад не павінен ухільацца ад гэтай праблемы, вырашаць яе неабходна цэнтралізавана. Праблемы ўсоды аднолькавыя, таму патрабуе ад Савета Міністраў сістэмнай работы. Не варта паўтараць памылкі мінулага складу. Трэба ўсім нам спусціцца на зямлю і быць бліжэй да людзей. Калі не ведаеш, што рабіць, я часта гавару, ідзі да людзей. Яны табе падкажуць і дапамогуць», — прапанаваў Аляксандр Лукашэнка кіраўнікам.

У Беларусі вызначаны ўзроўні рэгіянальнай палітыкі — гэта сталіца, абласныя цэнтры, раёны, аграгарадкі і вёскі. Па кожным з іх створаны свае стратэгіі.

У 11 буйных гарадах, па прыкладзе Оршы, будучыя распрацаваны адпаведныя праграмы паскоранага развіцця. На іх рэалізацыю ўраду і старшыням аблвыканкамаў Прэзідэнт даў два гады.

«Рэгіёнам з улікам іх спецыялізацыі неабходна надаць мэтавы характар інвестыцыям для ўзмацнення іх эканамічнага патэнцыялу. Умовы для развіцця прадпрыемстваў любога маштабу і ўсіх формаў уласнасці створаны. Мясцовыя органы ўлады павінны аказаць усялякае садзейнічанне інвестару ў арганізацыі сваёй

Фота: БелТА

справы. Усё для гэтага ёсць. Дастаткова дакладна выконваць на месцах існуючыя нормы», — звярнуўся кіраўнік дзяржавы.

Камфортныя ўмовы для жыцця ў рэгіёнах магчыма стварыць, толькі займаючыся іх інфраструктурай.

Дыктатура тэхналогій у сельскай гаспадарцы

«Неабходна думаць не пра тое, колькі мы здольныя вырабіць, а пра тое, куды і колькі зможам прадаць», — аб такой стратэгіі ў вытворчасці зноў нагадаў Прэзідэнт. Па кожным кірунку патрэбны праекты будучыні і новыя тэхналогіі.

Такія падыходы датычацца і сельскай гаспадаркі.

«Аснова яе развіцця — буйнатаварная вытворчасць, і ад гэтага мы нікуды не адыходзім. Гэта мадэль даказала сваю эфектыўнасць. Пры гэтым я хачу звярнуць увагу: з'явіўся нейкі крэн і ў нашым урадзе. «Прыватнікі, фермеры не звяртаюцца да нас па дапамогу». Гэта, мабыць, ва ўрадзе не ведаюць, што мы аказваем дапамогу не толькі буйнатаварным вытворцам у сельскай гаспадарцы, але і фермерам. Толькі прашу не забываць адну сур'ёзную рэч, ісціну, што буйнатаварныя сельскагаспадарчыя прадпрыемствы, якія па-старому называлі калгасы і саўгасы (яны былі меншымі), нясуць велізарную сацыяльную нагрузку, — падкрэсліў кіраўнік дзяржавы. «Гэтыя буйнатаварныя сельскагаспадарчыя прадпрыемствы адказваюць не толькі за людзей у той старэй вёсцы, яны займаюцца мадэрнізацыяй гэтых вёсак».

Новыя дамы, клубы, інфраструктура ў аграгарадках — заслуга такіх прадпрыемстваў. Ды і ўвогуле, аграгарадкі па ўсёй Беларусі былі пабудаваны, паводле слоў Аляксандра Лукашэнка, не без дапамогі гэтых гаспадарак.

«Магчыма, вы (будучыя каментатары у сацсетках. — «Зв.») маеце рацыю, што дзяржава павінна ўзяць на сябе дарогі, клубы і бібліятэкі са школамі, а вы там займаецеся вытворчасцю. Людзі самі за сябе і так далей. Магчыма, але пакуль гэтага няма, і нам дапускаць памылкі нашых суседзяў нельга, — сказаў кіраўнік краіны. — Нельга ісці гэтым шляхам. Трэба спакойна рухацца і выбіраць той шлях, які сёння прымальны, бо застанемся не толькі без малака, мяса, але і без штаноў».

Жорсткая дыктатура тэхналогій, вытворчая дысцыпліна, актыўнае засваенне новых відаў прадукцыі, раслінаводства і жывёлагадоўлі — асноўныя задачы для сельскай гаспадаркі. Наконт апошняга, Аляксандр Лукашэнка ўдакладніў, што кожны раён павінен бачыць сваю стратэгію ў гэтай галіне. Мяняецца клімат — мяняецца падыход, таму трэба менш завазіць прадукцыі з-за мяжы. Да таго ж дзве трэці імпарту мы можам вырашціць на сваёй зямлі.

Нагадаў Прэзідэнт і пра новы аграпрадзід — вытворчасць арганічнай прадукцыі выключнай якасці па «з'яўленай» тэхналогіі. Старшыня Мінаблвыканкама Анатоль Ісачанка ўжо будзе новы экзаркн. Дзякуючы яму насельніцтва пазнаёміцца з выключна «чыстымі» прадуктамі.

«Мы ганарымся тым, што ў нас добрая сельскагаспадарчая прадукцыя. Гэта праўда, але трэба стварыць найчысцейшую ў экалагічных адносінах прадукцыю. Пакуль нам прырода дазваляе гэта рабіць. І мы гэты прыклад даважым», — запэўніў кіраўнік дзяржавы.

У Беларусі існуе Закон «Аб вытворчасці і абароце арганічнай прадукцыі». Задача ўрада — распрацаваць дзейсныя механізмы яго рэалізацыі. Асабліва гэта актуальна, таму што сучасны абарот такіх прадуктаў перавысіў 100 мільярдаў долараў ЗША, іх рэнтабельнасць большая, чым у традыцыйных на 10—15%. І рынак будзе толькі расці.

Лейтматыў трылогіі аб «Малой радзіме»

Прыродны ландшафт Беларусі — наша багацце і гонар. Але і буйныя гарады трэба азеляніць і засадзіць дрэвамі.

«Сёлета неабходна завяршыць работу па добраўпарадкаванні і азеляненні краіны. Гэта лейтматыў другога года трылогіі «Малой радзімы». Чысціня і эстэтыка — гэта не проста наш брэнд, гэта стыль жыцця», — сказаў беларускі лідар.

Прэзідэнт заклікае пасадзіць дрэвы на пустыках. Выкапаць маленькія расліны, якія гінуць з-за буйных «суседзяў», можна ў лясах і пасадзіць там, дзе іх няма.

Навядзенне парадку і яго падтрыманне — задача кожнага: мясцовага ўлады, прадпрыемстваў, арганізацыі і жыхароў. Толькі так кожны зможа назваць сябе сапраўдным гаспадаром на сваёй зямлі.

Зваротная сувязь грамадзян

Падчас «Вялікай размовы» з Прэзідэнтам у сакавіку гэтага года паступіла шмат зваротаў з прапановамі па развіцці рэгіёнаў. Гэта паказвае, што жыхары насамрэч хвароюць душой за свой край.

«Ёсць ініцыятывы, якія без перабольшання датычацца будучыні ўсёй краіны, яе далейшага сацыяльна-эканамічнага і палітычнага развіцця: ад ролі прафсаюзаўнага руху да ўдасканалення заканадаўства і прапановы па змяненні нашай Канстытуцыі. Радуе тое, што людзі думаюць маштабна, перажываюць шырока. Безумоўна, гэта сведчыць і аб палітычнай сталасці нашага грамадства», — канстатаваў Аляксандр Лукашэнка.

Такія прапановы насельніцтва — свайго роду «дарожная карта» для ўлады. Работа з людзьмі — асноўны кірунак для дзяржаўнага кіравання. Па словах Прэзідэнта, тым, хто не любіць супрацівацца з людзьмі, праводзіць прыёмы, не месца ва ўладзе, а асабліва ў дэпутацкім крэсле.

Штрыхі ў вобразе сучаснага кіраўніка

Высокапрафесійны, адукаваны і адказны чалавек — вось такі партрэт дзяржаўнага служачага «намаляваў» Прэзідэнт і заклікаў падняць узровень кіраўніцкага корпуса краіны. І гэта стратэгічная задача дзяржаўнага кіравання палітыка на сучасным этапе.

«Сёння ад кіраўнікоў патрабуюцца не толькі глыбокае веданне эканомікі, высокі прафесіяналізм і адказнасць за даручаную справу, але і ўменне працаваць з людзьмі, размаўляць з імі. Асабліва актуальнасць набывае падрыхтоўка кіраўнікоў новай фармацыі, здольных адаптавацца да эканамічнай сітуацыі, якая хутка змяняецца», — паведамаў кіраўнік дзяржавы.

Драйверам развіцця краіны на будучыя гады павінен стаць чалавек, яго ініцыятыва і імкненне жыць лепш.

Маладым людзям і іх энергія таксама знойдзеца месца ва ўладзе. Перспектыўныя спецыялісты, з лідарскімі якасцямі, тыя, хто жадае працаваць, у каго гараць вочы, а думкі сугучныя кірункам развіцця краіны, — такія кадры патрэбныя нашай Беларусі.

Прэзідэнт папракнаў грамадскія арганізацыі, асабліва «Белую Русь». Яна павінна актыўней са свайго шэрагу рэкамендаваць моладзь у кіраўнікі.

«У нас ёсць прафсаюзы, у нас ёсць вашы арганізацыі, маладзёжныя арганізацыі, у нас ёсць жаночыя арганізацыі. У рэшце рэшт, і ветэраны падкажуць. Вось яна грамадзянская супольнасць. Але гэта грамадзянская супольнасць павінна сама варушыцца, не толькі плакацца, што дзесяці крыжы знеслі», — адзначыў Прэзідэнт.

Асабліва роля, па словах Аляксандра Лукашэнка, ў фарміраванні нацыянальнай кіраўніцкай эліты і перадачы ёй вопыту старэйшага пакалення належыць Акадэміі кіравання пры Прэзідэнце.

Новае пакаленне беларусаў

Маладая незалежная беларуская дзяржава, як адзначыў Прэзідэнт, была створана «з абломка велізарнай імперыі». Разам з эканамічнай, сацыяльнай, палітычнай сістэмай вырастае і новае пакаленне першых дзяцей суверэнай Беларусі. Калі старэйшы

пакаленне самастойна вучылася быць свабоднымі, незалежнымі, яны ўжо такімі нарадзіліся.

«Вы ведаеце, шмат сёння балбатні. Вось Беларусь кудысьці ўключыцца, Беларусь падзеляць. Ды не магчыма сёння гэта зрабіць, таму што яны ўжо нарадзіліся ў свабоднай, незалежнай Беларусі. І той, хто сёння пасмее знішчыць Беларусь, сам па сабе Прэзідэнт, урад, ці хто яшчэ, — яны будуць пракалятыя», — сказаў кіраўнік дзяржавы.

Па словах Аляксандра Лукашэнка, моладзь любой краіны можа пазайздросціць беларусам, у якіх ёсць мірная, прыгожая краіна, гераічнае мінулае і багатыя традыцыі.

«Сёння можна і трэба абапірацца на іх веды, інтэлект, смеласць і ў добрым сэнсе дзёркасць. Нашы дзеці павінны бачыць і адчуваць, што па-трэбна я нам, патрэбныя сваёй краіне. Мы абавязаны зрабіць усё магчымае, каб яны раскрылі таленты і ўвасаблялі ў жыцці мары на Радзіме, у сьвеце дома. Асабліва цяпер, калі ў свеце ў прамым сэнсе ідзе бітва за маладыя розумы. Калі яны падвяргаюцца магутнаму інфармацыйнаму націску, які разбурае сістэму каштоўнасцяў. Мы ведаем, для чаго гэта робіцца», — падкрэсліў Прэзідэнт.

Значнае месца ў выхаванні свядомасці моладзі належыць і СМІ, якія павінны ствараць для яе якасны кантэнт. Сродкі масавай інфармацыі змогуць заахваціць моладзь да фарміравання сваёй грамадзянскай пазіцыі.

На думку лідара Беларусі, вялікая роля тут належыць і Рэспубліканскаму саюзу моладзі: «Вы, які і іншыя нашы грамадскія арганізацыі, аснова грамадзянскай супольнасці. Менавіта вы павінны быць арыентаваны для сваё аднагоджаў. Не толькі жыць ідэямі, якімі ахоплены сучасная моладзь, але і быць на паўкроку наперадзе».

Як адбіраць «зярняtkі» розуму

Рухацца наперад — задача і для сістэмы адукацыі. У краіне запатрабаваны спецыялісты, якія валодаюць новымі кампетэнцыямі і змогуць працаваць над эканомікай ведаў. Клапаціцца аб іх неабходна са школы.

Дапамога ў выхаванні такіх супрацоўнікаў і Нацыянальнай дзіцячых тэхнапарк. Першага студзеня 2021 года ён адкрыецца для таленавітых хлопчыкаў і дзяўчынак з усіх рэгіёнаў. Працаваць з вундэркіндамі будзе найлепшыя настайнікі і навукоўцы. Але адносна работы ўстановаў Прэзідэнт задаецца пытаннем:

— Я гляджу, прапанавалі мне стварыць гэты парк. Чакаю, калі яны мне скажуць самае элементарнае і галоўнае, як адбіраць гэтыя зярняtkі будзем па ўсёй краіне? Хто там будзе вучыцца? Можна зноў захабар ці яшчэ штосьці? Але такога не будзе.

У плане прафесійнага навучання краіне трэба памятаць пра запатрабаванасць кадры.

А сістэму вышэйшай і школьнай адукацыі неабходна мадэрнізаваць, арыентаваныя на сучаснасць. Але ўдасканалваць — не значыць ламаць...

«А рухацца ад меншага да большага. Ад простага да складанага. Гэта маё нязменнае патрабаванне. Гэта як у мовах. Заўважам, зноў пайшла гэтая моўная хваля. Я ж вас прасіў не падмайце гэтае пытанне ўвогуле. Яно закрытае ў Беларусі. У нас дзве дзяржаўныя мовы. Дзве — руская і беларуская, — падкрэсліў Прэзідэнт. — Калі хтосьці хоча страціць розум, ён страціць рускую мову. Калі ён хоча страціць сваё сэрца, ён страціць беларускую мову. Што вы хочаце страціць — розум або сэрца?»

На міжнародных конкурсах і алімпіадах беларускія вучні паказваюць выдатныя вынікі. Гэта фарміруе станоўчы імідж нашай сістэмы адукацыі. Таму не дзіўна, што расце экспарт адукацыйных паслуг. Да нас па веды

едуць замежныя студэнты са 108 краін свету. Як прыклад, Прэзідэнт прывёў размову са сваім турэцкім калегам. У Беларусі ўжо вучацца больш за 70 жыхароў Турцыі, а падчас сустрэчы Эрдаган папрасіў узяць на навучанне яшчэ.

«Велізарная краіна, імперыя — 82 мільёны чалавек насельніцтва. Ён убацьку ў нашай адукацыі тое «зерне», якое яму трэба. А мы часам гаворым: не тая адукацыя, трэба яе ўбраць і ўкараніць новае», — пракаментаваў беларускі лідар.

На думку Аляксандра Лукашэнка, у сферы адукацыі вельмі важная роля педагога, які адначасова павінен быць і псіхалагам. Гэтыя прафесіі дапаўняюць адна адну.

«Таму я крытыкую заўжды ў сувязі з падзеяй у Стоўбцах. Вось як у народзе кажуць, певень іх дзеўбануў у адно месца, заварушыліся ўсе. Начальніка па бяспецы — увесці ў кожнай школе. Намесніка дырэктара па бяспецы — увесці. Псіхалагамі запрадуціць, — расказаў Прэзідэнт. — Дзе вы грошы на гэта возьмеце? Ці трэба гэта ўвогуле?»

Інфляцыю неабходна ўтрымліваць у межах 5%

Рост заробатнай платы і прыбытак — галоўныя крытэрыі ацэнкі работы кіраўніка любога ўзроўню, дадаў ён. «І абсалютна правільна некалькі гадоў таму была пастаўлена трыадзіная задача: цэны, занятасць, зарплата. «Вялікая размова» пацвердзіла, што яна і сёння актуальная», — сказаў Аляксандр Лукашэнка.

Менавіта цэны з'яўляюцца тэмай, якая ў найбольшай ступені турбуе насельніцтва. Калі цэны будуць высокімі, то зарплата заўсёды будзе здавацца недастатковай.

Сярэднетэрміновая задача вызначана — інфляцыю неабходна ўтрымліваць у межах пяці працэнтаў — але гэта агульная лімба. «На ўзроўні асабістага ўспрымання інфляцыі ў кожнага свая», — дадаў беларускі лідар.

Чалавек спраўе пра рост цен не па агульным спяжывецкім кошыку, а па найбольш значных 6—8 пазіцыях тавараў і паслуг свайго штодзённага пошты.

Кіраўнік дзяржавы падкрэсліў: калі цэны пачынаюць дзесяці расці, то ўрад, мясцовыя органы ўлады павінны неадкладна рэагаваць. «Чаму па нармальным цэнах не можам накарміць уласны народ?» — спытаў ён.

Адна з прычын, упэўнены ён, — нагуляліся ў рынак і дэмакратыю ў эканоміцы. Скаргаў людзей на павышэнне цен на найважнейшыя тавары быць не павінна, папрэдзіў ён усе органы. «І няважна, што скажуць за мягой па палітычныя цэнаўтварэння, галоўнае, што скажа наш народ».

Неабходна разбірацца па кожнай канкрэтнай групе тавараў, глыбока ўнікаць у парадак фармавання цынак на ўсіх этапах і высвятляць, чым выкліканы гэты рост.

Для стрымлівання цен Прэзідэнт патрабуе ад урада ствараць асяроддзе для здаровай і сумленнай канкурэнцыі. У асобных манопольных галінах ёсць спробы дыктаваць свае цэны

ўзроўні не ніжэй за 80 працэнтаў», — падкрэсліў Прэзідэнт.

Беларускі лідар нагадаў, што мы дасягнулі прыкладна 500 долараў сярэднямесячнай зарплаты. Павышэнне зарплат — задача не толькі дзяржавы, але і самога чалавека, працоўных калектываў, прадпрыемстваў, упэўнены ён. Краіна павінна стварыць мінімум для камфортнага жыцця і развіцця — тыя ж 500 долараў, далей будзем рухацца разам, але наперадзе павінны быць уласна тыя, хто хоча больш зарабляць. Трэба падцягнуць тых, хто цяпер зарабляе менш, — сацыяльных работнікаў, настаўнікаў.

А што будзе з пенсіямі?

«Трэба памятаць, што ад заробку тых, хто працуе, залежыць дабрабыт людзей старэйшага ўзросту. Для большасці з іх пенсія — гэта адзіная крыніца даходу», — нагадаў прэзідэнт.

У 2018 годзе тройчы павялічаны пенсіі. Іх рост павінен быць і ў 2019-м. «Даручаю ўраду не адкладваючы падрыхтаваць праекты неабходных рашэнняў», — сказаў беларускі лідар. Сацыяльна гарантаваны ўзровень суадносін сярэдняй пенсіі па ўзросце і сярэдняй заробатнай платы павінен імкнуцца да 50 працэнтаў і быць не ніжэйшы за 40 працэнтаў.

І яшчэ ён заклікаў даваць магчымаць працаваць пенсіянерам, якія маюць вопыт і талент.

Магчымасць мець добрую работу

Троцяя з найбольш значных праблем, на якую звяртае нашу ўвагу насельніцтва, датычыцца магчымасці мець добрую работу, адзначыў Прэзідэнт.

Адна з формаў яе выражэння — наданне мабільнасці рабочай сіле ў межах краіны. «І ў гэтым пытанні неабходны сістэмныя прапановы. Але трэба і самім праўлячым ініцыятыву, каб знайсці сябе на рынку працы», — падкрэсліў ён.

Па-ранейшаму прырыштэтнай задачай застаецца стварэнне высокапрадукцыйных рабочых месцаў, што датычыцца ўсёй вертыкалі ўлады.

«Зніжэнне ўзроўню занятасці насельніцтва ці скарачэнне колькасці рабочых месцаў недапушчальна ні ў якім разе. А ўсе, хто іх створаць, атрымаюць усялякую падтрымку на любым узроўні», — сказаў беларускі лідар.

Урад, мясцовыя органы ўлады, прадстаўнікі прыватнага бізнесу — яны заўсёды павінны памятаць, што ў нас ёсць яшчэ адна катэгорыя грамадзян, якія жадаюць актыўна працаваць, нягледзячы на праблемы са здароўем. Гэта людзі, якія маюць інваліднасць.

Асноўныя задачы тут дзве — стварыць сістэму дадатковых стымуляў для наймаленька, які працуаўладкоўвае такіх людзей, і дапамагчы знайсці работу канкрэтнаму чалавеку.

Акрамя таго, тут Прэзідэнт назваў яшчэ трэцяе — жаданне чыноўніка падтрымаць такога чалавека. Трэба дапамагчы людзям з інваліднасцю.

«Канкрэтны чалавек, канкрэтная праблема, канкрэтнае рашэнне. Кожны дзень. Усе абяцаны, дадзеныя народу, павінны быць выкананы», — сказаў ён.

Фота: Яўрэн ПІСІСІКА

і тарыфы, таму трэба жорстка спыніць цяпаную мову, выраўноўваць умовы, адмяняць індывідуальныя льготы. Міністэрства антываганальнага рэгулявання і гандлю, Камітэт дзяржаўнага кантролю і іншыя ўпаўнаважаныя дзяржаўныя органы павінны жорстка скарачаць за тым, каб закон не парушаўся.

Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў: прымаць неабходны меры без дадатковых даручэнняў Прэзідэнта. Рашэнні павінны быць сацыяльна адказнымі.

Грашовое пы

КАНКРЭТНЫЯ РАШЭННІ

Таму што для такой аперацыі не маўля павінна вахыць хоць бы два з паловай кілаграмы.

Яшчэ прыклад — не так даўно жанчына, якая два месяцы знаходзілася пасля аварыі ў коме, нарадзіла здаровае дзіця. Урачы выратавалі і маму, і малага. Сапраўды, такія выпадкі ўваходзяць у гісторыю медыцыны.

Пра затрыманні медыкаў

Разам з тым Аляксандр Лукашэнка пракаментаваў сітуацыю з затрыманнімі ў медыцынскай сферы: «Саджалі і будзем саджаць за тое, што яны робяць».

Паводле яго слоў, затрыманні — гэта зладзеі і хабарнікі, перш за ўсё, кіраўнікі устаноў. Звычайныя хірургі штодня ратуюць жыцці, а за іх спінай пастаўляюць медыцынскае абсталяванне, лекі з вялізнымі нацэнкамі, грошы за якія трапляюць у кішэню кіраўніцтва. «Таму не трэба пакутаваць, што Лукашэнка перасаджаў», — падкрэсліў ён.

Кіраўнік дзяржавы сфармуляваў простую формулу: не крадзіце ў людзей, дзяржавы, не бярэце чужога. І ўсё будзе нармальна — чалавек будзе на волю.

Ён нагадаў пра сітуацыю, калі ў аднаго з затрыманых у гаражы — за двайной сценкай — знайшлі склад валюты. Паводле слоў беларускага лідара, той сказаў, што яму падабралі — нехта з Расіі прывёз, нехта з ЗША. «Гэтага быць не павінна, не трэба на мяне за гэта крыўдзіцца. Даравання за гэта не будзе нікому», — падкрэсліў ён.

...Праца тэмы здароўя Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што ініцыятыва «Здаровыя гарады і пасёлкі» павінна перарасці ў маштабны дзяржаўны праект. Усе населеныя пункты краіны, якія прэтэндуюць на званне здаровага горада ці пасёлка, павінны атрымаць паўнаважнае здароўеабаротнае асяроддзе. Без курэння і алкаголю, са спартыўнымі пляцоўкамі, бяспечнымі умовамі жыцця, чыстай вадай і паветрам.

Спорт — гэта наша ідэалогія

«Здароўе нацыі — гэта клопат не толькі медыкаў, але і кожнага з нас», — акцэнтаваў беларускі лідар.

Без фізічнай актыўнасці, занятак спортам не будзе здаровых дзяцей, здаровых людзей, здаровай нацыі ў цэлым. Увага дзяржавы да гэтай тэмы заўсёды самая пільная.

«І перш за ўсё мы самі павінны паказаць прыклад здаровага ладу жыцця, таксама знаходзіць у сваім графіку час для заняткаў спортам. Прысутнічаць на спартыўных мерапрыемствах. Спорт — гэта наша ідэалогія», — дадаў ён.

Узняцце Дзяржаўнага сцяга, выкананне Дзяржаўнага гімна ў гонар нашых спартсменаў умацоўваюць аўтарытэт Беларусі на міжнароднай арэне, але галоўнае, абуджаюць у сэрцах мільянаў беларусаў пачуццё гонару за Радзіму, упэўненні кіраўнік дзяржавы.

Для развіцця спорту ў нашай краіне зроблена ўсё і нават больш.

Кіраўнік дзяржавы падкрэсліў: неабходна даражэць на рашэнні канкрэтных сістэмных пытанняў дадзены, прыярытэты расставілі. Ад спартсменаў патрабавалася адно — даць вынікі і не спасылацца на тое, што чагосьці не хапае, таму што раней умовы былі занадта горшыя.

«І ў нашых дзяцей павінны быць найлепшыя ўмовы для заняткаў спортам. Спартыўныя школы да першага ліпеня трэба забяспечыць неабходным інвентаром і абсталяваннем, прычым нашай айчынай вытворчасці, мы ўсё гэта ўмеём рабіць», — сказаў Аляксандр Лукашэнка.

Гэта задача ўраду, старшыня аблвыканкома і Мінскага гарвыканкома. Разам несяць персанальную адказнасць. Акрамя таго, яшчэ раз па-гаспадарску паглядзіце на школьныя стадыёны, спартыўныя дваровыя пляцоўкі і вельдарожкі».

Кіраўнік дзяржавы расказаў, што нядаўна на пасяджэнні выканкама НАК даў даручэнне губернатарам — падняць і ўтрымліваць канкрэтныя каманды. Выказаўся ён і з нагоды заробкаў у некаторых відах спорту: вядома, за зарплату ў 300 рублёў спортам мала хто будзе займацца. Такая сітуацыя назіралася ў гандболе — тады ён даручыў, каб у спартсмена, які гуляе ў першынстве краіны, зарплата была не ніжэйшая за сярэднюю па Беларусі. Астатняе — за вынік. Пры гэтым Прэзідэнт падкрэсліў: ён супраць «дзікіх» заробкаў, які ў хакейным «Дынама». Дарэчы, будучыні гэтай каманды можа апынуцца пад пытаннем у выпадку, калі яна працягне так дрэнна выступаць.

Акрамя таго, літаральна пара месяцаў адцяляе нас ад маштабнай падзеі — Другіх Еўрапейскіх гульняў. А вясенню адбудзецца лёгкаатлетчны матч Еўропа — ЗША. «Гэта экзамен не толькі для спартсменаў, гэта магчымасць чаргова раз паказаць усяму свету нашу прыгожую, багатую культурнымі традыцыямі Беларусь і паказаць вынікі», — дадаў беларускі лідар.

Турыстычны патэнцыял — на максімум

«У нашай нацыянальнай культуры заключаны каласальны духоўны багаці. Гэта наш маральны стрыжань. Ён дапамагае захаваць самабытнасць. Сёння, калі звонку нам навязваюцца нейкія аспрэчаныя каштоўнасці, якія нараджаюць безгустоўшчыну, бездухоўнасць, гэта для нас асаб-

ліва важна», — адзначыў Прэзідэнт.

Паказаць сваё багацце, захаваць свае ідэалы, пачуццё ўласнай годнасці — значыць захаваць сілу краіны, яе незалежнасць, упэўнены ён. Па словах кіраўнік дзяржавы, мы павінны зрабіць усё для таго, каб зберагчы і павялічыць нашу культурную спадчыну, выхаваць на ёй новыя пакаленні.

«Паглядзіце, колькі талентаў дала Беларусь усяму свету. Беларусь, безумоўна, — краіна талентавітых людзей. Умовы для раскрыцця і рэалізацыі творчага патэнцыялу ў нас створаны. Працуюць розныя фонды і праграмы падтрымкі. Дзяржава ўклала нямялныя сродкі ў рэканструкцыю аб'ектаў культуры», — нагадаў беларускі лідар.

На думку Аляксандра Лукашэнка, наш народ вельмі ўспрымальны да творчасці, да мастацтва, да ўсёго прыгожага. Міжнародныя форумы, фестывалі, канцэрты ў нашай краіне заўсёды праходзяць з аншлагам.

«Міністэрству спорту і турызму трэба максімальна выкарыстоўваць усе існуючыя турыстычныя патэнцыялы краіны», — падкрэсліў ён. — Так, усё ведаюць Белаежскую пушчу, Брэсцкую крэпасць, саборы і музеі Палацка. А як жа Лідскі і Косаўскі замкі, пышная архітэктура Пінска і многае іншае?»

Прэзідэнт упэўнены: гэтыя аб'екты таксама павінны стаць часткай турыстычнага бізнесу.

Каму гэта нявыгадна?

Аляксандр Лукашэнка звярнуў увагу, што Беларусь сёння цікавая не толькі з пункту гледжання турызму. Яна камфортная для жыцця, бяспечная, утульная, прыгожая.

Але захоўваць нашу ўнутраную раўнавагу, знаходзячыся на геаграфічным скрыжаванні Еўропы, на сты-

ку геапалітычных інтарэсаў буйных световых дзяржаў і саюзаў, вельмі няспроста — і гэта прыярытэтная задача беларускай дыпламатыі.

«Мы памятаем урокі мінулага. Аналізую актуальнае міжнароднае становішча. Сёння яны аб'ектыўна ўскладняюцца. Таму робім усё, каб не апынуцца на вастрыі балокавага супрацьстаяння паміж Усходам і Захадам і перасцяргачы свет ад новага цывілізацыйнага разлому. У гэтым заключалася галоўная мэта нашай знешняй палітыкі, нашых мірных ініцыятыў па збліжэнні розных інтэграцыйных фарматаў, а па павышэнні даверу і бяспекі», — сказаў Прэзідэнт.

Вядома, за Мінскам замацаваўся статус нейтральнай перамоўнай пляцоўкі для кантактаў па самых цяжкіх пытаннях міжнароднага парадку дня. Мы цэнні і ганарымся гэтым, сёння мы робім усё магчымае для таго, каб на блізкаму нам украінскаму зямлю вярнулі мір і згода, дадаў кіраўнік дзяржавы.

Гэта нас хвалюе ў тым ліку таму, што ўсё адбываецца зусім побач, каля нашага парога.

«Пераадолець існуючыя супярэчнасці на планеце, у тым ліку на агульнай прасторы Еўра-Атлантыкі, можна толькі пачаўшы шырокі стратэгічны дыялог. Будзе гэта называцца «Хельсінкі-2» ці неяк інакш — не мае значэння. Галоўнае, каб быў вынік», — падкрэсліў беларускі лідар.

Аляксандр Лукашэнка зноў паўтараў: нельга, каб гінулі людзі.

Нягледзячы на тое, што ў Украіне фактычна ідзе вайна, кіраўнік дзяржавы не можа сабрацца і абмеркаваць сітуацыю. Чаму? «Бо камусьці гэта нявыгадна, таму — вы самі можаце здагадацца», — сказаў ён.

Пакуль усё бядуць — і ў тым жа СМІ — трэба сабрацца і спыніць гэта, упэўнены кіраўнік дзяржавы.

«Для нас жыццёва неабходна захаваць мірны, паспяхоўны Еўропы — нашага агульнага дома. Да гэтага сёння мы заклікаем усіх нашых партнёраў», — падкрэсліў Прэзідэнт.

«Для нас жыццёва неабходна захаваць мірны, паспяхоўны Еўропы — нашага агульнага дома. Да гэтага сёння мы заклікаем усіх нашых партнёраў», — падкрэсліў Прэзідэнт.

«Для нас жыццёва неабходна захаваць мірны, паспяхоўны Еўропы — нашага агульнага дома. Да гэтага сёння мы заклікаем усіх нашых партнёраў», — падкрэсліў Прэзідэнт.

«Для нас жыццёва неабходна захаваць мірны, паспяхоўны Еўропы — нашага агульнага дома. Да гэтага сёння мы заклікаем усіх нашых партнёраў», — падкрэсліў Прэзідэнт.

Стайка на высокадаходныя тавары і паслугі

«Мы не валодаем вялікімі запасамі сыравінных рэсурсаў, таму тым больш павінны рабіць стайку на экспарт высокадаходных тавараў і паслуг. Але сёння мала проста вырабіць добры тавар і знайсці рынак збыту. Сусветны гандаль, на жаль, становіцца закладнікам палітычных маневраў», — заклікаў Аляксандр Лукашэнка.

Мінулы год Прэзідэнт назваў годам гандлёвых войнаў. «І ў бягучым годзе яны працягваюцца. Гэта не толькі санкцыйнае супрацьстаянне. Выкарыстоўваюцца шырокі арсенал недапушчальных мер — ціск, дыскрымінацыя, шантаж, забароны», — звярнуў ён увагу. — Некаторыя краіны ўвялі аднабаковыя абмежаванні ў гандлі нават у дачыненні да сваіх найважнейшых партнёраў. У тым ліку, як вы ведаеце, і ў адносінах да Беларусі».

Паводле слоў Лукашэнка, найважнейшай задачай для краіны застаецца развіццё экспарту. «Пры гэтым высокая доля знешнегандлёвага тавараабароту не толькі прыносіць плён, але і фарміруе рызык залежнасці ад знешняй кан'юнктуры», — заўважыў ён.

«Таму так важна знайсці свае нішы на сусветным рынку, вырабляць тавары, што Беларусь сёння цікавая не толькі з пункту гледжання турызму. Яна камфортная для жыцця, бяспечная, утульная, прыгожая.

Але захоўваць нашу ўнутраную раўнавагу, знаходзячыся на геаграфічным скрыжаванні Еўропы, на сты-

ку геапалітычных інтарэсаў буйных световых дзяржаў і саюзаў, вельмі няспроста — і гэта прыярытэтная задача беларускай дыпламатыі.

«Мы памятаем урокі мінулага. Аналізую актуальнае міжнароднае становішча. Сёння яны аб'ектыўна ўскладняюцца. Таму робім усё, каб не апынуцца на вастрыі балокавага супрацьстаяння паміж Усходам і Захадам і перасцяргачы свет ад новага цывілізацыйнага разлому. У гэтым заключалася галоўная мэта нашай знешняй палітыкі, нашых мірных ініцыятыў па збліжэнні розных інтэграцыйных фарматаў, а па павышэнні даверу і бяспекі», — сказаў Прэзідэнт.

Вядома, за Мінскам замацаваўся статус нейтральнай перамоўнай пляцоўкі для кантактаў па самых цяжкіх пытаннях міжнароднага парадку дня. Мы цэнні і ганарымся гэтым, сёння мы робім усё магчымае для таго, каб на блізкаму нам украінскаму зямлю вярнулі мір і згода, дадаў кіраўнік дзяржавы.

Гэта нас хвалюе ў тым ліку таму, што ўсё адбываецца зусім побач, каля нашага парога.

«Пераадолець існуючыя супярэчнасці на планеце, у тым ліку на агульнай прасторы Еўра-Атлантыкі, можна толькі пачаўшы шырокі стратэгічны дыялог. Будзе гэта называцца «Хельсінкі-2» ці неяк інакш — не мае значэння. Галоўнае, каб быў вынік», — падкрэсліў беларускі лідар.

Аляксандр Лукашэнка зноў паўтараў: нельга, каб гінулі людзі.

Нягледзячы на тое, што ў Украіне фактычна ідзе вайна, кіраўнік дзяржавы не можа сабрацца і абмеркаваць сітуацыю. Чаму? «Бо камусьці гэта нявыгадна, таму — вы самі можаце здагадацца», — сказаў ён.

Пакуль усё бядуць — і ў тым жа СМІ — трэба сабрацца і спыніць гэта, упэўнены кіраўнік дзяржавы.

«Для нас жыццёва неабходна захаваць мірны, паспяхоўны Еўропы — нашага агульнага дома. Да гэтага сёння мы заклікаем усіх нашых партнёраў», — падкрэсліў Прэзідэнт.

«Для нас жыццёва неабходна захаваць мірны, паспяхоўны Еўропы — нашага агульнага дома. Да гэтага сёння мы заклікаем усіх нашых партнёраў», — падкрэсліў Прэзідэнт.

«Для нас жыццёва неабходна захаваць мірны, паспяхоўны Еўропы — нашага агульнага дома. Да гэтага сёння мы заклікаем усіх нашых партнёраў», — падкрэсліў Прэзідэнт.

«Для нас жыццёва неабходна захаваць мірны, паспяхоўны Еўропы — нашага агульнага дома. Да гэтага сёння мы заклікаем усіх нашых партнёраў», — падкрэсліў Прэзідэнт.

Новыя антыкарупцыйныя меры

«Па майм даручэнні летас праведзены пасяджэнні аблвыканкамаў па пытаннях процідзеяння карупцыі. Мы ўсіх папярэдзілі знізу даверху. Выпрацаваны канкрэтныя прапановы па павышэнні адказнасці за сітуацыю ў гэтай сферы на ўсёх узроўнях кіравання. Генеральнай пракуратуры, якую я не вельмі бачу ў барацьбе з карупцыяй, — падрыхтаваць комплекс мер па ліквідацыі прычын і ўмоў, якія параджаюць карупцыю», — даручыў Аляксандр Лукашэнка.

Прэзідэнт звярнуў увагу, што беларускае заканадаўства аб барацьбе з карупцыяй з'яўляецца адным з самых суровых у плане санкцыій, якія ўжываюцца да парушальнікаў. Работа па супрацьдзеянні карупцыйным праявам вядзецца па сістэмнай аснове, а яе вынікі максімальна адкрываюцца.

«Але, як паказвае практыка, нягледзячы на найсур'езнейшыя меры адказнасці, пакуль яшчэ не да ўсіх дайшла простая ісіна аб катэгорычнай недапушчальнасці хабарніцтва і кантрактаў. Пры гэтым маштаб выяўленых злачынстваў схем не можа не насцярожваць і патрабуе ад нас прыняцця дадатковых мер барацьбы з падобнымі дзеяннямі», — заўважыў Аляксандр Лукашэнка.

Кіраўнік дзяржавы яшчэ раз падкрэсліў, што важная якасная прафілактычная работа, асабліва ў тых сферах, дзе карупцыйны рызык найбольш высокі. Гэта галоўная задача не толькі для праваахоўнікаў, але і для кіраўнікоў ва ўсіх галінах эканомікі.

Акрамя таго, Прэзідэнт лічыць, што ёсць неабходнасць сфарміраваць у людзей нецярпімае стаўленне да карупцыі ва ўсіх яе формах і праявах, больш актыўна ўключачы ў дзейнасць шырокія пласты насельніцтва.

«Попыт на справядлівасць у нашым грамадстве заўсёды быў высокі, і сёння ён не стаў ніжэйшы. Я ўжо прыводзіў у прыклад Расію, Украіну, суседнія, заходнія дзяржавы, ды і іншыя, дзе на сягня тых, хто выступае на дэманстрацыях, напісана адно слова — «справядлівасць». Нас Гасподзь штурхнуў на гэтую сцэжу барацьбы за справядлівасць з першых дзён майго прэзідэнцтва. Як бачыце, гэты тэзіс сёння запатрабаваны як ніколі», — рэзюмаваў Аляксандр Лукашэнка.

Прапановы закрыць інтэрнэт — лухта

Прэзідэнт звярнуў увагу на нарастаючы знешні і ўнутраны медыяіск. На яго думку, сітуацыя даўно патрабуе прыняцця рашучых мер па умацаванні інфармацыйнай бяспекі краіны.

У першую чаргу гэта датычыцца інтэрнэту — асноўнай крыніцы інфармацыі для большасці людзей, і асабліва непакоіць масавае распаўсюджванне там адкрыта лжывай і правакацыйнай інфармацыі. Разам з тым кіраўнік дзяржавы супраць прапанову закрыць інтэрнэт.

«Да мяне прыходзяць розныя людзі з прапановамі накітавал «закрыць» інтэрнэт, прапануючы нейкі асобны інтэрнэт стварыць — гэта ўсё лухта», — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка.

Замест «закрыцця» кіраўнік дзяржавы заклікаў чынёўнікаў лепш працаваць у інтэрнэце. «Вы там яшчэ не былі і не працавалі, а ўжо прапануеце ўсё закрыць, усіх задушыць, усіх выкінуць», — сказаў ён. Замест гэтага кіраўнік дзяржавы параў звярнуў увагу на рознага кшталту старонкі, у тым ліку ў сацыяльных сетках. «Тут і суседзі нам «дапамагаюць», і тым, хто ў Беларусь прыехаў працаваць. Восць тым трэба спачатку магі ўпраціць. Прыехаў у краіну — працуй як трэба, — сказаў Аляксандр Лукашэнка. — Змагаемся не з тымі, з кім трэба змагацца, і не тымі метадамі».

Прэзідэнт расказаў, што Беларусь, удасканальваючы абараназольнасць, наколькі магчыма развівае ўзаемадзеянне ў фармаце АДКБ, прымае ўдзел у маневрах, павышае эфектыўнасць рэгіянальнай групой войскаў. Сумесна з Расіяй краіна рыхтуецца да правядзення вучэньняў «Шчыт Саюза — 2019».

Пагрозны — у інфармацыйнай прасторы

Камунікацыйныя тэхналогіі ў Беларусі развіваюцца актыўна — у 2018 годзе па гэтым паказчыку краіна заняла 38-е месца з амаль 200 дзяржаў. Разам з тым тэхналагічнасць адкрывае і новыя магчымасці для злачыннага ўмяшання, несанкцыянаванага атрымання і выкарыстання даных, у тым ліку асабістых. «Летаць колькасць выяўленых кіберзлачынстваў вырасла ў 1,5 раза», — звярнуў увагу Прэзідэнт.

Адказныя вектары дзяржаўнай палітыкі пазначаны ў нядаўняй прынятай Канцэпцыі інфармацыйнай бяспекі. Аляксандр Лукашэнка заявіў, што патрэбны канкрэтныя крокі па яе рэалізацыі. Гэта задача для Дзяржаўнага сакратарыята Савета бяспекі і адпаведных міністэрстваў і ведамстваў.

Кіраўнік дзяржавы таксама закрануў пытанні барацьбы са злачыннасцю і правапарушэннямі. «І ў цэлым грамадскі пародак і спакой грамадзян у краіне забяспечваюцца на належным узроўні дзякуючы нашай міліцыі, Камітэту дзяржаўнай бяспекі і іншым. Праваахоўныя органы трымаюць сітуацыю пад кантролем. Колькасць асабіста цяжкіх злачынстваў па апошняй чатыры гады зменшылася амаль на чвэрць. У любой частцы Беларусі людзі могуць спакойна жыць і працаваць, не асцерагаючыся за ўласную бяспеку», — сказаў Аляксандр Лукашэнка.

Фота Юлія ПІСЦІКІНА

Прышоў у школу — адпрацьці як мае быць

Беларускі лідар яшчэ раз падкрэсліў неметаганднасць адначэння ў школе пасада намесніка дырэктара па бяспецы, ахоўніку або дадатковых ствак школьных псіхолагаў. «Мы ўвядзем гэтых начальнікаў па бяспецы, яны будуць атрымліваць грошы — не вядома адкуль, ад настаўнікаў мы іх возьмем? А ў астатнія будуць адлічаны ад гэтай работы. І ён адзін забяспечыць у школе бяспеку? — спытаў кіраўнік дзяржавы. — Гэта наша бязладдзе, наша недысцыплінаванасць і расхлябанасць у школе — вось што прыводзіць да гэтага. І не трэба пажар тушыць бензінам».

Прэзідэнт падкрэсліў, што кожны педагог павінен быць адначасова і псіхолагам, і ідэолагам. У сувязі з гэтым ён запатрабаваў, каб у школах настаўнікі і кіраўнікі больш якасна выконвалі свае абавязкі. «Якія яшчэ моладзі падтрэбныя псіхолагі, калі там першы псіхолаг — дырэктар, два, а дзесьці і тры намеснікі дырэктара, дзе класныя кіраўнікі — псіхолагі. Вы што, у школе не вучыліся, у рэшце рэшт? Якія начальнікі па бяспецы? Прышоў у школу — адпрацьці як мае быць», — сказаў Аляксандр Лукашэнка.

Беларуская армія — сучасная

«Беларуская армія адпавядае ўсім сучасным патрабаванням, задачам дзяржаўнай палітыкі, зольнага супрацьстаяць любым пагрозам», — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка.

Кіраўнік дзяржавы адзначыў, што ў краіне працягваюць развіваць уласную вытворчасць спецыялізаванай і баявой тэхнікі. Сярод дасягненняў айчыннага ВПК — раэактыўная сістэма залпавага агню, новы зенітна-ракетны комплекс сярняй далёкасці, сродкі барацьбы з беспілотнікамі, якія карыстаюцца попытам у войсках шматлікіх краін свету. На стадыі завяршэння — работы па стварэнні супрацьтанкавых ракетных комплексаў. Ужо пачаліся выпрабаванні ўдарных беспілотных авіяцыйных комплексаў, у войскаў пастаўляюцца айчыныя лёгкабраніраваныя аўтамабілі для сіл хуткага рэагавання.

«Але галоўнае ў ваеннай арганізацыі — гэта людзі. Мір і бяспеку Беларусі забяспечваюць адважыя, выскопрафесійныя, верныя абавязку вайскоўцы. Задача Мінаробна — павышаць прэстыж ваеннай службы, ствараць сістэму пераваг для маладых людзей, якія прайшлі вайсковую школу, выхоўваюць патрыяты, заўсёды гатовыя стаць на абарону Інтэрэсаў нашай Айчыны», — заклікаў Аляксандр Лукашэнка.

Пра Канстытуцыю ў цяперашнім выглядзе

«Перакананы, што ўзважана і праваданная работа экспертнай супольнасці прывядзе да стварэння абноў-

ленага закона, які адпавядае інтарсам нашай краіны і нашых грамадзян на сучасным этапе», — заявіў кіраўнік дзяржавы.

Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што пакінуць Канстытуцыю ў цяперашнім выглядзе сваім пераможнікам ён не хацеў быць: «Мы прайшлі той этап, калі нам патрэбна была моцная ўлада — вось такія, як у нас ёсць. Трэба не ўладай дзяліцца. Улада непадзельная. Трэба нагрукваць уладнымі паўнамоцтвамі іншыя структуры і галіны ўлады. Каб за эканоміку, напрыклад, адказаў урад разам з парламентам. Нацыянальны банк не павінен быць убакі. Кантроль будзе ажыццяўляцца па розных кірунках — у нас ужо вар'янт адпрацаваны — той жа Камітэт дзяржаўнага кантролю, іншыя міністэрствы і ведамствы».

«Што датычыцца будучага кіраўніка дзяржавы, ён павінен быць сапраўды кіраўніком дзяржавы, ён не павінен так шмат атачацца па палях і фермах. Я нядаўна папракнуў урад: слухайце, людзі не бачыць вас там, на фермах, на палях», — падзяліўся меркаваннем Прэзідэнт.

«Але гэта не значыць, што мы будзем прадпрымаць нейкую спробу стварыць такую сістэму, што Лукашэнка быццам сыходзіць у вышні, Гэтага ў краіне не будзе. Я вам дакладна абяцаю», — заявіў беларускі лідар.

«Я думаю пра будучыню сваёй краіны, а не пра сваё асабістае ўладу. Слухайце, я ўжо наладзіўшы. Перастаньце пра гэта пісаць. Тыя, хто так думае, — некампетэнтныя людзі», — лічыць Аляксандр Лукашэнка.

Парламенцкія выбары ў 2019-м...

«Сёлета абдуццця выбары ў Палату прадстаўнікоў і Савет Рэспублікі. Яны стануць экзаменам не толькі для кандыдатаў у дэпутаты і ўсёй вертыкалі ўлады, але і для кожнага выбарчыка», — заявіў кіраўнік дзяржавы.

Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што дата пачуць не вызначана, але калі гэта прымыльна па законе, то выбары можна было б прымеркаваць да дня Кастрычніцкай рэвалюцыі. «Ёсць добрае свята 7 лістапада — выхадны дзень. Па-мойму, прымыльна. Давайце будзем да гэтай даты блізка арыентавацца без усялякіх ідэалагічных пасылаў», — сказаў Прэзідэнт.

Ён падкрэсліў, што ў розных людзей існуюць розныя погляды на падзеі Кастрычніцкай р

ПРА ШТО ПЫТАЛІ ПАРЛАМЕНТАРЫ

(Заканчэнне. Пачатак на 3-й стар.)

Замяніць газ на электрычнасць цалкам магчыма, упэўнены Аляксандр Лукашэнка. Пытанне толькі ў цане. Работа над гэтым працягваецца — Беларусь трэба пазабудаваць залежнасць ад газу, нафты і іншых вуглевадародаў. Краіна вырабляе электрычнасць з прафіцэнтам. У бліжэйшы час урад адкажа на пытанне, колькі будзе каштаваць гэтая энергія. Пакалькі станцыя будзеца да крыжывыя грошы, магчыма, сапраўдзіца датацыя.

Прэзідэнт адзначыў, што ён прыхільнік пераходу на электрычнасць. Больш за тое, ён паведаміў, што, калі вопыт будзе паспяхова, не выключана будаўніцтва яшчэ адной АЭС, — месца для яе падабранае. Кіраўнік краіны падкрэсліў, што трэба развіваць і іншыя віды энергіі — ветру, вады, сонца. Таму ён лічыць важнай, але трэба выпрацаваць правільныя рашэнні. Спачатку трэба падлічыць цэны. І калі грамадзяне гатовыя плаціць, то электрыфікаваць дамы праблема няма.

Депутат Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў па прамысловасці, паліўна-энергетычным комплексе, транспарце і сувязі Андрэй ЮНІЦЫН заўважыў, што якасць дарог у населеных пунктах выклікае справядлівыя папрокі ў людзей. Ён спытаў кіраўніка дзяржавы, як, на яго думку, можна змяніць сітуацыю ў частцы фінансавання дарожнай гаспадаркі, якаснага абслугоўвання дарожнай сеткі і дваровых тэрыторый населеных пунктаў, а таксама абнаўлення парку спецыяльнай дарожнай тэхнікі, зношанасць якой складае ад 70 да 90 працэнтаў і вышэй.

«Па дарогах рэспубліканскага і міжнароднага значэння ў нас была сур'ёзная размова, калі мы пачыналі будаваць другую каліцэвую ў бетонным выкананні. Калі мне давалося пераадолець коснасць і супраціўленне нашых будаўнікоў. Пабудавалі — аказваецца, не даражэй, чым асфальт. Вы, напэўна, праехалі па гэтай дарозе і зразумелі, што я меў рацыю, калі пабудоваў гэтую дарогу, — адказаў Прэзідэнт. — Тады было прынятае рашэнне па дарогах рэспубліканскага значэння і міжнародных трасах. Яны ў больш-менш нармальным стане. Мы дамовіліся, што звязам горад Мінск з Магілёвам, Гомелем, Брэстам, Гроднам. Засталіся адна-два такія дарогі ў краіне: напэўна, праз Паліцак прыйдзецца на Віцебск рабіць або прама — падуаемам. Мы абмяркуем праект разам з Еўрапейскім банкам рэканструкцыі і развіцця па будаўніцтве паўднёвага калідора праз Мазыр на Кобрын і Брэст. Калі мы там пабудуем, гэта будзе акупляцца, і для Еўрасаюза дарога вельмі важная, яны гатовы яе фінансаваць».

Што датычыцца дарог мясцовага значэння, ёсць адпаведная праграма да 2022 года, нагадаў кіраўнік дзяржавы. «Калі ёсць падставы нешта канкрэтнае дадаць па нейкай дарозе, уносьце прапановы, — прапанаваў Аляксандр Лукашэнка. — Але не хацелася б, каб мы нешта парушалі ў гэтай праграме: некаму дадалі, а нехта сшыў бы з гэтай чаргі. Рашэнні ўсе прынятыя. Нават калі б было больш грошай, мы не змаглі б іх асвоіць. Павольна разварочваемся, і справа не толькі ў тым, што тэхнікі не хапае. У нас хапае і нармальнай тэхнікі. Проста ўдзячна да гэтага адносіцца будаўнікі, але новы віцэ-прэм'ер з імі разбіраецца. Хоць гэта ўсё

ўзялі да сябе мясцовыя органы ўлады. Гэта ж усё ў губернатараў ужо».

Член Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў па эканамічнай палітыцы Ганна КАНАПАЦКАЯ працягвала словы пасаля Расіі пра патанненне будаўніцтва БелАЭС на тры мільярды долараў з тым, што кошт электрычнасці будзе каля чатырох цэнтаў.

Кіраўнік краіны падкрэсліў, што крыдэтынае пагадненне заключана на дзесьці мільярдаў. Станцыя атрымаецца таннейшай, па-першае, дзякуючы жорсткаму кантролю. На станцыі сабранае ўсё самае лепшае абсталяванне і запасныя часткі як з Расіі, так і з заходніх краін. Прэзідэнт кантралюе будаўніцтва асабіста, бо разумее «фобію» пасля Чарнобыля. Па-другое, на ўсім этапе стварэння станцыі працуе шмат беларусаў. Для беларусаў гэта школа высокатэхналагічнай будоўлі.

Жокая цана атамнай энергіі ўрэшце будзе, зараз адкажаць не магчыма. Але Прэзідэнт паабяцаў, што калі кошт станцыі атрымаецца ніжэйшы за заплачанае, дадатковай нагрузкі не будзе, каб грамадзяне атрымалі энергію на даступнай цане. Да таго ж пераход на электраэнергію дазволіць купляць у Расіі менш за 5—6 мільярдаў кубаметраў газу ў год.

Ганна Канапацкая таксама выказала занепакоенасць, што ва ўрадзе практычна нічога не падтрымаецца для дасягнення да 2025 года ВУП Беларусі ў сто мільярдаў долараў ЗША. «Якія прычыны новай рэформы вы гатовы падтрымаць сёння для дасягнення пастаўленай задачы?» — пацікавілася дэпутат. Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што ён гатовы пайсці на любыя рэформы, якія грамадства здольнае вытрымаць, але аддае перавагу слову «ўдасканаленне». Што да замежных інвестыцый, Прэзідэнт прапанаваў успомніць пра «Валкі камень», дзе можна адкрыць вытворчасць без падаткаў увогуле і прадаваць па ўсім свеце. Адна ўмова — тавары павінны быць пятага пакалення.

«Калі дэпутаты прапануюць праект рэформы, абавязкова адрагуе», — заключыў Аляксандр Лукашэнка.

Катэгорычнае «не» адказаў Прэзідэнт на пытанне члена Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў па дзяржаўнай беспяспекцы Васіля ЧАКАНА пра мэтазгоднасць амністыі да асоб, асуджаных па артыкуле 328 Крымінальнага кодэкса за незаконны абарот наркотычных сродкаў.

«За наркотыкі ніякай амністыі не будзе, хіба для тых, якія не выраблялі, не распаўсюджвалі, а толькі ўжывалі. І то выключна персанальна», — адзначыў Прэзідэнт.

Аляксандр Лукашэнка упэўнены, што не для таго прынятыя жорсткія рашэнні, каб паслабіць адказнасць: «Нарката — гэта страх, гэта бяда. У стане ап'янення ў нас больш за ўсё злычынстваў, асабліва на дарогах. Я ўжо не кажу пра гонафонд: ці народзіцца і каму потым гадаваць гэтых дзяцей і іх потым лянчыць».

Кіраўнік краіны паведаміў, што да гэтага пытання ўлады яшчэ вернуцца і абмяркуюць з мінішчым тэм ужывання. Але што да вытворчасці і распаўсюджвання, то наўрад ці будзе паслаблена.

Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА. Варвара МАРОЗАВА.

УВАСКРОСЛЫ ХРЫСТУС — НАША НАДЗЕЯ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Другой крыніцай праўды ўваскрасення з'яўляюцца сустрэчы ўваскрослага Езуса як з апосталамі, так і са шматлікімі іншымі людзьмі. Найперш Езус стаў перад жанчынамі-міраносцамі, якія спыталіся да апосталаў, каб перадаць ім вестку аб Яго ўваскрасенні. Тады Ён выйшаў ім на сустрэчу і сказаў: «Вітайце...» Не бойцеся. Ідзіце, паведаміце братам Маім, каб ішлі ў Галілею, там Мясце ўбачаць» (Мц 28, 9—10).

Далей наступае шэраг сустрэч з апосталамі. Па дарозе ў Эмаус, калі вучні Хрыста пазналі Яго толькі пры ламанні хлеба і пайшлі абвясціць іншым апосталам аб цудзе ўваскрасення (гл. Лк 24, 13—35). У Вячэрніку, калі сярод іх не было Тамаша і калі Езус дазволіў ім дакрануцца да сябе і нават разам з імі еў рыбу (гл. Лк 24, 36—45; Ян 20, 19—23). Наступная сустрэча праз тыдзень ізноў у Вячэрніку ўжо ў прысутнасці Тамаша, якому Езус дазволіў укласці пальцы ў свае раны і быць веруючым, а не няверуючым. Пры гэтым Езус сказаў, што шчаслівя тыя, хто не бачыў, а паверыў (пар. Ян 20, 24—29).

Акрамя гэтых сустрэч, Святое Пісанне згадвае і іншыя, у тым ліку досвед Сау па пад Дамаскам, калі святло ўваскрослага Езуса асляпіла рулівага ганіцеля хрысціян і ўчыніла з яго Апостала народаў св. Паўла (гл. Дз 9, 1—19).

З гэтых сустрэч можна зрабіць выснову, што Езус сапраўды ўваскрос. Ягонае сапраўднае і рэальнае цела мае пры гэтым таксама новыя ўласцівасці праслаўленага цела. Яно ўжо не абмежавана часам і прастораю, але можа знаходзіцца своеасаблівым чынам там, дзе Ён пажадае, і тады, калі пажадае (гл. Мц 28, 9, 16—17; Лк 24, 15, 36; Ян 20, 14, 19, 26; 21, 4), паколькі Яго чалавечая натура ўжо больш не можа быць звязанай з зямлёю і падлягае выключна Божай уладзе Айца (гл. Ян 20, 17), пра што сведчыць, напрыклад, уваход Езуса ў Вячэрнік пры зачыненых дзвярах (пар. ККК 645).

Апошняя сустрэча Езуса з апосталамі адбылася ў дзень Яго Унебаўшэсця, калі Ён даручыў ім апостальскую місію ісці і абвясчаць Евангелле ўсю свету (пар. Мц 28, 18—20). З таго часу Касцёл сведчыць пра тое, што Пасхальная таямніца вядзе да нараджэння новага, духоўна адраджанага чалавецтва.

3. Праўда ўваскрасення, будучы найбольш каштоўным Божым дарам, адначасова з'яўляецца і заданнем. Яна адкрыла шлях да нашага духоўнага адраджэння і стала своеасаблівым «дарожным знакам» у нашым штодзённым жыцці. Хрысціянін не ўцякае з гэтага свету, але надае яму боскі сэнс. Святы апостал Павел вучыць: «Калі ж вы ўваскрэслі з Хрыстом, шукайце таго, што ў вышынях, дзе Хрыстус сядзіць праवरоч Бога; пра тое, што ў вышынях, думайце, а не пра зямное» (Клс 3, 1—2).

Чаго ж трэба шукаць «у вышынях»? Адказ дае той самы апостал Павел: міласэрнасці, лагоднасці, пакоры, далікатнасці, доўгацярплівасці, цярплівасці адно да аднаго, узаемазнага любіўнасці і любові, якія з'яўляюцца павяззю дасканаласці (пар. Клс 3, 12—14).

Гэта не што іншае, як духоўная праца над самім сабой. Гэта штодзённым пераход

ці? Ці святло ўваскрасення перамяняе нас асабіста і ўсю нашу краіну? Ці будзем мы наша асабістае і грамадскае жыццё з Богам? Ці чынім усё магчымае, каб у нашых душах і заканадаўстве знайшоўся годнае месца для Бога? Ці на дзяржаўным і асабістым узроўні сапраўды хочам захаваць нашы сем'і ад крызісу, які нясе біч разводаў, «свабодных саюзаў» мужчыны і жанчыны без касцельнага благаслаўлення, працявання супярэчных Божаю праву аднаполых саюзаў і прапаганды гендарнай ідэалогіі? Ці належным чынам клапацімся аб захаванні найбольш каштоўнага Божага дару жыцця і пераадолення яго крызісу, які вядзе да генацыду нашага народа, у выніку чаго Беларусь апынулася ў «дэмаграфічнай яме»? Ці нашыя СМІ і культура клапаціцца аб маральным выхаванні нашага народа на хрысціянскіх каштоўнасцях?

Асаблівай увагі патрабуе моладзь, якая паддаецца ўздзеянню амаральнага свету праз рэкламу, сродкі камунікацыі, стыль жыцця, забавы і задавальненні. Імкненне да амаральнага бізнесу і прыбытку вядзе да незваротных змен у псіхіцы і маральнасці моладзі.

Дарагая моладзь, будучы сваё жыццё на моцным фундаменце, якім ёсць Хрыстус і вучэнне Касцёла, і будзьце адважнымі сведкамі ўваскрасення Хрыста. Не давольцеся, каб тосцы вырваў з вашых сэрцаў Бога. Памятайце, што вашы цэлы павінны быць святаямі Духа Святога (пар. 1 Кар 6, 19).

5. На нашых вачах беларускаму народу прышчэліваецца нігілістычная ідэалогія, якая клапаціцца не пра пошук Божай праўды, а пра яе знішчэнне. Таму сёння нам неабходна паглядзець на нашы справы з перспектывы ўваскрасення. У шматлікіх сферах нашага асабістага і грамадскага жыцця мы бачым дыктат практычнага матэрыялізму. Прапагандаецца стыль жыцця, у якім няма месца Богу. Ужо змяняе чалавек, вартасць якога часта вымяраецца фізічнай і гаспадарчай эфектыўнасцю, рахункам у банку і забеспячэннем прыемнасцяў. Усюм гэтым усеабаходна супрацьпаставіць праўду пра святасць чалавека, які створаны па вобразе і падобнасці Божым (пар. Быц 1, 26) і збаўлены каштоўнаю крывёю Хрыста (пар. 1 П 1, 19).

6. Браты і сёстры! Срдэчна віну ўсім вас з радасным і збаўчым святам уваскрасення Хрыста! Вінушу тых хрысціян, якія сёння таксама святкуюць гэтае свята свят! Вінушу братаў і сябрэў правааслаўных, якія праз тыдзень будучы святкуюць Пасху! Вінушу ўсім людзей добрай волі! Дзялюся з усімі вамі радасцю ўваскрасення Хрыста. Веру, што ўваскрэслы Хрыстус дапаможа нам годна адкажаць на выклікі часу. Гэта Ён сёння нам кажа: «Будзьце адважнымі. Я пераможу свет» (Ян 16, 33).

Ад пустае магілы Хрыста з надзеяй і адвагой пойдзем у будучыню, бо з намі ўваскрэслы Езус. А калі Ён з намі, то хто супраць нас? (пар. Рым 8, 31).

Гэтыя свае велікодных пажаданні ўмацоўваю бласлаўленнем у імя Айца, і Сына, і Святога Духа. Амен.

Архіепіскап Тадэвуш КАНДРУСЕВІЧ, Мітрапаліт Мінска-Магілёўскі.

Меркаванні У АСНОВЕ ЁСЯГО — ДАБРАБЫТ ЧАЛАВЕКА

Пасля завяршэння выступлення Прэзідэнта ў Авалянай зале Дома ўраду парламентары падзяліліся з журналістамі «Звязды» сваімі ўражаннямі і развагамі аб пачутым.

Максім МІСЬКО, намеснік старшын Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў па заканадаўстве: — У Пасланні прагучалі канцэптуальныя рэчы — такія, як стратэгія развіцця дзяржавы: гэта суверэнітэт, мірная знешняя палітыка, стабільнасць і спакой унутры краіны. Зыходзячы з гэтых тэзісаў будавалася ўсё астатняе. Размова ішла і пра сацыяльныя пытанні, і пра палітыку, і пра тое, што дэпутатам трэба больш увагі надаваць зносінам са сваімі выбаршчыкамі. Прэзідэнт адзначыў, што гэта работа не простая, але ленавацца не трэба. Я цалкам згодны. Кожны на сваім працоўным месцы павінен займацца сваёй работай, і ўся структура ўлады будзе правільна функцыянаваць.

Шмат было сказана пра дэмаграфічную бяспеку краіны. Вельмі прыемна, што Прэзідэнт адзначыў канструктыўныя і практычныя падыходы ў адносінах да шматдзетных сем'яў. Магчыма, пры будаўніцтве жылля трэба сапраўды прыбраць нейкія льготы, а для шматдзетных сем'яў будаваць бясплатна, бо гэта найважнейшая для нас задача.

Кіраўнік дзяржавы звярнуў увагу на развіццё IT-тэхналогіі, на тое, што гэты шлях развіцця краіны абраны цалкам правільна, ён дае сёння неверагодныя поспехі, прыцягвае замежнікаў, якія хочаць працаваць па нашых законах.

Разам з тым, Аляксандр Лукашэнка заклікаў не забываць пра людзей, бо законы ствараюцца не дзеля законаў, а дзеля людзей. І наша задача рабіць так, каб паміж людзьмі складаліся міралюбівыя адносіны, гэта самае галоўнае.

Датычна пытанняў эканомікі, мне вельмі спадабалася метафары Прэзідэнта пра тое, што Гасподар дае птушкам ежу, але не падкідае ім яе ў гняздо. Гэта значыць, што людзі самі павінны не ленавацца, а зарабляць, і ўмовы для гэтага ў нас сёння ёсць.

Вольга ПАЛІТЫКА, намеснік старшын Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў па прамысловасці, паліўна-энергетычным комплексе, транспарце і сувязі:

— На працягу года адбылося шмат нарадаў па розных сферах, прысвечаных розным праблемам, і ў саблетнім Пасланні ў канцэнтраванай, выкрышталізаванай форме былі сфармуляваны асноўныя мэты і задачы кожнай галіны. Коротка, кропкава былі пазначаны мэты і кірункі.

Мне як прамыслоўцу было важна пачуць, што развіццё менавіта рэальнага сектара — гэта тая база, на якой мы можам будаваць і развіваць сваю эканоміку. А моцная эканоміка — гэта ўмова, неабходная для забеспячэння рэальнага суверэнітэту. Гэта вельмі важна.

Яшчэ адзін значны момант: трэба прыняць больш мер, у тым ліку з боку дзяржавы, магчыма, у выглядзе прэфэрэнцый, для

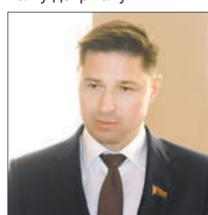
Валеры Барадзеня, член Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў па бюджэце і фінансах:

— На ўзбраенне трэба ўзяць асноўны паялы, які чырвовай ніткай праходзіць праз усё Пасланне Прэзідэнта: трэба якасна рабіць сваю працу на сваім месцы і цаніць тое, што ў нас ёсць. А гэта стабільныя ўмовы, прадказальнасць, адсутнасць пагроз міру. А што пытанні ўнікаюць і іх трэба вырашаць, — дык я цалкам упэўнены: гэта сведчыць пра развіццё і рух наперад. Бо калі нешта расце, яно абавязкова сутыкаецца з перашкодамі.

Людміла КАНАНОВІЧ, намеснік старшын Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў па працы і сацыяльных пытаннях:

— У аснову тэзісаў Прэзідэнта пастаўлены чалавек, клопат пра яго дабрабыт, развіццё і жыццё. Для мяне галоўным стаў паялы пра інвалідаў — правільна адзначана, што іх не так шмат, і мы павінны клапаціцца аб іх, дапамагаць з працаўладкаваннем. Вельмі важна кожнаму з нас памятаць, што гэта людзі, якія жывуць сярод нас. Яшчэ кіраўнік дзяржавы зрабіў акцэнт на клопат пра людзей пенсійнага ўзросту. Гэта залаты фонд, працаўнікі, якія могуць дзяліцца досведам з новымі пакаленнямі. І, вядома, моладзь. Маладыя, ініцыятыўныя, кратыўныя людзі таксама павінны працаваць на нашу дзяржаву.

Аляксандр БАГДАНОВІЧ, член Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў па нацыянальнай бяспецы (алімпійскі чэмпіён):

— Безумоўна, Прэзідэнт мае права патрабаваць ад спартсменаў вынікаў, таму што ў нас вельмі добра развіта адпаведная інфраструктура і ёсць усё для гэтага неабходнае. Кіраўнік дзяржавы звярнуў увагу на неабходнасць павышэння зарплат у рэгіёнах, развіцця школ — на мой погляд, гэта актуальнае пытанне. Так, трэнерскі штаб нацыянальнай зборнай мае неаблага зарплат, але калі ты малады спецыяліст на першым працоўным месцы і табе трэба набраць групу... Тут мы губляем педагогаў, бо ў іх пакуль няма выхаванцаў-чэмпіёнаў, за якія атрымліваецца дабываць.

Фота Югена ПЯСЕЦКАГА і БелТА.

Алімпійскі падарунак беларускім дзецям

У школе алімпійскага чэмпіёна, аднаго з самых тэхнічных і тытулаваных фігурыстаў свету, змогчы займацца дзеці ад 3 да 9 гадоў. Выкладчыкам цэнтра акрамя Ягудзіна стануць і іншыя алімпійскія чэмпіёны — Таццяна Тамцямяна, Максім Марынін, Алег Васільеў, чэмпіёнка Еўропы Яна Хахлова і іншыя. Мяркуюцца, што заняткі для адораных юных спартсменаў будучы бясплатнымі.

навуцэнцы школы Ягудзіна заўсёды могуць разлічваць на яе дапамогу.

А сам Аляксей Ягудзін падчас цырымоніі адкрыцця падкрэсліў, што стварэнне цэнтра фігурнага катання яго імя — гэта не задавальненне ўласных амбіцый, а складаны працэс працаваць з дзецьмі.

— Я чалавек, які не любіць даваць абяцанні, трэба пераходзіць ад слоў да справы, — адзначыў Аляксей. — Мы будзем інтэграваць у цэнтр вопытных трэнераў, у тым ліку трэнераў наезднікаў і Галоўнае — вы будаваць сістэму, чым мы і займаемся. Мы не хочам разбіваць тое, што ўжо створана ў Беларусі, не будзем хадзіць і пераабліваць дзецей з іншых школ. Мы, наадварот, хочам інтэграваць у сістэму і працаваць разам, як адны механізм. Каб усё працавала на адзін вынік, каб падняць узровень фігурнага катання ў Беларусі.

Адначасам, што ў цэнтры змогуць займацца не толькі пачаткоўцы, але і дарослыя спартсмены, якія ўжо выступаюць на міжнародных спаборніцтвах.

У завяршэнне вялікага свята фігурнага катання са сваімі паказальнымі выступленнямі на лёдзе «Алімпік парка» выступілі Аляксей Ягудзін і зоркі беларускага спорту — танцавальная пара Ганна Кулікава і Юрый Гуліцкі, а таксама Югэн Пузаню і Анастасія Сідарэнка.

Дар'я ЛАБАЖЭВІЧ,

Куды пералічваць грошы за суботнік?

Міністэрства фінансаў устанавіла парадак пералічэння грашовых сродкаў, заробленых на рэспубліканскім суботніку, які пройдзе сёння, паведамляе БелТА.

Рэспубліканскія органы дзяржаўнага кіравання і іншыя дзяржаўныя, падпарадкаваныя ўраду, мясцовыя выканаўчыя і распарадкаваныя органы, а таксама іншыя арганізацыі пералічаюць грашовыя сродкі, заробленыя ў дзень правядзення

рэспубліканскага суботніка, у аб'ёмах, вызначаных добраахвотна работнікамі, на асобныя банкаўскія рахункі рай- і гарвыканкамаў.

Калі ў рэспубліканскім суботніку ўдзельнічаюць некамерцыйныя арганізацыі, то па рашэнні іх калектываў грошы ўносяцца на асобныя рахункі рай- і гарвыканкамаў або пералічваюцца на бягучы (разліковы) рахунак арганізацыі з наступным пералікам іх на такую рахунак.

Раённыя і гарадскія выканаўчыя камітэты штодня пералічваюць грашовыя сродкі, атрыманыя ад правядзення рэспубліканскага суботніка, на асобныя рахункі абласных выканаўчых камітэтаў, Аблвыканкамы і Мінска гарадскі выканаўчы камітэт кожны дзень пералічваюць 50% грашовых сродкаў па асобныя банкаўскія рахункі Міністэрства фінансаў па ўліку сродкаў рэспубліканскага суботніка ў Нацыянальным банку.

Сцежкамi жыцця

МУЗА КУПАЛЫ З БУДСЛАВА

Карэспандэнты «Звязды» сустрэліся са сваячкай Паўліны Мядзёлкі

На вуліцы Зялёнай, 10 у аграгарадку Будслаў, што на Мядзельшчыне, прытуліліся пафарбаваны ў зялёны колер дом. Тут 12 верасня 1893 года ў сям'і Вінцэнта і Францішкі Мядзёлкаў нарадзілася дачка, якой далі прыгожае імя Паўліна. Ніхто не ведаў тады, што яна стане таленавітым педагогам, пісьменніцай, актрысай, будзе плённа працаваць на ніве нацыянальнага адраджэння. Цяпер тут жыве Соф'я Грышкевіч — жонка стрыечнага брата Паўліны Мядзёлкі — Часлава. Соф'я Міхайлаўна ўжо восемдзесят пяць гадоў. Не той узрост, каб прымаць гасцей. Але жанчына пагадзілася на сустрэчу з журналістамі «Звязды». Разам з настаўніцай беларускай мовы Будслаўскай сярэдняй школы Янінай Дзямідовіч, якая шмат гадоў вывучае жыццё і творчасць знакамітай зямлячкі, кіруемся па адрасе.

Піянiна, якое помнiць рукi Паўліны

Паглядзіце на стары разгалісты дуб, што расце на мяжы агарода, — зьяртаецца Яніна Вацлаваўна да нас. — Яго пасадзіла Паўліна Мядзёлка. На вуліцу выходзіць і сама гаспадыня: — Паўлінка прынесла гэты саджанец з урочышча Падбабы, што за восем кіламетраў ад Будслава. Яна ж вельмі хацела пасадзіць менавіта дуб. Пакуль дрэўца прыжылося, то дзеці два разы ламалі вяршок. Але, нягледзячы на гэта, бачыце, які волат вырас. Хацелі яго спілаваць, але я не дазволіла, хаця апалае лісце па восені дастаўляе шмат клопатаў. Захавала я палісаднік — Паўліна вельмі любіла кветкі, высаджвао тут і ружы, і ліліі. Некалі мая сваячка ў гэтым прыгожым кутку бавіла час са сваімі гасцямі. Толькі ягадныя кусты мае дзеці выкарачвалі, бо перасталі пладаносіць. Соф'я Міхайлаўна гасцінна запрашае нас у дом.

Паўліна прыехала сюды ў 1947 годзе, каб даглядаць нямоглую маці. Мы з мужам жылі ў сваёй хаце. Пераехалі сюды ў 1957-м па просьбе Паўліны: ёй цяжка было спраўляцца адной з хатнімі справамі. Яна была высокая, але худзеная, тоненькая, ды і здароўе мела не надта якое. Яшчэ ў Маскве падчас вайны, калі працавала настаўніцай у школе, памарозіла рукі, якія балелі, нельга ёй было цяжка паднімаць. А тут хворую маці трэба было не адзін раз за дзень перавярнуць у ложку. Яны жылі ў адной палове хаты, у другой сталі козы. Мой Чось адбуваў другую частку, і мы тут паспаліліся. Вось у гэтым пакоі, дзе сядзім, жыла Паўліна, за сцяной — Францішка, як мы яе на-

спіцца і не прывядзе сябе ў парадак. А калі Паўліна лавіла яго «падшаф», то ён станавіўся на калені і прасіў прабачэння: «Даруй, мамачка Паўлінка», — смяецца мая суразмоўніца.

— З Паўлінай Вінцэнтаўнай сяравала Галіна Бальчэўская — актрыса Купалаўскага тэатра. Яна з суседняй вёскі Палессе, што праз масток ад Будслава, — уступае ў размову Яніна Дзямідовіч. — Кажуць, што ёй сімпатызаваў Уладзімір Караткевіч. На кніжцы, якую ёй падараваў, пакінуў надпіс: «Галінец-вярбінцы з беларускага Палесся». Магчыма, у іх штосьці б і атрымалася, бо яна была адзінокай, але ходзяць чуткі, што на той час у Караткевіча ўжо была жанчына. Так што паміж імі так і засталася сяброўства. Апошні раз Галіна Бальчэўская паказала ў Будславе свой монаспек-

такль, прысвечаны трагічнаму лёсу жанчыны з Чарнобыльскай зоны, усе плакалі. У хуткім часе яе не стала. Але ў Купалаўскім тэатры працуе і працягвае традыцыю Бальчэўскай і Мядзёлкі мой вучань Міша Світа.

Загадавае каханне: ці было яно?

Па словах Соф'і Міхайлаўны, у Паўліны заўсёды было шмат гасцей, сяброў, аднадумцаў, дзеечыва культуры і мастацтва. Але асабліва запомніўся ёй Уладзімір Караткевіч. «Вельмі ж далікатны, добры бы Валодзя. Была, і пад мухай прыедзе. Але Паўліна не любіла, калі вывалілі, таму Уладзімір Сямёнавіч стараўся не паказваць ёй на вочы, пакуль не вы-

Ды яна сказала, што кахае іншага. Але ж на той час яна была маладзенькай — усяго шаснаццаць гадоў. Думаю, пасля шкадавала, што адмовіла паэту.

— Ці згадала Паўліна Вінцэнтаўна Янку Купалу? — цікавіўся ў Соф'і Міхайлаўны.

— Яна часта ўспамінала даўнейшае, але гаварыла, што Купала ёй не падабаўся і казала яму пра гэта адкрыта. Яны былі проста сябрамі. У Паўлінкі не было асабістага жыцця. Выйшла замуж за Тамаша Грыба, але пражылі ўсяго два гады. Нічога ў іх не выйшла — разбегліся. Гэта і зразумела: то яна ў польскай турме, то ён.

Купала, дарэчы, ажаніўся з Уладзіславай у 1917 годзе, а Паўліна выйшла замуж за заснавальніка беларускай партыі эсэраў Грыба крыху пазней. Па версіі даследчыкаў, іх шляхі разышліся таму, што ён з'ехаў працаваць у Прагу, а яна ў Берлін.

— Купала сапраўды вельмі кахаў Паўліну. Хутчэй за ўсё, ён і спісаў вобраз Паўлінкі ў аднайменнай п'есе з Мядзёлкі, дзе яна і выканала галоўную ролю. Геранія атрымалася такой жа гарзэлівай і адначасова шляхетнай, — лічыць Яніна Вацлаваўна. — Пра каханне паэта да дзючыны сведчаць і іншыя прысвечаныя ёй творы: вершы «Ён і яна», «Гэтакім шчырым каханнем яе атুলіў», «А яна была проста дзючынай...», «Снілася дзючына», «Быў гэта сон...», пэзмы «Бандароўна», «Яна і я».

— У сваіх мемуарах «Сцежкамi жыцця» яна піша, што крыху расчаравалася ў Купале. Яна яго уяўляла волатам, асобай. А тут яна убачыла звычайнага франтаватага хлопца, — адзначае Яніна Вацлаваўна. — Праз некалькі месяцаў яны сустрэліся ў кавярні «Зялёны страль», дзе збіралася беларуская інтэлігенцыя. Купала прапанаваў Паўліне злучыць іх лёсы.

У сваіх мемуарах Паўліна згадала, што бывала ў доме Купалы. Але адносіны паміж ёй і жанкай пазта вельмі загадкавыя, які каханне паміж творцамі і самай Мядзёлкай.

А вось цётка Уладзя, па словах Соф'і Міхайлаўны, ніколі не была ў іх доме. Прыязджалі толькі пляменніцы Купалы Ядвіга Рамановская, сёстры Леакадзія і Марыя. Сапраўды, такі факт засведчыў фотаздымак, што захоўваецца ў Будслаўскай школе. Апошняя сустрэча Мядзёлкі і Купалы адбылася ў 1941-м у Маскве, дзе яна працавала настаўніцай.

Апошнiя гады жыцця

— Паўліна Вінцэнтаўна пашанцавала, што яе прыхлiдзілі і на старасці гадоў яе даглядалі добрыя людзі, — упэўненая Яніна Дзямідовіч.

— Так, апошнім часам Паўлінка моцна хварэла. Мы ёй правалі званок у пакой, дзе яна ляжала. І пры неабходнасці яна націскала кнопку. Бывала, і ноччу будзіла, паднімалася я або муж, даведваліся, што ёй трэба. Мож, перавярнуць на другі бок, можа, коудру паправіць, можа, вады прынесці? Аднойчы Паўліна легла ў нашу вясковую бальніцу. Але хутка папрасілася назад — дома лепш. Каб жыла ў Мінску або Маскве, то тамтэйшыя дактары, мабыць, аблегчылі б яе пакуты, наколькі магчыма, — выказвае меркаванне Соф'я Міхайлаўна. — Цяжка было і нам, і ёй, надта мучылася бедная.

Памерла Паўліна Мядзёлка 13 лютага 1974 года і пахаваная на Будслаўскай могілках побач са сваімі бацькамі — Вінцэнтам і Францішкай. На яе магіле вялікі гранітны помнік. Нядаўна месца пахавання добраўпарадкавалі, выклікалі пліткі.

— Яна не дачкалася выхаду сваіх мемуараў «Сцежкамi жыцця». Адчувала, што ёй засталася жыць нядоўга, таму склала спіс сяброў, прыязных да яе людзей, каму адрэвіць гэтую кнігу, — уздыхае Соф'я Грышкевіч.

Выйшлі мемуары пасля яе смерці. І Соф'я Міхайлаўна выканала апошняю просьбу Паўліны Мядзёлкі.

Каштоўны экзэмпляр, бо адзiны

Паміць аб знакамітай зямлячцы свята берагучы і ў Будслаўскай сярэд-

няй школе, якая носіць яе імя. Навучальнае ўстанова — адна з найстарэйшых у краіне, вядзе адлік сваёй гісторыі з 1794 года. Тут з 1947-га да 1958 года працавала Паўліна Мядзёлка, якой у 1966-м прысвоілі званне заслужанага дзеяча культуры БССР.

У школе Паўліна Вінцэнтаўна стварыла хор. Калектывы выступалі ў Мінску, Маладзечне, навакольных населеных пунктах — Княгінін, Крывічы, Докшыцы, Даўгінава ды іншыя. І заўсёды самадзейныя артысты вярталіся з узнагародамі. І пасля выхаду на пенсію Паўліна Мядзёлка працавала не пакладоўчы рук. Чытала лекцыі, з тагачаснай будслаўскай моладдзю ставіла спектаклі па творах беларускіх класікаў, у тым ліку і неўміручую «Паўлінку».

Жыццё і творчасці знакамітай зямлячкі прысвечана адна з экспазіцый у школьным музеі. Тут захоўваюцца касцюм, паліто, тупфі, боцікі, гітара, будзільнік, фота розных гадоў, што належалі Паўліне Мядзёлкі, а таксама яе попельніца. Яг згадваюць у Будславе, яна шмат курыла. І бадай, самае каштоўнае — адзіны экзэмпляр мемуараў «Сцежкамi жыцця», якія выйшлі ў выдавецтве «Мастацкая літаратура» ў 1974 годзе, пасля смерці Мядзёлкі.

— Паўліна Вінцэнтаўна шмат працавала на ніве нацыянальнага адраджэння. Наша школа беларускамоўная, дзе навучальны працэс вядзецца толькі на роднай мове. Мы ганарымся, што тут выкладала Паўліна Мядзёлка, якая прывівала дзеечам любові да беларусшчыны, — сказала падчас развітання завуч Алена Ланец.

За ўстаноў адукацыі і настаўнікі, і аўчкі працягваюць традыцыі сваёй знакамітай зямлячкі.

Тэацыяна ЛАЗОЎСКАЯ. Фота Андрэя САЗОНАВА.

«САЦЫЯЛЬНЫ І СТАТУС ПЕДАГОГА...»

Рэальныя даходы зніжаюцца

Толькі ў гэтым навучальным годзе я наведу больш як 30 працоўных калектываў у нашай галіне. Пытанні, якія часцей за ўсё ўзнікаюць членам прафсаюза, — гэта заробатная плата і матэрыяльнае стымуляванне, прафесійнае пенсійнае страхаванне, атэстацыя педкадраў, арганізацыя і нармаванне працы.

Сацыяльны статус педагога — сёння праблема нумар адзін. Трэба разумець: тое, што будзе далей адбывацца з фінансаваннем адукацыі, наўпрост адаб'ецца на канкурэнтаздольнасці педагагічнай прафесіі, матывацыі работнікаў, аддачы ў рабоце, а значыць, і на выніках. На жаль, дамагацца росту рэальнай заробатнай платы становіцца складаней. Мы разумеем, што наша галіна вялізная і пытаньняў шмат. Разам з Міністэрствам адукацыі пастаянна працуем над удасканаленнем сістэмы аплаты працы яе работнікаў. І пэўныя зрухі ў гэтым кірунку ёсць. З 1 снежня 2017 года ў прафесарска-выкладчыцкага складу тарыфныя стаўкі павысіліся на 30%. Нарэшце, у дашкольных установах вырашылася пытанне з арганізацыяй замены выхавальнікамі работнікаў, якія часова адсутнічаюць. Іх праца можа аплатацца як звышурочная.

З 1 верасня 2018 года ў педагагічных работнікаў, уключаючы асоб з ліку прафесарска-выкладчыцкага складу, і памочнікаў выхавальнікаў тарыфныя стаўкі (аклады) павысіліся на 20%. А з 1 студзеня бягучага года педагагічным работнікам, уключаючы асоб з ліку прафесарска-выкладчыцкага складу, былі ўстаноўлены надбавкі ў працэнтах ад тарыфнай стаўкі першага разраду, якія ўлічваюцца галіновай асаблівасці працы. Яны ўстанаўліваюцца дыферэнцавана за выкананне асобных відаў работ: арганізацыя харчавання навучэнцаў, аздараўлення, падвозу школьнікаў, работу з таленавітымі і адоранымі навучэнцамі, удзел у інавацыйных праектах і гэтак далей.

Усе гэтыя меры палепшылі сацыяльна-эканамічнае становішча работнікаў. Разам з тым сярэднямесячная заробатная плата ў адукацыі за 2018 год склала 654,5 рубля — гэта адзін з самых нізкіх паказчыкаў сярод іншых галін. Судносіны сярэдняй заробатнай платы работнікаў адукацыі і да сярэдняй заробатнай платы ў краіне склалі за мінулы год 68,3%, а ў цэлым па ўсіх бюджэтных галінах гэты паказчык быў 77%. Таксама працягваецца зніжэнне тэмпаў росту тарыфнай стаўкі першага разраду ў

адносінах да бюджэту праектывага мінімуму.

Чарговы раз пытанні аплаты працы работнікаў сістэмы адукацыі абмяркоўваліся падчас падаўдзнення вынікаў выканання галіновага пагаднення на сумесным пасяджэнні прэзідыума ЦК галіновага прафсаюза і калегіі Міністэрства адукацыі ў лютым бягучага года. У рамках рэалізацыі Указа Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь № 27 «Аб аплаце працы работнікаў бюджэтных арганізацый» у Міністэрстве адукацыі была створана рабочая група, якая распрацоўвае прапановы па вызначэнні аплаты працы педагагічных работнікаў, устанавленні ім стымуляцыйных і кампенсацыйных выплатаў. У гэту групу ўвайшлі і прадстаўнікі галіновага прафсаюза. Мы выказваем сваю пазіцыю, таму што наша задача — не дапусціць пры змяненні сістэмы аплаты працы змянення памераў заробкаў у адукацыі.

Даплата да мінімуму

— Але ёсць у галіне работнікі, у якіх налічаная заробатная плата ніжэйшая за памер мінімальнай заробатнай платы, і ім даводзіцца ажыццяўляць даплаты да ўзроўню мінімальнай...

— Галіновы прафсаюз на працягу шэрагу гадоў турбуе гэта пытанне, мы падымалі яго на ўсіх узроўнях. Яно датычыцца як прадстаўнікоў рабочых прафесій, так і кваліфікаваных спецыялістаў. Цяпер даплаты да мінімальнай заробатнай платы ажыццяўляюцца прыбралішчыкам памяшканняў, дворнікам, вартаўнікам, кухарам, клападушчыкам, кастэлянкам, памочнікам выхавальнікаў, рабочым па комплексным абслугоўванні будынкаў і збудаванняў, сакратарам і прадстаўнікам іншых прафесій. У шэрагу выпадкаў даплаты робяцца і кваліфікаваным спецыялістам — бібліятэкарам, інжынерам, лабарантам, бухгалтарам, эканамістам і іншым (асабліва тым, хто пры невялікім стажу працы не мае кваліфікацыйнай катэгорыі). Памеры даплат могуць складаць да 140 рублёў.

Пры існуючай сістэме аплаты працы работнікі з розным працоўным стажам па адной і той жа прафесіі (пасадзе) атрымліваюць аднолькавую заробатную плату ў памеры мінімальнай заробатнай платы.

Крыніца дадатковых гарантыяў

— А наколькі эфектыўна з'яўляецца дзеючая сістэма калектывна-дагаворных

адносін? Якія магчымаасці закладзены ў кантракты, што закляючаюцца з работнікамі ў галіне?

— Ёсць некалькі акалічнасцяў, якія не могуць нас не радаваць. Па-першае, гэта ўстойлівы рост так званых доўгатэрміновых кантрактаў. У 2018 годзе кантрактнай формай найму былі ахоплены 85% ад агульнай колькасці работнікаў галіны. 38,6% кантрактаў заключаліся на пяць гадоў, а на адзін год — 24,9%.

Другая станоўчая тэндэнцыя — умацаванне ў кантрактах сацыяльных гарантыяў і ўключэнне ў іх дадатковых мер матэрыяльнага стымулявання. Больш як 96% кантрактаў змяшчаюць дадатковыя аплаты заахвочвальны водпуск і больш як 98% — павышэнне тарыфнай стаўкі (акладу). У Мінску ў 100% заключаных з работнікамі кантрактаў уключаны абедзве гэтыя меры стымулявання працы.

У калектывных дагаворах устаноў адукацыі прадугледжваецца забеспячэнне гарантый работнікам з ліку жанчын, якія выхоўваюць дзяцей, у тым ліку адзіночкі маці; бацькам, якія выхоўваюць дзяцей без маці; шматдзетным сем'ям; дадатковыя меры па забеспячэнні аптимальных умоў працы асобных катэгорый работнікаў (настаўнікі, выкладчыкі) з ліку жанчын, якія маюць дзяцей дашкольнага і школьнага ўзросту. Таксама ўстанаўліваюцца дадатковыя сацыяльныя гарантыі работнікам за кошт сродкаў, атрыманых ад дзядзіннасці, што прыносіць даходы. Гэта сведчыць пра гатоўнасць кіраўніцтва устаноў адукацыі выдаткоўваць заробленыя калектывам сродкі на сваіх работнікаў, тым самым павялічваючы кошт іх працы.

Сістэма калектывна-дагаворных адносін замацоўвае і развівае комплекс сацыяльных гарантыяў, дазваляе дамагацца эфектыўнага прававога рэгулявання ў сферы працы, пазбягае узнікнення калектывных працоўных спрэчак праз выкарыстанне дагаворных форм і метадаў.

У сваю чаргу ў Галіновае пагадненне паміж прафсаюзам і Міністэрствам адукацыі ўключаны нормы, якія абараняюць працоўныя правы работнікаў, пераведзеных на кантрактную форму найму. Так, прадугледжаны гарантыі цяжарным жанчынам, жанчынам, якія маюць непаўналетніх дзяцей, работнікам перададзенай ўзросту, маладым спецыялістам, работнікам, якія маюць высокую кваліфікацыю, прадукцыйнасць працы і працяглы стаж. Заклучэнне, падаўжэнне кантракту ажыццяўляецца пры ўдзеле прадстаўніка прафсаюза. Замацаваны абавязак наймальніка — у пісьмовым выглядзе паведамляць работніка аб прычынах (матывах) незаклучэння (непрадаўжэння з ім кантракта). Вызначаны прычыны датэрмінавага скасавання кантракта з работнікам па пагадненні бакоў.

Перамаглі ў судзе

— А ці часта наймальнікі парушаюць працоўнае заканадаўства? Прыкладзіце прыклады, калі б пасля ўмяшання прафсаюза спрэчка вырашылася на карысць работніка...

— За 2016—2018 гады прававой інспекцыі працы галіновага прафсаюза былі праведзены праверкі ў 12 709 арганізацый адукацыі. Па выніках грамадскага кантролю за выкананнем працоўнага заканадаўства наймальнікам выдана 496 прадстаўленняў, 6158 рэкамендацыі, 6055 даведак. Выяўлена 24 651 парушэнне заканадаўства аб працы, ліквідавана наймальнікам 24 363 парушэнні. Да дысцыплінарнага адказнасці прыцягнута 55 службовых асоб. Па патрабаванні галіновага прафсаюза выплачаны грашовыя сумы работнікам на 1 119 443 рублі. Адноўлена на працы 10 чалавек, у тым ліку праз судовыя інстанцыі 7. Папярэджана зварьненне 366 работнікаў. Складзена 74 іскавыя заявы і іншыя працэсualныя дакументы па просьбах членаў прафсаюза.

Напрыклад, старшынёй Пухавіцкага райкама прафсаюза была аказана прававая дапамога работніку Праўдзінскай сярэдняй школы. Выдана рэкамендацыя наймальніку, сабраны і перададзены адвакату неабходныя дакументы. У выніку разгляду справы ў судзе работнік быў адноўлены на працы.

Пры дапамозе Гродзенскага абкама прафсаюза быў адноўлены на працы работнік Гродзенскага абласнога кадраўскага вучылішча, і яму выплацілі 1326,89 рубля (сярэдня заробак за час вымушанага прагону і кампенсацыя за нявыкарыстаны працоўны водпуск).

Дарагі праезд

— А якія пытанні хвалююць на сённяшні дзень студэнты?

— Прафсаюз адукацыі суправаджае студэнцкую моладзь з моманту яе наступлення ва ўніверсітэт і да атрымання першага рабочага месца. А педагогі застаюцца пад нашым крылом і далей. Моладзі прысвечаны цэлы раздзел у пагадненні паміж Міністэрствам адукацыі і галіновым прафсаюзам. Ён, як сабронка, папаўняецца штогод усё новымі і новымі нормамаі. Студэнцкі прафсаюз — унікальная арганізацыя, якая дзейнічае ў інтэлексуальнай студэнцкай і мае магчымаасць гаварыць на роўных як з кіраўніцтвам універсітэта, так і са студэнтамі. А яго правы і паўнамоцтвы нарматыўна ўрэгуляваны ў пагадненнях з устаноўнамі адукацыі. Фактычна ніводнае пытанне, якое датычыцца студэнцтва, не вырашаецца без ўліку меркавання студэнцкага прафсама. Яго прадстаўнікі ўваходзяць ва

Пры дапамозе Мінскага гаркама прафсаюза работнік ясляў-сада № 546 горада Мінска па рашэнні суда быў адноўлены на працы, на яго карысць спяганы сярэдні заробак за час вымушанага прагону ў памеры 2032,16 рубля.

Аналіз выканання заканадаўства аб працы паказвае, што найбольш тыповыя парушэнні адбываюцца пры зварьненні работнікаў па ініцыятыве наймальнікаў: пры заключэнні, падаўжэнні і скасаванні кантрактаў; прымяненні мер дысцыплінарнага спягання; заключэнні калектывных дагавораў; аплаце і матэрыяльным стымуляванні працы, узгадненні з прафсаюзам лакальных нарматыўных прававых актаў; пры ўключэнні дадатковых мер матэрыяльнага стымулявання працы ў кантракты работнікаў.

Дарагі праезд

— А якія пытанні хвалююць на сённяшні дзень студэнты?

— Прафсаюз адукацыі суправаджае студэнцкую моладзь з моманту яе наступлення ва ўніверсітэт і да атрымання першага рабочага месца. А педагогі застаюцца пад нашым крылом і далей. Моладзі прысвечаны цэлы раздзел у пагадненні паміж Міністэрствам адукацыі і галіновым прафсаюзам. Ён, як сабронка, папаўняецца штогод усё новымі і новымі нормамаі. Студэнцкі прафсаюз — унікальная арганізацыя, якая дзейнічае ў інтэлексуальнай студэнцкай і мае магчымаасць гаварыць на роўных як з кіраўніцтвам універсітэта, так і са студэнтамі. А яго правы і паўнамоцтвы нарматыўна ўрэгуляваны ў пагадненнях з устаноўнамі адукацыі. Фактычна ніводнае пытанне, якое датычыцца студэнцтва, не вырашаецца без ўліку меркавання студэнцкага прафсама. Яго прадстаўнікі ўваходзяць ва

— Сёлета прафсаюзны рух адзначае сваё 115-годдзе. І сярод мноства мерапрыемстваў, прысвечаных гэтай даце, мы плануем праводзіць прафсаюзныя ўрокі для старшакласнікаў. Маладыя людзі яшчэ са школы добра ведаюць пра дзейнасць маладзёжных грамадскіх арганізацый, пра БРСМ, але амаль нічога не ведаюць пра дзейнасць прафсаюзаў. Для маладога пакалення наша праца не зусім зразумелая, а значыць, і не зусім блізкая. Таму вельмі шмат залежыць ад таго, у якой форме ім будзе данесена карысная інфармацыя. Праведзены прафсаюзных урокаў плануецца ў рамках інфармацыйна-адукацыйнага праекта «ШАГ» — «Школа актыўнага грамадзяніна», рэалізацыя якога пачалася з гэтага навучальнага года.

Усе ўніверсітэцкія камісіі, дзейнасць якіх закрэпае пытанні арганізацыі вучэбна-выхавальнага працэсу і стыпендыяльнага забеспячэння, сацыяльнай і жыллёва-бытавыя пытанні. Маніторынг работа пунктаў грамадскага харчавання, умовы пражывання студэнтаў. Прафкам удзельнічае ў распрацоўцы правілаў унутранага распарадку ў інтэрнатах, палажэнняў аб засяленні студэнтаў у інтэрнаты, у размеркаванні месцаў. Адлічэнне навучэнцаў — членаў галіновага прафсаюза ці прыцягненне іх да дысцыплінарнага адказнасці таксама не дапускаецца без узгаднення з прафсамам студэнтаў...

У ходзе апашняга сумеснага пасяджэння прэзідыума ЦК галіновага прафсаюза і калегіі Міністэрства адукацыі ўзніклі пытанні стыпендыяльнага забеспячэння навучэнцаў. Па стане на 1 студзеня 2019 года памеры вучэбных стыпендыяў складалі: мінімальныя — 55,79 рубля, максімальныя — 106,88 рубля. У адносінах да бюджэту праектывага мінімуму гэта выглядае наступным чынам: па мінімальнай стыпендыі — 26,5%, максімальнай — 50,7%.

Між іншым, у снежні 2018 года ў ходзе сустрэчы старшыні Федэрацыі прафсаюзаў Беларусі Міхаіла Орды з прафсаюзным актывам Беларускага дзяржаўнага тэхналагічнага ўніверсітэта студэнты прасілі актывізаваць пытанне частковай кампенсацыі ім кошту праезду ў грамадскім транспарце ў сувязі з тым, што кошт месячнага праезнага білета ў сталіцы на два віды каштуе 37,53 рубля, а на чатыры віды транспарту — 49,61 рубля. Мы перадалі іх пажаданні нашаму сацыяльнаму партнёру — Міністэрству адукацыі.

Па выніках пасяджэння была прынятая пастанова, у якой даручана адпаведным арганам кіравання адукацыяй, устаноў адукацыі ўзмацніць работу па аказанні матэрыяльнай дапамогі студэнтам і навучэнцам, якія маюць у гэтым патрэбу, па аплаце праезду ў грамадскім транспарце за кошт сродкаў стыпендыяльнага фонду студэнтаў, навуэнцаў устаноў прафесійна-тэхнічнай і сярэдняй спецыяльнай адукацыі і пазабоджэтных сродкаў.

Гутарку вяла Надзея НІКАЛАЕВА.

ОТЧЕТ об изменении собственного капитала за 2018 год

«Приорбанк» Открытое акционерное общество

Table with columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, уставный фонд, эмиссионный доход, резервный фонд, накопленная прибыль (убыток), фонды переноса статей баланса, всего собственный капитал. Includes sections for 2017 and 2018.

ОТЧЕТ о движении денежных средств за 2018 год

«Приорбанк» Открытое акционерное общество

Table with columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, Пункт примечаний, 2018 год, 2017 год. Includes sections for 2017 and 2018.

ОТЧЕТ о прибылях и убытках за 2018 год

«Приорбанк» Открытое акционерное общество

Table with columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, Пункт примечаний, 2018 год, 2017 год.

СВЕДЕНИЯ о совокупном доходе за 2018 год

«Приорбанк» Открытое акционерное общество

Table with columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, Пункт примечаний, 2018 год, 2017 год.

Ключевые вопросы аудита. Специальные резервы на покрытие возможных убытков по кредитам клиентам.

Как рассмотрен ключевой вопрос был рассмотрен в ходе нашего аудита.

Наша аудиторские процедуры были выполнены в отношении процесса создания специальных резервов по кредитам клиентам...

Наша аудиторские процедуры включали в себя проверку резервов по индивидуальным кредитам...

Информация о специальных резервах на покрытие возможных убытков по кредитам клиентам и подходе руководства Банка к оценке и управлению кредитным риском описаны в Примечаниях 4.5 и 11 к годовой бухгалтерской (финансовой) отчетности Банка.

Аудит годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности «Приорбанка» за 2018 год, завершившийся 31 декабря 2018 года, был проведен другой аудиторской организацией...

Обязанности аудируемого лица по подготовке годовой финансовой отчетности. Руководство аудируемого лица несет ответственность за подготовку и достоверное представление годовой финансовой отчетности...

При подготовке годовой финансовой отчетности руководство аудируемого лица несет ответственность за оценку соблюдения аудируемого лица принципа непрерывности деятельности...

Лица, наделенные руководящими полномочиями, несут ответственность за осуществление надзора за процессом подготовки годовой финансовой отчетности аудируемого лица.

Обязанности аудиторской организации по проведению аудита годовой финансовой отчетности. Наша цель состоит в получении разумной уверенности в том, что годовая финансовая отчетность аудируемого лица не содержит существенных искажений вследствие ошибок и (или) недобросовестных действий...

В рамках аудита, проводимого в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12 июля 2013 года № 56-3 «Об аудиторской деятельности» и национальных правил аудиторской деятельности...

Мы выполнили обязанности, описанные в разделе «Обязанности аудиторской организации по проведению аудита годовой финансовой отчетности» нашего заключения, в том числе по отношению к этому вопросу. Соответственно, наш аудит включал выполнение процедур, разработанных в ответ на нашу оценку рисков существенного искажения финансовой отчетности.

Мы выполнили обязанности, описанные в разделе «Обязанности аудиторской организации по проведению аудита годовой финансовой отчетности» нашего заключения, в том числе по отношению к этому вопросу. Соответственно, наш аудит включал выполнение процедур, разработанных в ответ на нашу оценку рисков существенного искажения финансовой отчетности.

Мы выполнили обязанности, описанные в разделе «Обязанности аудиторской организации по проведению аудита годовой финансовой отчетности» нашего заключения, в том числе по отношению к этому вопросу. Соответственно, наш аудит включал выполнение процедур, разработанных в ответ на нашу оценку рисков существенного искажения финансовой отчетности.

Мы выполнили обязанности, описанные в разделе «Обязанности аудиторской организации по проведению аудита годовой финансовой отчетности» нашего заключения, в том числе по отношению к этому вопросу. Соответственно, наш аудит включал выполнение процедур, разработанных в ответ на нашу оценку рисков существенного искажения финансовой отчетности.

Мы выполнили обязанности, описанные в разделе «Обязанности аудиторской организации по проведению аудита годовой финансовой отчетности» нашего заключения, в том числе по отношению к этому вопросу. Соответственно, наш аудит включал выполнение процедур, разработанных в ответ на нашу оценку рисков существенного искажения финансовой отчетности.

Мы выполнили обязанности, описанные в разделе «Обязанности аудиторской организации по проведению аудита годовой финансовой отчетности» нашего заключения, в том числе по отношению к этому вопросу. Соответственно, наш аудит включал выполнение процедур, разработанных в ответ на нашу оценку рисков существенного искажения финансовой отчетности.

Мы выполнили обязанности, описанные в разделе «Обязанности аудиторской организации по проведению аудита годовой финансовой отчетности» нашего заключения, в том числе по отношению к этому вопросу. Соответственно, наш аудит включал выполнение процедур, разработанных в ответ на нашу оценку рисков существенного искажения финансовой отчетности.

Мы выполнили обязанности, описанные в разделе «Обязанности аудиторской организации по проведению аудита годовой финансовой отчетности» нашего заключения, в том числе по отношению к этому вопросу. Соответственно, наш аудит включал выполнение процедур, разработанных в ответ на нашу оценку рисков существенного искажения финансовой отчетности.

Мы выполнили обязанности, описанные в разделе «Обязанности аудиторской организации по проведению аудита годовой финансовой отчетности» нашего заключения, в том числе по отношению к этому вопросу. Соответственно, наш аудит включал выполнение процедур, разработанных в ответ на нашу оценку рисков существенного искажения финансовой отчетности.

Мы выполнили обязанности, описанные в разделе «Обязанности аудиторской организации по проведению аудита годовой финансовой отчетности» нашего заключения, в том числе по отношению к этому вопросу. Соответственно, наш аудит включал выполнение процедур, разработанных в ответ на нашу оценку рисков существенного искажения финансовой отчетности.

Мы выполнили обязанности, описанные в разделе «Обязанности аудиторской организации по проведению аудита годовой финансовой отчетности» нашего заключения, в том числе по отношению к этому вопросу. Соответственно, наш аудит включал выполнение процедур, разработанных в ответ на нашу оценку рисков существенного искажения финансовой отчетности.

Мы выполнили обязанности, описанные в разделе «Обязанности аудиторской организации по проведению аудита годовой финансовой отчетности» нашего заключения, в том числе по отношению к этому вопросу. Соответственно, наш аудит включал выполнение процедур, разработанных в ответ на нашу оценку рисков существенного искажения финансовой отчетности.

Мы выполнили обязанности, описанные в разделе «Обязанности аудиторской организации по проведению аудита годовой финансовой отчетности» нашего заключения, в том числе по отношению к этому вопросу. Соответственно, наш аудит включал выполнение процедур, разработанных в ответ на нашу оценку рисков существенного искажения финансовой отчетности.

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 апреля 2019 г.

Table with columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, 01.04.2019, 01.01.2019. Includes sections for 2019 and 2018.

ОТЧЕТ о прибылях и убытках на 1 апреля 2019 г.

Table with columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, 01.04.2019, 01.04.2018. Includes sections for 2019 and 2018.

Председатель Правления В.А. Драгун, Главный бухгалтер С.С. Яцук, Дата подписания 09 апреля 2019 г.

Наименование банка ОАО «Небанковская кредитно-финансовая организация «ЕРИП»

Бухгалтерский баланс на 1 апреля 2019 г.

Table with columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, 01.04.2019, 01.01.2019. Includes sections for 2019 and 2018.

Отчет о прибылях и убытках на 1 апреля 2019 г.

Table with columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, 01.04.2019, 01.04.2018. Includes sections for 2019 and 2018.

Председатель Правления Е.В. Антони, Главный бухгалтер Н.И. Базылевич, Дата подписания: 8 апреля 2019 г., УНП 807000268

ЕУ Совершенства бизнес, лучший мир. Ernst & Young LLC, Республика Беларусь, ул. К. Цеткин, 51А, 15-й этаж.

Аудиторское заключение независимой Аудиторской организации ООО «Эрнст энд Янг» по годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности «Приорбанк»

ОАО, подготовленное по итогам деятельности за период с 1 января 2018 года по 31 декабря 2018 года

Г-ну Костюченко Сергею Александровичу, Председателю Правления «Приорбанк» ОАО, Акционеру, Наблюдателю по совету, Аудиторскому комитету и Правлению «Приорбанк» ОАО, Национальному банку Республики Беларусь

Аудиторское мнение. Мы провели аудит прилагаемой годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности «Приорбанка»...

Указанная годовая финансовая отчетность была подготовлена руководством Банка в соответствии с Законом Республики Беларусь от 12 июля 2013 года № 57-3 «Об бухгалтерской отчетности»...

По нашему мнению, прилагаемая годовая финансовая отчетность достоверно, во всех существенных аспектах, отражает финансовое положение «Приорбанка» ОАО по состоянию на 1 января 2019 года, финансовые результаты его деятельности и изменения его финансового положения...

Основание для выражения аудиторского мнения. Мы провели аудит в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12 июля 2013 года № 56-3 «Об аудиторской деятельности»...

Ключевые вопросы аудита. Ключевые вопросы аудита – это вопросы, которые, согласно нашему профессиональному суждению, являются наиболее значимыми для проведения аудита годовой финансовой отчетности за текущий период...

В отношении указанного ниже вопроса наше объяснение то, как соответствующий вопрос был рассмотрен в ходе нашего аудита, приводится в этом контексте.

Мы выполнили обязанности, описанные в разделе «Обязанности аудиторской организации по проведению аудита годовой финансовой отчетности» нашего заключения, в том числе по отношению к этому вопросу.

Мы выполнили обязанности, описанные в разделе «Обязанности аудиторской организации по проведению аудита годовой финансовой отчетности» нашего заключения, в том числе по отношению к этому вопросу.

Мы выполнили обязанности, описанные в разделе «Обязанности аудиторской организации по проведению аудита годовой финансовой отчетности» нашего заключения, в том числе по отношению к этому вопросу.

Мы выполнили обязанности, описанные в разделе «Обязанности аудиторской организации по проведению аудита годовой финансовой отчетности» нашего заключения, в том числе по отношению к этому вопросу.

Мы выполнили обязанности, описанные в разделе «Обязанности аудиторской организации по проведению аудита годовой финансовой отчетности» нашего заключения, в том числе по отношению к этому вопросу.

Мы выполнили обязанности, описанные в разделе «Обязанности аудиторской организации по проведению аудита годовой финансовой отчетности» нашего заключения, в том числе по отношению к этому вопросу.

Мы выполнили обязанности, описанные в разделе «Обязанности аудиторской организации по проведению аудита годовой финансовой отчетности» нашего заключения, в том числе по отношению к этому вопросу.

Мы выполнили обязанности, описанные в разделе «Обязанности аудиторской организации по проведению аудита годовой финансовой отчетности» нашего заключения, в том числе по отношению к этому вопросу.

Мы выполнили обязанности, описанные в разделе «Обязанности аудиторской организации по проведению аудита годовой финансовой отчетности» нашего заключения, в том числе по отношению к этому вопросу.

Мы выполнили обязанности, описанные в разделе «Обязанности аудиторской организации по проведению аудита годовой финансовой отчетности» нашего заключения, в том числе по отношению к этому вопросу.

Мы выполнили обязанности, описанные в разделе «Обязанности аудиторской организации по проведению аудита годовой финансовой отчетности» нашего заключения, в том числе по отношению к этому вопросу.

Мы выполнили обязанности, описанные в разделе «Обязанности аудиторской организации по проведению аудита годовой финансовой отчетности» нашего заключения, в том числе по отношению к этому вопросу.

Мы выполнили обязанности, описанные в разделе «Обязанности аудиторской организации по проведению аудита годовой финансовой отчетности» нашего заключения, в том числе по отношению к этому вопросу.

Мы выполнили обязанности, описанные в разделе «Обязанности аудиторской организации по проведению аудита годовой финансовой отчетности» нашего заключения, в том числе по отношению к этому вопросу.

Мы выполнили обязанности, описанные в разделе «Обязанности аудиторской организации по проведению аудита годовой финансовой отчетности» нашего заключения, в том числе по отношению к этому вопросу.

Мы выполнили обязанности, описанные в разделе «Обязанности аудиторской организации по проведению аудита годовой финансовой отчетности» нашего заключения, в том числе по отношению к этому вопросу.

Извещение об открытом аукционе по продаже права проектирования и строительства капитального строения (перекресток ул. Дубко-Пушкина, ул. Коммунальная) в городе Гродно 21 мая 2019 года

Table with columns: № п/п, Месторасположение земельного участка, Площадь земельного участка, Целевое назначение земельного участка, Начальная цена предмета аукциона, Сумма задатка, Расходы на подготовку документов, Наличие обременений, Ориентировочный размер убытков.

Предмет аукциона: право проектирования и строительства капитальных строений (зданий, сооружений) на предоставляемом земельном участке, на котором находится объект, подлежащий сносу.

Аукцион проводится в порядке, установленном постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26.03.2008 г. № 462.

Основные требования по проектированию и строительству объекта и условия предоставления земельного участка указаны в земельно-кадастровой и иной документации, подготовленной для проведения аукциона.

Сведения о наличии инженерных коммуникаций на указанных земельных участках и их характеристики содержатся на плано-картографических материалах в составе земельно-кадастровой документации.

Инженерное состояние инфраструктуры застраиваемой территории участков осуществляется в соответствии с техническими условиями на инженерно-техническое обеспечение соответствующего объекта, выданными эксплуатирующими и согласующими организациями (согласно первично, установленному Гродненским горисполкомом).

Аукцион состоится 21 мая 2019 года в 12.00 в здании горисполкома по адресу: г. Гродно, пл. Ленина, 21.

Участниками аукциона могут быть юридические лица или индивидуальные предприниматели. В аукционе допускается участие на стороне покупателя консолидированных участников – двух и более индивидуальных предпринимателей, юридических лиц.

Для участия в аукционе необходимо: внести задаток не позднее 8 ноября 2018 года, в размере, указанном в графе 6 таблицы, перечисленный на расчетный счет BY24 АКВБ 3012 0000 4181 0400 0000 в филиале № 400 ГИО ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Гродно, БИК АКВВУ21400, УНП 590727594, получатель – коммунальное унитарное предприятие по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости»;

Победитель аукциона либо единственный участник несогласовывается аукцион в течение 10 рабочих дней со дня проведения аукциона обязан:

– внести плату за право заключения договора аренды земельного участка (часть платы – в случае предоставления Гродненским горисполкомом расщерики ее внесения);

– возместить Гродненскому горисполкому расходы по подготовке документации для проведения аукциона;

– возместить организатору аукциона затраты на организацию и проведение аукциона, в т. ч. расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения. Информация о данных затратах, порядке их возмещения доводится до сведения участников аукциона до его начала при заключительной регистрации под роспись и учаивается по предоставляемому организатором аукциона счету-фактуре.

Оплата стоимости участия в право заключения договора аренды земельного участка осуществляется по безналичному расчету за белорусские рубли.

Гродненский горисполком заключает с победителем аукциона либо единственным участником несогласовывается аукциона договор на реализацию права проектирования и строительства капитальных строений (зданий, сооружений).

Всем желающим предоставляется возможность ознакомления с землеустроительной и градостроительной документацией по земельным участкам (в том числе с характеристиками расположенных на земельных участках инженерных коммуникаций и сооружений (при их наличии) и условиями инженерного развития инфраструктуры застраиваемой территории). Осмотр земельных участков на местности производится желающими самостоятельно в удобное для них время.

Телефоны для справок в Гродно: (0152) 72-05-37, 72-00-10. Адрес сайта: www.grodno.gov.by

Извещение об открытом аукционе по продаже земельных участков в собственности в г. Гродно (микрорайон «Зарица-5») 21 мая 2019 года

Table with 7 columns: No, Наименование объекта, Местонахождение объекта, Площадь земельного участка (га), Кадастровый номер, Ориентировочная стоимость затрат на изготовление документации, руб., Начальная цена продажи, руб., Сумма задатка, руб.

*Земельные участки предоставляются в частную собственность для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома. Инженерные коммуникации на участке отсутствуют. Земельный участок имеет ограничения.

Организатор аукциона: коммунальное унитарное предприятие по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости». Условно, предусмотренные в решении о формировании земельного участка для проведения аукциона и предоставлении его победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона: возмещение затрат на организацию и проведение аукциона, в том числе расходов, связанных с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения; обращение за государственной регистрацией прав на земельный участок в РУП «Гродненское агентство по государственной регистрации и земельному кадастру» в двухмесячный срок после утверждения протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся; получение победителем аукциона в установленном порядке технической документации и разрешения на строительство жилого дома; занятие земельных участков (осуществление строительно-монтажных работ) осуществить не позднее одного года со дня утверждения в установленном порядке проектной документации на строительство одноквартирного жилого дома, возместить затраты в соответствии с решением Гродненского горисполкома от 08.02.2016 № 49 «О некоторых вопросах возмещения затрат на строительство, в том числе проектирование, объектов распределительной инженерной и транспортной инфраструктуры».

Аукцион состоится 21 мая 2019 года в 12.00 по адресу: г. Гродно, пл. Ленина, 2/1 (актовый зал). Для участия в аукционе необходимо внести задаток в размере 8, перечислив его на расчетный счет ВУЗ4 АКБВ 3012 0000 4181 0400 0000 в филиале № 400 ГОУ ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Гродно, БИК АКБВВУ21400, УИП 59072594, плательщик – КУП по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости», задаток вносится в белорусских рублях в сумме указанного в настоящем извещении.

Представит в КУП по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости» следующие документы: заявление на участие в аукционе установленной формы; документ, подтверждающий внесение суммы задатка; подписанное соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (в двух экземплярах) установленной формы, включающее обязательство по уплате в соответствии с законодательством штрафных санкций и иные требования;

Дополнительно представляются: гарантом – кopia документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования; представителем гражданина – нотариально удостоверенная доверенность.

При подаче документов на участие в аукционе граждане Республики Беларусь предъявляют паспорт гражданина Республики Беларусь, а представители граждан – документ, удостоверяющий личность.

Приним документов, консультации по вопросам участия в аукционе и ознакомление документацией осуществляются по адресу: г. Гродно, пл. Ленина, 2/1, кабинет 407 с 22 апреля по 15 мая 2019 года включительно в рабочие дни с 08.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00.

Торги в отношении каждого земельного участка проводятся при условии наличия двух или более участников. Победителем торгов по каждому предмету аукциона признается участник, предложивший наиболее высокую цену.

Победитель торгов либо единственный участник несостоявшегося аукциона, выразивший согласие на приобретение земельного участка, как единственный, подавший заявление на участие в аукционе, в течение 10 рабочих дней со дня утверждения протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся обязан:

внести плату за земельный участок, возместить организатору аукциона затраты на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения. Информация о данных затратах, порядке их возмещения доводится до сведения участников аукциона до его начала при заключительной регистрации под роспись;

выполнить условия, предусмотренные в решении об изъятии земельного участка для проведения аукциона и предоставлении его в частную собственность победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона. После совершения названных действий, но не позднее 2 рабочих дней, Гродненский горисполком выдает победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона выписку из решения об изъятии земельного участка для проведения аукциона и предоставлении его в частную собственность для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома, один экземпляр протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся, а также градостроительный паспорт земельного участка (при наличии).

Оплата стоимости предметов аукциона осуществляется по безналичному расчету за белорусские рубли. При невыполнении требований об обращении за государственной регистрацией прав на земельный участок в двухмесячный срок после утверждения протокола о результатах аукциона либо признания аукциона продажи несостоявшимся решение Гродненского горисполкома о предоставлении земельного участка утрачивает силу. Омоложение земельных участков осуществляется самостоятельно в удобное для них время. Контактные телефоны: + 375 (152) 72 05 37, 72 00 10, официальный сайт организатора торгов www.grodno.gov.by

ОАО «КОНДИТЕРСКАЯ ФАБРИКА «СЛОДЫЧ» осуществляет реализацию следующей техники:
✓ ТРАКТОР МТЗ 82.1, 1992 года выпуска, по цене 9 600,00 руб. без учета НДС.
✓ АВТОМОБИЛЬ MAZDA 6, 2004 года выпуска, по цене 6 760,00 руб. без учета НДС.
Телефоны для справок: 8 (017) 398 97 37; + 375 29 355 20 67; + 375 29 121 0 441.
Место расположения объектов: г. Минск, ул. Радзильная, 54/2.

Общество с ограниченной ответственностью «Страховой брокер «ЮНИБРОКЕР» УНП 806000735, г. Минск, ул. Мележа, д. 1, пом. 524, интернет-сайт: unibroker.by

Бухгалтерский баланс на 31 декабря 2018 г. Table with 4 columns: Актив, Сумма, Пассив, Сумма. Rows include: Основные средства, Нематериальные активы, Доходные вложения, Резервный капитал, Долгосрочные финансовые вложения, Отложенные налоговые активы, Долгосрочная дебиторская задолженность, Запасы, Долгосрочные активы, предназначенные для реализации, Расходы будущих периодов, Налог на добавленную стоимость, Краткосрочная дебиторская задолженность, Краткосрочные финансовые вложения, Денежные средства и эквиваленты денежных средств, Прочие краткосрочные активы, БАЛАНС.

Отчет о прибылях и убытках за январь – декабрь 2018 г.

Table with 4 columns: Наименование показателей, Код строки, За январь – декабрь 2018 г. Rows include: Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг, Себестоимость реализованной продукции, товаров, работ, услуг, Валовая прибыль, Управленческие расходы, Расходы на реализацию, Прибыль (убыток) от реализации продукции, товаров, работ, услуг, Прочие доходы по текущей деятельности, Прочие расходы по текущей деятельности, Прибыль (убыток) от текущей деятельности, Доходы по инвестиционной деятельности, Доходы по операционной деятельности, Доходы по финансовой деятельности, Расходы по финансовой деятельности, Прибыль (убыток) от инвестиционной и финансовой деятельности, Налог на прибыль, Изменение отложенных налоговых активов, Изменение отложенных налоговых обязательств, Прочие налоги и сборы, исчисляемые из прибыли (дохода), Прочие платежи, исчисляемые из прибыли (дохода), Чистая прибыль (убыток), Результат от переоценки долгосрочных активов, не включаемый в чистую прибыль (убыток), Результат от прочих операций, не включаемый в чистую прибыль (убыток), Совокупная прибыль (убыток), Базовая прибыль (убыток) на акцию, Разведенная прибыль (убыток) на акцию.

Аудиторское заключение выдано 08.02.2019 аудитором – ИП Вережубова Татьяна Анатольевна. Место жительства: 220019, г. Минск, ул. Сухаревская, 39-6. Свидетельство о государственной регистрации № 100479384 от 25.02.2000 г. По мнению аудитора, прилагаемая годовая бухгалтерская отчетность достоверно во всех существенных аспектах отражает финансовое положение ООО «Страховой брокер «ЮНИБРОКЕР» по состоянию на 31 декабря 2018 г., финансовые результаты деятельности за 2018 год, в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

РУП «ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ» ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ОТКРЫТЫХ АУКЦИОННЫХ ТОРГОВ ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА ОАО «БЕЛРЕМСТРОЙСВЯЗЬ»

Предмет торгов - Лот №1: 1. Капитальное строение с инвентарным номером 100/С-29739 (наименование – административное здание; назначение – здание административно-хозяйственное), площадью 1364,8 кв. м; 2. Капитальное строение с инвентарным номером 100/С-29741 (наименование – здание РБУ; назначение – здание специализированное иного назначения), площадью 434,0 кв. м; 3. Капитальное строение с инвентарным номером 100/С-29744 (наименование – столпный цех; назначение – здание специализированное для обработки древесины и производства изделий из дерева, включая мебель), площадью 636,1 кв. м; 4. Капитальное строение с инвентарным номером 100/С-29749 (наименование – склад стальных изделий; назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ), площадью 421,0 кв. м; 5. Капитальное строение с инвентарным номером 100/С-29752 (наименование – склад цемента; назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ), площадью 66,5 кв. м; 6. Капитальное строение с инвентарным номером 100/С-29768 (наименование – гараж с мастерскими; назначение – здание специализированное автомобильного транспорта), площадью 830,0 кв. м; 7. Капитальное строение с инвентарным номером 100/С-74589 (наименование – склад, назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ), площадью 409,7 кв. м; 8. Капитальное строение с инвентарным номером 100/С-90304 (наименование – котельная; назначение – здание специализированное коммунального хозяйства), площадью 17,9 кв. м. Объекты расположены на земельном участке с кадастровым номером 14010000001005237, площадью 1,5073 га, по адресу: Брестская обл., г. Брест, ул. Красногоармейская, д. 114/3 (имущественные права на земельный участок – право постоянного пользования).

Имущественные права на земельный участок – Право постоянного пользования

Table with 4 columns: Условия продажи, Организатор торгов, Срок заключения договора купли-продажи, Условия оплаты, Номер р/с для перечисления задатка. Rows include: Условия продажи: Наличие договоров аренды; Организатор торгов: РУП «Институт недвижимости и оценки» Брестский филиал; Срок заключения договора купли-продажи: В течение 20 рабочих дней с момента подписания протокола о результатах аукциона; Условия оплаты: В соответствии с заключенным договором купли-продажи; Номер р/с для перечисления задатка: ВУ76БПСБ30121789380179330000 в ОАО «БПС-Сбербанк». Региональная дирекция № 100 по Брестской области, г. Брест, ул. Микшевича, 10, В/С Банка БПСБВУ21, УИП 201028245.

*Участник аукциона, выигравший торги (лицо, приравненное к победителю аукциона), оплачивает продавец НДС в размере 20 % от продажной стоимости объекта, затраты Продавца на организацию и проведение аукциона в том числе затраты по уплате вознаграждения Организатору аукциона. Аукцион состоится 2 мая 2019 г. в 11.00 по адресу: г. Брест, ул. Нагонова, 10-325.

Сведения о документах, которые необходимо предоставить для участия в аукционных торгах, а также иную информацию об объектах торгов, можно узнать у организатора аукционных торгов по телефонам: 8 (0162) 20-92-13, 21-88-81, 8 (029) 626-72-52. Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Брест, ул. Нагонова, 10, каб. 329 в рабочие дни с 9.00 до 17.00. Последний день приема заявлений – 30 апреля 2019 г. до 10.00. Ранее извещение о продаже имущества ОАО «Белремстройсвязь» опубликовано в газете «Звезда» от 12.02.2019 г.

ЗАО «Промтрансбизнес» предлагает принять участие в процедуре закупки № 2019-697440, размещенной на сайте http://www.icetrade.by, по «Полиграфическая / издательская деятельность > Бланы / книги / чучела» УНП 100357923.

ОТЧЕТ ОБ ИЗМЕНЕНИИ СОБСТВЕННОГО КАПИТАЛА за 2018 год

Table with 9 columns: № п/п, Наименование показателя, Символ, уставный фонд, эмиссионный доход, резервный фонд, накопленная прибыль (убыток), фонды переоценки статей баланса, всего собственный капитал. Rows include: Остаток на 1 января 2018 г., Изменение статей собственного капитала, Изменение статей собственного капитала, направление прибыли на пополнение фондов, прочие операции с учредителями (участниками), фонд выкупа учредителей (участников), выплата дивидендов акционерам, операции с собственными выпукленными акциями, прочие операции с собственными выпукленными акциями, выплата дивидендов акционерам, Остаток на 1 января 2018 г.

Раздел I. За год, предшествующий отчетному

Table with 9 columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, пункт примечаний, 2018 год, 2017 год. Rows include: Остаток на 1 января 2018 г., Изменение статей собственного капитала, Изменение статей собственного капитала, направление прибыли на пополнение фондов, прочие операции с учредителями (участниками), фонд выкупа учредителей (участников), выплата дивидендов акционерам, операции с собственными выпукленными акциями, прочие операции с собственными выпукленными акциями, выплата дивидендов акционерам, Остаток на 1 января 2018 г.

Раздел II. За отчетный год

Table with 9 columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, пункт примечаний, 2018 год, 2017 год. Rows include: Остаток на 1 января 2018 г., Изменение статей собственного капитала, Изменение статей собственного капитала, направление прибыли на пополнение фондов, прочие операции с учредителями (участниками), выплата дивидендов акционерам, операции с собственными выпукленными акциями, прочие операции с собственными выпукленными акциями, выплата дивидендов акционерам, Остаток на 1 января 2018 г.

СВЕДЕНИЯ О СОВОКУПНОМ ДОХОДЕ за 2018 год

Table with 6 columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, пункт примечаний, 2018 год, 2017 год. Rows include: Прибыль (убыток), Прибыль (убыток) от операционной деятельности, Прибыль (убыток) от финансовой деятельности, ИТОГО совокупный доход.

Table with 6 columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, пункт примечаний, 2018 год, 2017 год. Rows include: Переоценка основных средств и прочего имущества, переоценка нематериальных активов, переоценка ценных бумаг, переоценка инструментов хеджирования, переоценка прочих статей баланса, ИТОГО совокупный доход.

Наименование банка: ОАО «Банк БелВЭБ»

Юридический адрес ОАО «Банк БелВЭБ»: Республика Беларусь, 220004, г. Минск, просп. Победителей, 29

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 января 2019 г.

Table with 6 columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, пункт примечаний, 2018 год, 2017 год. Rows include: АКТИВЫ, Денежные средства, Драгоценные металлы и драгоценные камни, Средства в Национальном банке, Средства в банках, Ценные бумаги, Кредиты клиентам, Производные финансовые активы, Долгосрочные финансовые вложения, Основные средства и нематериальные активы, Имущество, предназначенное для продажи, Отложенные налоговые активы, Прочие активы, ИТОГО активы, ОБЯЗАТЕЛЬСТВА, Средства Национального банка, Средства банков, Средства клиентов, Ценные бумаги банка, Производные финансовые обязательства, Отложенные налоговые обязательства, Прочие обязательства, ВСЕГО обязательства, СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ, Уставный фонд, Эмиссионный доход, Резервный фонд, Фонды переоценки статей баланса, Накопленная прибыль, Совокупный собственный капитал, ИТОГО обязательства и собственный капитал.

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ за 2018 год

Table with 6 columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, пункт примечаний, 2018 год, 2017 год. Rows include: Процентные доходы, Процентные расходы, Чистые процентные доходы, Комиссионные доходы, Комиссионные расходы, Чистые комиссионные доходы, Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями, Чистый доход по операциям с ценными бумагами, Чистый доход по операциям с иностранной валютой, Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами, Чистые отчисления в резервы, Прочие доходы, Операционные расходы, Прочие расходы, Прибыль (убыток) до налогообложения, Расход (доход) по налогу на прибыль, ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК), Сведения о прибыли на одну акцию в белорусских рублях, Базовая прибыль на простую акцию, Разведенная прибыль на простую акцию.

Аудиторское заключение независимой аудиторской организации ООО «Эрнст энд Янг» по годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности ОАО «Банк БелВЭБ»

Г-ну Матюшевскому Василию Станиславовичу Председателю Правления ОАО «Банк БелВЭБ» Акционерам, Наблюдательному совету, Аудиторскому комитету и Правлению ОАО «Банк БелВЭБ» Национальному банку Республики Беларусь

Мы провели аудит прилагаемой годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности (далее – «годовая финансовая отчетность») Открытого акционерного общества «Белнефтехимбанк» ОАО «Банк БелВЭБ» или «Банк», состоящей из бухгалтерского баланса по состоянию на 1 января 2019 года (Форма 1), отчета о прибылях и убытках (Форма 2), отчета об изменении собственного капитала (Форма 3), отчета о движении денежных средств за 2018 год (Форма 4), примененный к годовой финансовой отчетности.

Указанная годовая финансовая отчетность была подготовлена руководством Банка в соответствии с Законом Республики Беларусь от 12 июля 2013 г. № 57-З «О бухгалтерском учете и отчетности», постановлением Правления Национального банка Республики Беларусь от 12 декабря 2013 года № 728 –Об утверждении Инструкции об организации ведения бухгалтерского учета и составления бухгалтерской (финансовой) отчетности в Национальном банке Республики Беларусь, банках и небанковских кредитно-финансовых организациях Республики Беларусь, отомленном акционером общества – Банком развития Республики Беларусь, постановлением Правления Национального банка Республики Беларусь от 9 ноября 2011 года № 507 «Об утверждении Инструкции по составлению годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности банками и небанковскими кредитно-финансовыми организациями Республики Беларусь, открытым акционерным обществом «Банк развития Республики Беларусь» и другими нормативными правовыми актами Национального банка Республики Беларусь, регулирующих порядок ведения бухгалтерского учета и подготовки годовой финансовой отчетности для банков Республики Беларусь и действовавшими в отчетном периоде (далее – «законодательство Республики Беларусь по бухгалтерскому учету и отчетности»).

По нашему мнению, прилагаемая годовая финансовая отчетность достоверно, во всех существенных аспектах, отражает финансовое положение ОАО «Банк БелВЭБ» по состоянию на 1 января 2019 года, финансовые результаты его деятельности и изменения его финансового положения, в том числе движение денежных средств за 2018 год в соответствии с законодательством Республики Беларусь по бухгалтерскому учету и отчетности.

Основания для выражения аудиторского мнения

Мы провели аудит в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12 июля 2013 года «Об аудиторской деятельности» и национальных правил аудиторской деятельности. Наши обязанности в соответствии с этими требованиями описаны далее в разделе «Обязанности аудиторской организации по проведению аудита бухгалтерской отчетности» настоящего заключения. Мы соблюдаем принцип независимости по отношению к аудируемому лицу (лицам) в соответствии с Законом Республики Беларусь от 12 июля 2013 года «Об аудиторской деятельности» и другими нормативными правовыми актами Национального банка Республики Беларусь, регулирующими порядок ведения бухгалтерского учета и подготовки годовой финансовой отчетности для банков Республики Беларусь и действовавшими в отчетном периоде (далее – «законодательство Республики Беларусь по бухгалтерскому учету и отчетности»).

Мы выполнили обязанности, описанные в разделе «Обязанности аудиторской организации по проведению аудита годовой финансовой отчетности» нашего заключения, в том числе по отношению к этому вопросу. Соответственно, наш аудит включал выполнение процедур, разработанных в ответ на нашу оценку рисков существенного искажения финансовой отчетности. Результаты наших аудиторских процедур, в том числе процедур, выполненных в ходе рассуждений указанного характера, и нормы профессионального этики, относящиеся к полученным нами аудиторские доказательства являются достаточными и надлежащими, чтобы служить основанием для выражения аудиторского мнения.

Ключевые вопросы аудита

Ключевые вопросы аудита – это вопросы, которые, согласно нашему профессиональному суждению, являлись наиболее значимыми для нашего аудита годовой финансовой отчетности за текущий период. Эти вопросы были рассмотрены в контексте аудита годовой финансовой отчетности в целом и при формировании нашего аудиторского мнения об этой отчетности, и мы не выражаем отдельного мнения по этим вопросам. В отношении указанного ниже вопроса наше описание того, как данный вопрос был рассмотрен в ходе нашего аудита, приводится в этом контексте.

Мы выполнили обязанности, описанные в разделе «Обязанности аудиторской организации по проведению аудита годовой финансовой отчетности» нашего заключения, в том числе по отношению к этому вопросу. Соответственно, наш аудит включал выполнение процедур, разработанных в ответ на нашу оценку рисков существенного искажения финансовой отчетности. Результаты наших аудиторских процедур, в том числе процедур, выполненных в ходе рассуждений указанного характера, и нормы профессионального этики, относящиеся к полученным нами аудиторские доказательства являются достаточными и надлежащими, чтобы служить основанием для выражения аудиторского мнения. Риск необнаружения существенных искажений отчетности в результате недобросовестных действий выше риска необнаружения искажений в результате ошибок, так как недобросовестные действия, как правило, подразумевают наличие специально разработанных мер, направленных на их сокрытие.

получаем и оцениваем риски существенного искажения отчетности вследствие ошибок и (или) недобросовестных действий, разрабатываем и выполняем аудиторские процедуры для выявления и оценки рисков, анализируем доказательства, подтверждающие достаточность и надлежащие, чтобы служить основанием для выражения аудиторского мнения. Риск необнаружения существенных искажений отчетности в результате недобросовестных действий выше риска необнаружения искажений в результате ошибок, так как недобросовестные действия, как правило, подразумевают наличие специально разработанных мер, направленных на их сокрытие.

организациями специальных резервов на покрытие возможных убытков по активам и операциям, не отраженным на балансе» является ключевой оценкой суждения руководства Банка. При оценке кредитных рисков в значительной степени используется профессиональное суждение и допущения, а также проводится анализ различных факторов, включая финансовое состояние заемщика, стоимость реализации объектов залога и прочие.

В силу существенности сумм кредитов клиентам, которые составляют 60,6% от общего объема активов, а также высокого уровня субъективности суждений оценка специальных резервов представляет собой один из ключевых вопросов аудита.

Выбором ключевых резервов на покрытие возможных убытков по кредитам клиентам и подход руководства Банка к оценке и управлению кредитным риском описаны в Примечаниях 5.6 и 11 к годовой финансовой отчетности Банка.

Наши аудиторские процедуры были выполнены в отношении процесса создания специальных резервов по кредитам юридическим и физическим лицам, включая тестирование кредитных договоров, проведение анализа кредитных договоров, анализ создания специальных резервов, оценки финансового состояния заемщиков и выявления признаков негативной информации.

Наши аудиторские процедуры включали в себя проверку резервов по индивидуально существенным кредитам, а также кредитам, имеющим повышенный кредитный риск. Мы провели анализ финансового состояния заемщиков, признаков негативной информации, наличия признаков ухудшения условий кредитных договоров, ожидаемых будущих денежных потоков, обеспеченности задолженности по кредитам, в том числе стоимости реализуемого залога на основании результатов независимой оценки, внутренней оценки Банка и нашего профессионального суждения. Мы проанализировали последовательность суждений руководства, применяемых при классификации задолженности по кредитам по группам риска.

Наши аудиторские процедуры в отношении информации по специальным резервам на покрытие возможных убытков по кредитам клиентам, раскрытой в примечаниях к годовой финансовой отчетности Банка.

Обязанности аудируемого лица по подготовке годовой финансовой отчетности

Руководство аудируемого лица несет ответственность за подготовку и достоверное представление годовой финансовой отчетности в соответствии с законодательством Республики Беларусь и организационной системы внутреннего контроля аудируемого лица, необходимой для подготовки отчетности, не содержащей существенных искажений, допущенных вследствие ошибок и (или) недобросовестных действий.

При подготовке годовой финансовой отчетности руководство аудируемого лица несет ответственность за оценку способности аудируемого лица продолжать свою деятельность непрерывно и уместности применения принципа непрерывности деятельности, а также за надлежащее раскрытие в отчетности в соответствии с требованиями законодательства, непрерывности деятельности, за исключением случаев, когда руководство намеревается ликвидировать аудируемое лицо, прекратить его деятельность или когда у него отсутствуют кака-либо иная реальная альтернатива, кроме ликвидации или прекращения деятельности.

Лица, наделенные руководящими полномочиями, несут ответственность за осуществление надзора за процессом подготовки годовой финансовой отчетности аудируемого лица.

Обязанности аудиторской организации по проведению аудита годовой финансовой отчетности

Наша цель состоит в получении разумной уверенности в том, что годовая финансовая отчетность аудируемого лица не содержит существенных искажений вследствие ошибок и (или) недобросовестных действий, и в составлении аудиторского заключения, включающего описание в установленной форме аудиторского заключения, подтверждающего представление собой выводов о достоверности, но не является гарантией того, что аудит, проведенный в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12 июля 2013 года «Об аудиторской деятельности» и национальных правил аудиторской деятельности, позволит выявить все имеющиеся существенные искажения. Искажений могут возникнуть в результате ошибок и (или) недобросовестных действий, и они не всегда обнаруживаются в ходе аудита. Мы не можем гарантировать, что аудит, проведенный в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12 июля 2013 года «Об аудиторской деятельности» и национальных правил аудиторской деятельности, позволит выявить все имеющиеся существенные искажения. Искажений могут возникнуть в результате ошибок и (или) недобросовестных действий, и они не всегда обнаруживаются в ходе аудита. Мы не можем гарантировать, что аудит, проведенный в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12 июля 2013 года «Об аудиторской деятельности» и национальных правил аудиторской деятельности, позволит выявить все имеющиеся существенные искажения. Искажений могут возникнуть в результате ошибок и (или) недобросовестных действий, и они не всегда обнаруживаются в ходе аудита. Мы не можем гарантировать, что аудит, проведенный в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12 июля 2013 года «Об аудиторской деятельности» и национальных правил аудиторской деятельности, позволит выявить все имеющиеся существенные искажения. Искажений могут возникнуть в результате ошибок и (или) недобросовестных действий, и они не всегда обнаруживаются в ходе аудита. Мы не можем гарантировать, что аудит, проведенный в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12 июля 2013 года «Об аудиторской деятельности» и национальных правил аудиторской деятельности, позволит выявить все имеющиеся существенные искажения. Искажений могут возникнуть в результате ошибок и (или) недобросовестных действий, и они не всегда обнаруживаются в ходе аудита. Мы не можем гарантировать, что аудит, проведенный в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12 июля 2013 года «Об аудиторской деятельности» и национальных правил аудиторской деятельности, позволит выявить все имеющиеся существенные искажения. Искажений могут возникнуть в результате ошибок и (или) недобросовестных действий, и они не всегда обнаруживаются в ходе аудита. Мы не можем гарантировать, что аудит, проведенный в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12 июля 2013 года «Об аудиторской деятельности» и национальных правил аудиторской деятельности, позволит выявить все имеющиеся существенные искажения. Искажений могут возникнуть в результате ошибок и (или) недобросовестных действий, и они не всегда обнаруживаются в ходе аудита. Мы не можем гарантировать, что аудит, проведенный в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12 июля 2013 года «Об аудиторской деятельности» и национальных правил аудиторской деятельности, позволит выявить все имеющиеся существенные искажения. Искажений могут возникнуть в результате ошибок и (или) недобросовестных действий, и они не всегда обнаруживаются в ходе аудита. Мы не можем гарантировать, что аудит, проведенный в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12 июля 2013 года «Об аудиторской деятельности» и национальных правил аудиторской деятельности, позволит выявить все имеющиеся существенные искажения. Искажений могут возникнуть в результате ошибок и (или) недобросовестных действий, и они не всегда обнаруживаются в ходе аудита. Мы не можем гарантировать, что аудит, проведенный в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12 июля 2013 года «Об аудиторской деятельности» и национальных правил аудиторской деятельности, позволит выявить все имеющиеся существенные искажения. Искажений могут возникнуть в результате ошибок и (или) недобросовестных действий, и они не всегда обнаруживаются в ходе аудита. Мы не можем гарантировать, что аудит, проведенный в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12 июля 2013 года «Об аудиторской деятельности» и национальных правил аудиторской деятельности, позволит выявить все имеющиеся существенные искажения. Искажений могут возникнуть в результате ошибок и (или) недобросовестных действий, и они не всегда обнаруживаются в ходе аудита. Мы не можем гарантировать, что аудит, проведенный в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12 июля 2013 года «Об аудиторской деятельности» и национальных правил аудиторской деятельности, позволит выявить все имеющиеся существенные искажения. Искажений могут возникнуть в результате ошибок и (или) недобросовестных действий, и они не всегда обнаруживаются в ходе аудита. Мы не можем гарантировать, что аудит, проведенный в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12 июля 2013 года «Об аудиторской деятельности» и национальных правил аудиторской деятельности, позволит выявить все имеющиеся существенные искажения. Искажений могут возникнуть в результате ошибок и (или) недобросовестных действий, и они не всегда обнаруживаются в ходе аудита. Мы не можем гарантировать, что аудит, проведенный в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12 июля 2013 года «Об аудиторской деятельности» и национальных правил аудиторской деятельности, позволит выявить все имеющиеся существенные искажения. Искажений могут возникнуть в результате ошибок и (или) недобросовестных действий, и они не всегда обнаруживаются в ходе аудита. Мы не можем гарантировать, что аудит, проведенный в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12 июля 2013 года «Об аудиторской деятельности» и национальных правил аудиторской деятельности, позволит выявить все имеющиеся существенные искажения. Искажений могут возникнуть в результате ошибок и (или) недобросовестных действий, и они не всегда обнаруживаются в ходе аудита. Мы не можем гарантировать, что аудит, проведенный в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12 июля 2013 года «Об аудиторской деятельности» и национальных правил аудиторской деятельности, позволит выявить все имеющиеся существенные искажения. Искажений могут возникнуть в результате ошибок и (или) недобросовестных действий, и они не всегда обнаруживаются в ходе аудита. Мы не можем гарантировать, что аудит, проведенный в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12 июля 2013 года «Об аудиторской деятельности» и национальных правил аудиторской деятельности, позволит выявить все имеющиеся существенные искажения. Искажений могут возникнуть в результате ошибок и (или) недобросовестных действий, и они не всегда обнаруживаются в ходе аудита. Мы не можем гарантировать, что аудит, проведенный в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12 июля 2013 года «Об аудиторской деятельности» и национальных правил аудиторской деятельности, позволит выявить все имеющиеся существенные искажения. Искажений могут возникнуть в результате ошибок и (или) недобросовестных действий, и они не всегда обнаруживаются в ходе аудита. Мы не можем гарантировать, что аудит, проведенный в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12 июля 2013 года «Об аудиторской деятельности» и национальных правил аудиторской деятельности, позволит выявить все имеющиеся существенные искажения. Искажений могут возникнуть в результате ошибок и (или) недобросовестных действий, и они не всегда обнаруживаются в ходе аудита. Мы не можем гарантировать, что аудит, проведенный в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12 июля 2013 года «Об аудиторской деятельности» и национальных правил аудиторской деятельности, позволит выявить все имеющиеся существенные искажения. Искажений могут возникнуть в результате ошибок и (или) недобросовестных действий, и они не всегда обнаруживаются в ходе аудита. Мы не можем гарантировать, что аудит, проведенный в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12 июля 2013 года «Об аудиторской деятельности» и национальных правил аудиторской деятельности, позволит выявить все имеющиеся существенные искажения. Искажений могут возникнуть в результате ошибок и (или) недобросовестных действий, и они не всегда обнаруживаются в ходе аудита. Мы не можем гарантировать, что аудит, проведенный в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12 июля 2013 года «Об аудиторской деятельности» и национальных правил аудиторской деятельности, позволит выявить все имеющиеся существенные искажения. Искажений могут возникнуть в результате ошибок и (или) недобросовестных действий, и они не всегда обнаруживаются в ходе аудита. Мы не можем гарантировать, что аудит, проведенный в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12 июля 2013 года «Об аудиторской деятельности» и национальных правил аудиторской деятельности, позволит выявить все имеющиеся существенные искажения. Искажений могут возникнуть в результате ошибок и (или) недобросовестных действий, и они не всегда обнаруживаются в ходе аудита. Мы не можем гарантировать, что аудит, проведенный в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12 июля 2013 года «Об аудиторской деятельности» и национальных правил аудиторской деятельности, позволит выявить все имеющиеся существенные искажения. Искажений могут возникнуть в результате ошибок и (или) недобросовестных действий, и они не всегда обнаруживаются в ходе аудита. Мы не можем гарантировать, что аудит, проведенный в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12 июля 2013 года «Об аудиторской деятельности» и национальных правил аудиторской деятельности, позволит выявить все имеющиеся существенные искажения. Искажений могут возникнуть в результате ошибок и (или) недобросовестных действий, и они не всегда обнаруживаются в ходе аудита. Мы не можем гарантировать, что аудит, проведенный в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12 июля 2013 года «Об аудиторской деятельности» и национальных правил аудиторской деятельности, позволит выявить все имеющиеся существенные искажения. Искажений могут возникнуть в результате ошибок и (или) недобросовестных действий, и они не всегда обнаруживаются в ходе аудита. Мы не можем гарантировать, что аудит, проведенный в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12 июля 2013 года «Об аудиторской деятельности» и национальных правил аудиторской деятельности, позволит выявить все имеющиеся существенные искажения. Искажений могут возникнуть в результате ошибок и (или) недобросовестных действий, и они не всегда обнаруживаются в ходе аудита. Мы не можем гарантировать, что аудит, проведенный в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12 июля 2013 года «Об аудиторской деятельности» и национальных правил аудиторской деятельности, позволит выявить все имеющиеся существенные искажения. Искажений могут возникнуть в результате ошибок и (или) недобросовестных действий, и они не всегда обнаруживаются в ходе аудита. Мы не можем гарантировать, что аудит, проведенный в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12 июля 2013 года «Об аудиторской деятельности» и национальных правил аудиторской деятельности, позволит выявить все имеющиеся существенные искажения. Искажений могут возникнуть в результате ошибок и (или) недобросовестных действий, и они не всегда обнаруживаются в ходе аудита. Мы не можем гарантировать, что аудит, проведенный в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12 июля 2013 года «Об аудиторской деятельности» и национальных правил аудиторской деятельности, позволит выявить все имеющиеся существенные искажения. Искажений могут возникнуть в результате ошибок и (или) недобросовестных действий, и они не всегда обнаруживаются в ходе аудита. Мы не можем гарантировать, что аудит, проведенный в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12 июля 2013 года «Об аудиторской деятельности» и национальных правил аудиторской деятельности, позволит выявить все имеющиеся существенные искажения. Искажений могут возникнуть в результате ошибок и (или) недобросовестных действий, и они не всегда обнаруживаются в ходе аудита. Мы не можем гарантировать, что аудит, проведенный в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12 июля 2013 года «Об аудиторской деятельности» и национальных правил аудиторской деятельности, позволит выявить все имеющиеся существенные искажения. Искажений могут возникнуть в результате ошибок и (или) недобросовестных действий, и они не всегда обнаруживаются в ходе аудита. Мы не можем гарантировать, что аудит, проведенный в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12 июля 2013 года «Об аудиторской деятельности» и национальных правил аудиторской деятельности, позволит выявить все имеющиеся существенные искажения. Искажений могут возникнуть в результате ошибок и (или) недобросовестных действий, и они не всегда обнаруживаются в ходе аудита. Мы не можем гарантировать, что аудит, проведенный в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12 июля 2013 года «Об аудиторской деятельности» и национальных правил аудиторской деятельности, позволит выявить все имеющиеся существенные искажения. Искажений могут возникнуть в результате ошибок и (или) недобросовестных действий, и они не всегда обнаруживаются в ходе аудита. Мы не можем гарантировать, что аудит, проведенный в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12 июля 2013 года «Об аудиторской деятельности» и национальных правил аудиторской деятельности, позволит выявить все имеющиеся существенные искажения. Искажений могут возникнуть в результате ошибок и (или) недобросовестных действий, и они не всегда обнаруживаются в ходе аудита. Мы не можем гарантировать, что аудит, проведенный в соответствии с требованиями Закона Республики

Выпуск № 13 (455)

Прыгожае пісьменства

РАЗНАСТАЙНАСЦЬ ЗМЕСТУ І ФОРМЫ

75 заявак дасланы на саісканне Нацыянальнай літаратурнай прэміі

Своеасаблівае «хатняе заданне на лета» — прачытаць і ацаніць мастацкую вартасць сямі дзясяткаў кніг прозы і паэзіі, выданняў для дзяцей і юнацтва, зборнікаў публіцыстыкі, драматургіі і літаратурнай крытыкі — атрымала журы Нацыянальнай літаратурнай прэміі, якое прыступіла да разгляду дасланых работ.

Кіраўнік упраўлення вытворчасці і паліграфічнай дзейнасці Міністэрства інфармацыі Алена ПАУЛАВА адзначыла, што колькасць пададзеных работ самая высокая за момант зацявэрджэння прэміі ў 2015 годзе. Для параўнання: па выніках 2014-га на прэмію прэтэндавалі 45 кніг, 2015-га — 30, праз год паступіла 41 заяўка, летась — 53, а сёлета сярод «прэтэндэнтаў» — 75 кніг, якія убачылі свет з 1 студзеня да 31 снежня 2018 года. Але да разгляду прафесійных журы ў сямі намінацыях будуць дапушчаны толькі тыя выданні, што адпавядаюць усім умовам конкурсу.

Традыцыйна самая вялікая канкурэнцыя — у намінацыі «Найлепшы твор для дзяцей і юнацтва», дзе на атрыманне прэміі прэтэндуе 18 аўтараў. 15 выданняў прадстаўлены ў намінацыі «Найлепшы твор прозы», 14 — у намінацыі «Найлепшы твор публіцыстыкі», 13 кніг сабарнічаюць за званне «Найлепшы твор (зборнік) паэзіі». У намінацыі «Найлепшы твор літаратурнай крытыкі і літаратуразнаўства» арганізатары атрымалі сем заявак. Шасць твораў разглядаюцца ў намінацыі «Дэбют», у тым ліку кніга самай юнай з сёлётных канкурсантаў, 15-гадовай Сафіі Ворсы, а вось намінацыя «Найлепшы твор драматургіі», як і ў пяцінаццаці гады, прадстаўлена найбольш сціпла — толькі два аўтары. Сярод усіх кніг-прэтэндэнтаў каля 60% твораў выйшлі на беларускай мове, прыкладна 40% — на рускай.

Зрэшты, незалежна ад колькасці заявак у асобных намінацыях, агульны ўзровень работ вельмі высокапрафесійны, у адзін голас сцвярджаюць члены журы Нацыянальнай літаратурнай прэміі. «Беларусы — гэта нацыя талентаў, нацыя інтэлектуалаў, асветнікаў, людзей, скіраваных на духоўнасць, — мяркуе старшыня журы, дырэктар Інстытута літаратуразнаўства імя Янкі Купалы Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі Іван САВЕРЧАНКА. — Таму не дзіўна, што колькасць удзельнікаў прэміі павялічваецца. Тым больш для гэтага створаны перадамовы: Міністэрства інфармацыі пакапацілася і пра арганізацыйны склад, справядлівае правядзенне конкурсу, і пра фінансавы: памер грашовай ўзнагароды ў шасці асноўных намінацыях складае цяпер 100 базавых велічын, у намінацыі «Дэбют» — 50. Прэмія цікавіць, за яе змагаюцца вельмі моцныя аўтары, і гэта вельмі хораша. Хоць журы, на маю думку, будзе вельмі няпроста ў гэтым годзе вызначыцца з пераможцамі».

«Што асабліва прыемна для мяне, — гаворыць дырэктар выдавецтва «Мастацкая літаратура» пэат і пісьменнік Аляксей БАДАК, — гэта пэўны рэнесанс жанру публіцыстыкі. Калі ў мінулыя гады ў гэтай намінацыі было прадстаўлена хіба па адной кнізе, то летась ужо восем, а сёлета — 14. Калі раней падавалася, што жанр нарысу заставіў у XX стагоддзі, то цяпер іх зноў пішуць, таксама з'яўляюцца цікавыя кнігі ў жанры інтэрв'ю».

Пазнаёміцца з гісторыяй прэміі, лаўрэатамі мінулых гадоў і сёлётнымі прэтэндэнтамі можна на афіцыйным сайце litpremia.by. Імёны пераможцаў будуць абвешчаны не пазней за 6 жніўня, а вось сама ўрачыстая цырымонія ўзнагароджвання ўжо традыцыйна пройдзе ў верасні ў межах святкавання Дня беларускага пісьменства ў Слоніме. Дарэчы, у гэтым годзе лаўрэаты атрымаюць у дадатак да дыпламу і грашовыя ўзнагароды новаю прызываю статуэтку — сімвал конкурсу — над яе стварэннем зараз працуюць арганізатары з дапамогай творчых сіл Акадэміі мастацтваў.

Вікторыя ЦЕЛЯШУК.

Вольга ПАДГАЙСКАЯ:

«КАЛІ ПРАЕКТ І ЗДАРАЕЦА, ТО Ё ЯКАСЦІ ЛЕДЗЬ НЕ ВЫКЛЮЧЭННЯ»

Гэта трэба, канешне, проста паслухаць — музыку аднаго з найдзіўнейшых сучасных беларускіх кампазітараў. На наступным тыдні ў Вольгі Падгайскай дзве прэм'еры. 25 красавіка ў культурным цэнтры «Корпус» зайграе калектыву Five-storey Ensemble, у якім Вольга выступіла кампазітарка, а таксама выканальніцай. У праграме «Не зіма» апроч іншага прагучыць некалькі твораў з будучага, ужо трэцяга, альбома Five-storey Ensemble, у тым ліку адзін прэм'ерны. А 26 красавіка ў дзяржаўнай філармоніі пройдзе адзін з канцэртаў фестывалю «Мінская вясна» «Вайна і мір», які арганізатары называюць нават не канцэртам, а нечым бліжэй да перформансу. Беларускі кампазітар і арганіст таксама вядомая як аўтар музыкі да нямых фільмаў пад адкрытым небам фестывалю «Кінемо». Мы сустрэліся ў музычнай школе, дзе Вольга выкладае, і распыталі аб прэм'ерах, «Інфраструктуры» акадэмічнай музыкі ў Беларусі і рэакцыі слухачоў на тэрменвокс.

— Вучні да вас, напэўна, ставяцца з вялікай прыязнасцю.

— Я зараз вам балачу, а ўяўляеце, як урокі вяду? Гэта жах! Напрыклад, маналог Пімена з оперы «Барыс Годуноў» Мусаргскага — звычайна мя яго праходзім зімой — слухаюць пры выключаным асвятленні. Мы сядзім у цемры, у акно свеціць ліхтар, а Пімен спявае, як сядзіць у келлі. У мяне ёсць любімы выраз: «Любога з вуліцы запятай — ён табе адкажа». Што такое трытон, напрыклад. І вось нежак у пачатку верасня, калі, натуральна, нічога не памятае, мы паўтараем гаму до-мажор. Усе фальшывяць, і я зноў кажу, што любы чалавек з вуліцы зможа яе праспяваць. У гэты момант у акно зазірае нейкая бяздомнік, ідэальна спявае гаму до-мажор і знікае. Мы з вучнямі некалькі хвілін сядзелі моўчкі, пакуль я не вымавіла: «Ну я ж казала».

— Дэбютны альбом вашага калектыву Five-storey Ensemble быў выпушчаны ў Італіі і прэзентаваны ў Партугаліі ў 2013 годзе. Як атрымалася арганізаваць такія добрыя міжнародныя старты?

— Да Five-storey Ensemble ў нас быў гурт «Рацыянальная дыета». Італьянскі лейбл Altrok Productions неяк на нас выйшаў і прапанаваў выдасці. Мы за гэты час перайменаваліся, памяншалі склад і стылістыку, але яны ўсё роўна нас запрасілі і арганізавалі прэм'еру ў Партугаліі.

— Пасля вы выконвалі гэту музыку ў Беларусі. Ці можна ўжывць нейкія параўнальныя характарыстыкі да таго, як яе ўспрынялі ў Партугаліі і тут? І ўвогуле ці ёсць у нас публіка, зацікаўленая ў сучаснай музыцы акадэмічнай скіраванасці?

— Адрэнае аднозненне — еўрапейскія людзі больш свабодныя і таму адкрыта паказваюць свае пачуцці. У Еўропе адчуваеш аддачу, бачыш, дзеля чаго ты ўсё гэта робіш, разумееш, што іграеш не ў пустэчу і ёсць нейкі рэзананс. І ў Беларусі ты, вядома ж, іграеш не ў пустэчу, але цябе паслухаюць з такімі лайт-эмоцыямі — і ўсё, да пабачэння. Публіка ёсць і будзе павялічвацца, калі і «даваць» мы будзем больш. Яна баіцца сучаснай акадэмічнай музыкі — акей, тады мы іграем Бетховена, Чайкоўскага і адзін маленькі сучасны твор. Так было з канцэртамі арганнай музыкі ў касцёле: напачатку мне забаранялі ўключыць у праграму нешта новае, маўляў, нашы бабуні не будуць гэта слухаць. На першым канцэрце я сыграла класіку і ў канцы ўстаўла маленькую бірлечку Падгайскай — не страшна, нічо не памёр. На другім канцэрце я сыграла дзве Падгайскай, потым дзедка Канстанціна Яськова, а ў выніку мы зрабілі цэлы канцэрт спецыяльна напісанай беларускай арганнай музыцы з тэрменвоксам (музычны інструмент). — Аўт.). Таксама ніхто не памёр! Гэта ўсё выхоўваецца.

— На гэтым апошнім канцэрце ў вас здарылася нечаканасць...

— З году ў год перад канцэртамі я ўсё больш і больш хвалюся. За пяць хвілін да выступлення мой настайнік падшоў да мяне і сказаў: «Вольга, вы толькі не хваліцеся, — пасля гэтай фразы мяне стала яшчэ горш». — Нашы бабуні паскардзіліся, што вы іграеце чартаўшчыну, таму трэба максімальна прыбраць тэр-

менвокс». А кампазітары паўгода пісалі музыку для гэтага канцэрта... Усё, канешне, прагучала, але атрымалася б нашата лепш, калі б для некага мы не выглядалі сатаністамі. А неяк я іграла на фестывалі нямога кіно і жывой музыкі ў берлінскім кінатэатры «Вавілон», дзе сапраўднаму арган убудаваны літаральна ў экран. Там я сустрэла аднаго з першых майстраў аргана — такога душэўнага дзядка, які пасля майго выступлення сказаў: «Ай, ты іграеш адну і тую ж ноту, я гэтага не разумею, такое я і сам мог бы сыграць».

— На наступным тыдні Five-storey Ensemble прадставіць прэм'еру. Што гэта будзе?

— Мы сыграем некалькі п'ес з пяцінаццаці альбома і тры з новага, які пакуль што ў працэсе стварэння. Два творы з новых ужо ігралі ў розных месцах, толькі не нашым складам, а п'еса «Фойхтвангер» дапрацавана толькі два тыдні таму — на канцэрце будзе яе прэм'ера.

— Апроч гэтага набліжаецца прэм'ера твора «Вайна і мір», што з'яўляецца прыкладам вашай «праектнай» супрацы з беларускімі калектывамі, у гэтым выпадку з харавой калепай Імя Шырмы. Як склаўся гэты праект?

— Дырэктар капэлы Воля Янун падчас адной размовы запыталася, ці ёсць у мяне нешта прысвечанае вайне, бо праз паўгода ў іх мае адбыцца канцэрт. У мяне нічога не было, і я сказала: «Напішу новае». Я люблю пісаць пра вайну, з дзяцінства бачу яе ў снах — там у мяне страляюць, альбо я жыву ў яўрэйскай гета, альбо на маіх вачах некага мардуюць. Ёсць такая з'ява ў псіхалогіі: калі чалавек маўчыць пра нешта балючае, яго веды перадаюцца праз пакаленні, быццам у генах. Мая бабуля прайшла канцлагеры і турмы і ніколі пра гэта не расказвала, як шмат з тых, хто перажыў падобнае. Тэма вайны мяне кранае, таму і музыка нараджаецца адпаведна, я быццам перажываю гэты боль, і ён выходзіць вонкі. У выпадку з гэтым творам важна было знайсці прыдатны тэкст. Я хацела, каб на канцэрце пелі на розных мовах: мне бачылася карціна, у якой людзей розных нацыянальнасці вагонамі прывозяць у лагер. Пакуль я ўзяла беларускую і англійскую. Знайсці тэкст мне дапамог Андрэй Хадановіч, ён шукаў два дні і прапанаваў мне амерыканскага паэта Хью Одэна, якога на беларускую пераклаў Віталій Рыжкоў. Гэты тэкст мне і «дыктаваў», што пісаць.

— Вы адзін з нямногіх кампазітараў, што перыядычна прадстаўляюць сваю музыку, напрыклад, на музычных фестывалях і атрымліваюць прапановы аб супрацы. Як здарылася лядовае опера-буф да чэмпіянату свету па хакеі?

— Фестываль Юрыя Башмета кожны год казвае прэм'еру аднаму з беларускіх кампа-

зітараў — Валерыю Воранаву, Алегу Хадоску, Канстанціну Яськову, мне. Хаця ў асноўным такія прапановы не з'яўляюцца заказам, а становяцца ідэяй, штуршком, імпульсам. Калі ідэя адрозна табе «гарыць», значыць, добра пойдзе. Опера-буф узнікла дзякуючы музею-майстэрні Заіра Азгура, які запятаўся, што мы маглі б зрабіць. Мой муж сказаў: «Мы напішам оперу і паставім яе проста на лёдзе!». Меркавалася грандыёзна, хоць, канешне, было лёгка сказаць. Мы ставілі оперу з музыкальнай калепай «Санорус» і рознымі салістамі, сабраць якіх разам было цяжка, а арэнда манежа на дзве гадзіны, каб проста пераперцаваць, была надзвычай дарагой. Але самыя вар'яцкія ідэі звычайна ажыццяўляюцца.

— Як вам бачыцца, ці ёсць у нас «Інфраструктура» для развіцця і дзейнасці кампазітараў акадэмічнай накіраванасці?

— Калі нейкі праект і здараецца, то ў якасці ледзь не выключэння. У філармоніі не так даўно выконваўся мой твор для аргана «Капітан планет»: да юбілейнага канцэрта Саюза кампазітараў трэба было прадставіць нешта прэм'ернае і Канстанцін Яскоў сказаў, што ў мяне ёсць новая работа. Паўны праэнт рэпертуару філармоніі павінен прадстаўляць беларускую музыку, але звычайна яны аддаюць перавагу класікам, што на слыху і якіх ужо вывучаюць у музычных школах. Напэўна, адзіны ў Беларусі калектыв, што стала выконвае сучасных беларускіх кампазітараў, — гэта «Санорус», па ініцыятыве іх дырэктара Аляксандра Хумалы, які любіць сучасную музыку і разумее, што яе трэба развіваць. Ёсць фестываль сучаснай музыкі і нямога кіно «Кінемо» — твой паўтарагадзіны твор пачуюць яшчэ і ў суправаджэнні вываў. У нас у асноўным любяць класіку, таму, калі сам нешта не зробіш, нічога не будзе. А з сучаснай жа складана працаваць — яе быццам трэба асэнсаваць, зразумець, хоць можна проста аддацца ёй і яна сама ўсё растлумачыць.

— Значыць, такога «хранічнага» руху, у якім сучасная акадэмічная музыка магла б культывавацца і развівацца, няма.

— Ой, гэта мара. Вось у культурным цэнтры «Корпус» літаральна два месяцы таму з'явіўся раяль з залы Саюза кампазітараў. Пабочым, можа, «Корпус» стане вапнавай пляцоўкай.

— Балючым момантам нашай сферы музыкі з'яўляецца тое, што шмат таленавітых музыкантаў з'яўляюцца за мяжу. Вы самі ніколі не думалі з'ехаць?

— З'ехаць, магчыма, нават лягчэй, а паспрабуй тут нешта зрабіць, калі табе палкі ў колы устаюць. Я не хачу з'езджаць, за мяжой свой свет. Беларусь — не мая радзіма, я пераехала сюды з Караганды ў чатырнаццаць гадоў, але тут вучылася, ведаю менталітэт і людзей, мне камфортна. За мяжу мне больш падабаецца прыязджаць у якасці госьця, а тут я хачу нешта зрабіць.

— А як тут палкі ў колы устаюць?

— Бюракратыяй, бо трэба замест рэпетыцый і генерацыі новых ідэй падпісаць бюсконцыя паперкі. У ідэале гэтым павінны займацца ме-

неджары. І людзьмі, якім нічога не каштуе падпісаць паперу, але яны проста лянуюцца.

— Наколькі я ведаю, хоць вы і пераехалі сюды з Караганды, але па нацыянальнасці вы беларуска.

— Мой бацька беларус, а мама ўкраінка. Та та нарадзіўся ў Беларусі, але яго бацькі паехалі падымцаць цаліну. А маці нарадзілася там, у Карагандзе, таму што бабуля, якая прайшла канцлагер і турму, пасля гэтага была сасланая жыць у Казахстан. Калі ў Карагандзе ўсё стала дрэнна — у 1990-я не было ніякай эканомікі, ні асвятлення, ні вады, ні ацяплення, — бацькі вырашылі пераехаць у Беларусь, бліжэй да сваёй. Праз год нашы суседзі з Караганды пісалі: дайшло да таго, што яны выходзілі са свайго шматкватэрнага дома, распальвалі вогнішча на двары і гатавалі ежу. А тут усё добра было. Спачатку жылі ў інтэрнаце, уцяплячы ў адным пакоі, а потым пачалі рассяляцца.

— Раскажыце мне як дылетанту, якія стылістыкі развіваюцца ў нашай сучаснай музыцы?

— Мяне з Канстанцінам Яськовым часта адносяць да мінімалізму. Ёсць авангардысты, электроншчыкі, ультрасучасная атанальная музыка, дзе эталонам з'яўляецца «Варшаўская восень». Нехта піша ў неакласіцызме, неармантызме. Любяць працаваць з фальклорам. Я ўсё калег прашу, каб яны пісалі нешта для аргана, бо хачу пашырыць рэпертуар. Для аргана ў Беларусі пішуць вельмі мала, але працэс пайшоў.

— У чым нюанс напісання музыкі для нямога кіно?

— Там галоўны рэжысёр, а не кампазітар. Канешне, можна зрабіць з камедыі жahlівы фільм і наадварот, але навошта? Ёсць кампазітары, якія літаральна кожны кадр падкрэсліваюць музыкай, а ёсць тыя, што не звяртаюцца на драбязі ўвагі і выбудоўваюць сваю сюжэтную лінію, толькі каб эмацыянальнае насычэнне супадала. На мінулым «Кінемо» ў нас іграў Себасц'ян Эліоўскі-Вінкер з Германіі і музыка ішла хваляй. Кампазітар не хацеў літаральна аддукацца на кожны рух, і атрымалася вельмі цікава. Мы за гэтым сем гадоў перагледзелі столькі нямых фільмаў! Адборчыні даюць нам, напрыклад, тры камедыі, і мы выбіраем, пасля выбірае тапер. Кампазітар Алена Гуціна кажа, што гатовая пісаць для чаго заўгодна, апроч камедыі. Мне таксама складана пісаць вясёлую музыку, я больш цікаўлюся жахамі, трылерамі, драмамі, дэтэктывамі.

— Як думаеце, якія захады для развіцця сферы музыкі маглі б зрабіць дзяржаўныя інстытуты?

— Калі я стажыравалася ў Польшчы, амаль кожны дзень хадзіла на канцэрты сучаснай акадэмічнай музыкі, у мяне было нават перанасычэнне. Вядома ж, там шмат і эстрады, але ўсё развіваецца раўнапраўна, Міністэрства культуры выдзяляе грошы, а слухач выбірае, дзе яму быць. У нас жа развіваецца толькі эстрада. Ты са сваім праектам можаш запуюць у яго якасці і садзейнічаць прапаганда, але нават у гэтым выпадку на цябе не будзе фінансаў. І што тут зробіш? У выніку мяне ажыццяўляюць нешта без сродкаў. Думаю, незаўважна, але ўсё з'явіцца.

— За кошт чаго яны з'явіцца?

— За кошт усіх, хто нешта робіць. Калі дзяржава не дапамагае, трэба ісці іншым шляхам. Грошы — гэта такое... зямное.

— А ў чым тады найважнейшая ідэя?

— Вочы, што гараць. У нашай справе галоўнае — ідэя. Гэта як у выпадку з «Бог даў дзіця — Бог даў і на дзіця». Тое ж самае з музыкай. Мы пачыналі «Кінемо» і думалі: «Будзь што будзе». А потым рад — запрацавала, выйшлі ў нуль, потым другі рад, трэці, у выніку ў нас прайшло шэсць фестывалю. Калі кажаш пра добрае, яно будзе да цябе прыцягвацца.

Гутарыла Ірэна КАЦЯЛОВІЧ.

На сцэне

МЫШАЛОУКА

Князь-мецэнат прагне задавальнення. Пра помсту марыць злапатыя адвакат, які пабываў аднойчы на балі ў касцёме Лятучай мышы і потым раніцоў ішоў праз увесь горад з-за таго, што сябра яго пакінуў. Сябра-банкір шукае любімых прыгод, нягледзячы на тое, што ёсць жонка. Ды і яна не супраць прыняць дома закаханага юнака, пакуль няма мужа... Гэта бліскучая Вена, спадарства! Штраусу пісаў сваю апэрату «Лятучая мышы», вядомыя элітны свет знутры: норавы знатных ды заможных асоб могуць шакаваць цынізмам. Ды няўжо?

Усяго нейкія паўтара стагоддзя — і акаліччаныя справы Генрыха фон Айзенштайна падаюцца мілай прыгодай (у параўнанні з тым, што чуе і бачыць штодня сучасны чалавек з адкрытых крыніц), не вартай асаблівай размовы. Ну, хіба што апэрату...

Яе чакалі аматары Вялікага тэатра Беларусі з пачатку сезона, калі прэм'ера толькі аанасвалася. А тыя, хто ходзіць у Нацыянальны акадэмічны тэатр оперы і балета Беларусі больш за паўвека, маглі чакаць новую пастановку, каб параўнаць спектаклі сяродзіны мінулага стагоддзя і пачатку XXI, — і мелі падставу ўзрадавацца таму, што рэінкарнацыя магчыма (што само па сабе ўжо добра навіна). Сапраўды, «Лятучая мышы» ішла на гэтай сцэне ў 60-я гады мінулага стагоддзя. Але тады ў Беларусі яшчэ не было дзяржаўнага акадэмічнага музычнага тэатра, які ўзў на сябе пастановку ў гэтым жанры, пакінуўшы Вялікаму больш элітную музыку высокага стылю — оперы і балеты.

Але як музычнаму тэатру захацелася выйсці за межы, і там сталі з'яўляцца, напрыклад, балеты, так цяпер і оперы, у якіх з'яўляюцца, вырашыў своеасаблівым чынам паспрабаваць з музычным пункту гледжання аматара тэатра ў гэтым была нават інтрыга, бо калі тут бярэцца за «класіка жанру» Іагана Штрауса, то гэта павінна быць такая пастановка, каб ні ў кога не ўзнікала пытанне: а навошта гэта трэба нашаму Вялікаму?

Гэтае пытанне засталася пасля прагледу спектакля, у якім нечакана спраўдзіліся ўсе звычайныя чаканні, з якімі звязваюцца ў свядомасці як сам «лёгка жанр», так і яго існаванне ў Беларусі. Бо тая ж «Лятучая мышы» ў Вялікім тэатры Расіі гадоў дзесяць таму ўсё-такі паспрабавала вырацца з класічнай мышалойкі і прапанавала іншы погляд на жыццё эліты, якая пачынае (сцэнографам таго «Тытаніка», дарэчы, быў наш Зіновій Марголін). Праўда, рабіць інтэрпрэтацыю заўсёды больш рызыкаўна, чым прапана-

ваць класічны варыянт, і там у выніку засталася пытанне: навошта?..

І калі ўжо пасля скандалаў вакол пастановкі ў расійскім Вялікім наш тэатр узўся за гэтую работу, прыцягнуўшы замежную каманду пастановшчыкаў, то думалася, што варта чакаць калі і не разрыву шаблону, то хоць бы парушэння звыклага ўяўлення пра апэрату (у тым варыянце, што даступны айчынамму гледзчу), асабліва пра жанр, які асацыюецца з легкадумнасцю, бесклапотным і ненапружым баўленнем часу.

Калі то чакае (ці баіцца) высокадумнай інтэрпрэтацыі, то можна расцэліцца: яе няма. Ёсць класічная апэрату, вырашана ў класічным падыходзе. Рэжысёр-пастановшчык з Венгрыі Міклаш Габор Керэні, звярнуўшыся да першакрыніцы, пайшоў заданым Штраусам шляхам. А дзеля чаго, калі не дзеля хітовай музыкі яшчэ ставіць «Лятучую мышы»? Наўрад ці дзеля інтрыг ды жарсцяў вакол сужэнскай здрады, пра што спяваюць і гавораць героі, — гэта ўсё цяпер даступна дзякуючы танным тэ-лесерыялам, і нават не трэба нікуды хадзіць за грошы.

Гавораць тут шмат (часам задам-та). Але з драматычнымі задачамі артысты оперы спраўляюцца (не горш за артыстаў музычнага тэатра), часам падаецца, што яны вельмі захопленыя

іграю на сцэне паводле задумы рэжысёра: трэба выйсці негліжэ — можам, трэба сесці ў ванну — не пытанне, трэба бегаць уверх-уніз па прыступках — зроблена. Праўда, яны яшчэ і спяваюць, імкнучыся трымаць палку выканальніцкага майстэрства, як гэта робіць народная артыстка Беларусі Настася Маскіна — яе Разалінда гарэзліва, ганарліва і кемліва. Іх дуэт з Аляксандрам Гелэхам (выка-наўца ролі закаханага Альфрэда) гу-чаў даволі рамантычна, але думкі пра пацукі калі і ўзніклі, то ненадоўга. Бо тут жа на сцэне з'явілася «пад-танцоўка» — дзятчаты ў шорціках і панчохах у сетачку (згодна са стэрэатыпамі жанру). Гэтая падтанцоўка (няўжэ без яе легкадумнасць герояў невідавочная?) будзе шмат дзе — і дома ў Айзенштайна, і на балі ў князя Арлоўскага. Гэта яшчэ адзін цікавы перазаж: з голасам мецца-сапрана (Кацярына Міхавец) — ох, гэтыя рускія мецэнаты, якія калісьці скаралі Еўропу... Але ў нейкі момант князь пазваецца ў сукенцы. Рускі князь — вялікі арыгнал і ў тым, як ла-дзіць баль. Відаць, уяўленне сучасных еўрапейцаў пра магчымыя балі рускіх мецэнатаў непахіснае. Разалінда ў чыровай сукенцы ды яе муж (Васіль Мінгалёў) для нас — фактычна героі задуманага рэаліці-шоу. Але ў якасці масоўкі на гэтым балі пастанавачная

група прапанавала балетных мышак ды... мядзведзю — стэрэатып, які, здавалася б, у XXI стагоддзі ўжо трэба бегач уверх-уніз па прыступках — зроблена. Праўда, яны яшчэ і спяваюць, імкнучыся трымаць палку выканальніцкага майстэрства, як гэта робіць народная артыстка Беларусі Настася Маскіна — яе Разалінда гарэзліва, ганарліва і кемліва. Іх дуэт з Аляксандрам Гелэхам (выка-наўца ролі закаханага Альфрэда) гу-чаў даволі рамантычна, але думкі пра пацукі калі і ўзніклі, то ненадоўга. Бо тут жа на сцэне з'явілася «пад-танцоўка» — дзятчаты ў шорціках і панчохах у сетачку (згодна са стэрэатыпамі жанру). Гэтая падтанцоўка (няўжэ без яе легкадумнасць герояў невідавочная?) будзе шмат дзе — і дома ў Айзенштайна, і на балі ў князя Арлоўскага. Гэта яшчэ адзін цікавы перазаж: з голасам мецца-сапрана (Кацярына Міхавец) — ох, гэтыя рускія мецэнаты, якія калісьці скаралі Еўропу... Але ў нейкі момант князь пазваецца ў сукенцы. Рускі князь — вялікі арыгнал і ў тым, як ла-дзіць баль. Відаць, уяўленне сучасных еўрапейцаў пра магчымыя балі рускіх мецэнатаў непахіснае. Разалінда ў чыровай сукенцы ды яе муж (Васіль Мінгалёў) для нас — фактычна героі задуманага рэаліці-шоу. Але ў якасці масоўкі на гэтым балі пастанавачная

яе замаўляла не для балю і наогул туды першапачаткова не збіралася. Зрэшты, падазраю, што знойдуца і тыя, хто пагодзіцца з гераніяй і назва-ве яе густ элітным, а саму гісторыю ўспрыме як забавны розыгрыш.

Верагодна, на іх і раз

ИЗВЕЩЕНИЕ
о проведении 23 мая 2019 г. открытого аукциона по продаже изъятого по Указу Президента Республики Беларусь от 07.02.2006 г. № 87 не завершенного строительством жилого дома и права заключения договора аренды земельного участка сроком на 99 лет для строительства и обслуживания не завершенного строительством жилого дома в Клейниковском сельсовете Брестского района

№№ лота	Предмет аукциона	Местоположение объекта	Начальная цена предмета аукциона, (бел. руб.)	Задаток (бел. руб.)	Возмещение затрат на организацию и проведение аукциона (бел. руб.)
1	Не завершенный строительством не законсервированный жилой дом в виде капитального строения площадью застройкой 118 кв. м, готовностью основного строения 4 %, составные части и принадлежности – сарай, и право заключения договора аренды земельного участка сроком на 99 лет с кадастровым номером 11281204601000710 площадью 0,1465 га для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома	Брестская обл., Брестский р-н, ул. Цветочная, 37, 206.08	11393,39 в том числе: 1803,98 – начальная цена не завершенного строительством жилого дома; 9383,33 – начальная цена права заключения договора аренды земельного участка; 206,08 – сумма расходов на оценку стоимости не завершенного строительством жилого дома	1139,34	1, 76,50 – затраты на регистрацию участка, 2, оплата объявлений в СМИ по актам выполненных работ

По улице Цветочной в аг. Клейники проданы сети газоснабжения, водоснабжения, электроснабжения.
Аукцион будет проводиться 23.05.2019 в 10.00 по адресу: Брестский район, аг. Клейники, ул. 60 лет Октября, 2 (здание сельсовета).

Для участия в аукционе необходимо подать заявление об участии в аукционе, копию платежного поручения, подтверждающего внесение на расчетный счет Клейниковского сельсовета в БУ59АКВВ3641000002881000000 в филиале 100 БУО ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Брест, код АКБВВ21100, УНП 200177417, назначение платежа 4002

(«задаток за участие в аукционе») задатка в размере 10 % от начальной цены предмета аукциона, документ (паспорт), подтверждающий личность покупателя.
Возмещение затрат на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением документации, необходимой для его проведения, осуществляется победителем аукциона либо единственным участником аукциона в установленном порядке в течение десяти рабочих дней со дня утверждения в установленном порядке протокола о результатах аукциона.
Председатель комиссии по организации и проведению аукциона обеспечивает

осмотр предмета аукциона претендентом на участие в аукционе в любое согласованное ими время в течение установленного срока приема заявлений.
Для проведения аукциона необходимо наличие не менее двух участников в отношении предмета аукциона.
Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: аг. Клейники, ул. 60 лет Октября, 2 (пн-пт с 10.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 по рабочим дням. Последний срок подачи заявления: 17 мая 2019 года до 17.00.
Контактные телефоны: (80162) 93 41 35, (80162) 93 41 36.

Годовая бухгалтерская (финансовая) отчетность
Закрытого акционерного общества «Небанковская кредитно-финансовая организация «ИНКАСС ЭКСПЕРТ», составленная в соответствии с национальными стандартами финансовой отчетности за 2018 год. Годовая бухгалтерская (финансовая) отчетность в полном объеме, а также аудиторское заключение, составленное по результатам аудита годовой бухгалтерской (финансовой) отчетности, опубликована на интернет-сайте www.incass-expert.by. Годовая консолидированная отчетность о деятельности банковского холдинга, в состав которого входит ЗАО «Небанковская кредитно-финансовая организация «ИНКАСС ЭКСПЕРТ», размещается на интернет-сайте www.bps-sberbank.by

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 01 января 2019 года
(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт примечания	2018 год	2017 год
1	АКТИВЫ				
2	Денежные средства	1101	5.1	65 888	60 607
3	Драгоценные металлы и драгоценные камни	1102	-	-	-
4	Средства в Национальном банке	1103	5.2	-	900
5	Средства в банках	1104	5.3	264	12
6	Ценные бумаги	1105	-	-	-
7	Кредиты клиентам	1106	-	-	-
8	Производные финансовые активы	1107	-	-	-
9	Долгосрочные финансовые вложения	1108	-	-	-
10	Основные средства и нематериальные активы	1109	5.4	2 695	1 864
11	Доходные вложения в материальные активы	1110	-	-	-
12	Имущество, предназначенное для продажи	1111	-	-	-
13	Отложенные налоговые активы	1112	-	-	23
14	Прочие активы	1113	5.5	3 593	3 201
15	ИТОГО активы	11	-	72 440	66 607
16	ОБЯЗАТЕЛЬСТВА				
17	Средства Национального банка	1201	-	-	-
18	Средства банков	1202	5.6	64 609	59 886
19	Средства клиентов	1203	5.7	240	-
20	Ценные бумаги банка	1204	-	-	-
21	Производные финансовые обязательства	1205	-	-	-
22	Отложенные налоговые обязательства	1206	-	-	-
23	Прочие обязательства	1207	5.8	1 540	1 522
24	ВСЕГО обязательства	120	-	66 389	61 208
25	СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ				
26	Уставный фонд	1211	6.1	3 711	3 711
27	Эмиссионный доход	1212	-	-	-
28	Разрешенный фонд	1213	6.2	192	142
29	Финансовый результат	1214	-	-	-
30	Накопленный фонд	1215	6.3	2 148	1 546
31	ВСЕГО собственный капитал	121	-	6 051	5 399
32	ИТОГО обязательства и собственный капитал	12	-	72 440	66 607

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛИХ И УБЫТКАХ за 2018 год
(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт примечания	2018 год	2017 год
1	Процентные доходы	2011	4	104	198
2	Процентные расходы	2012	-	61	-
3	Чистые процентные доходы	201	4.1	43	198
4	Комиссионные доходы	2021	-	906	648
5	Комиссионные расходы	2022	-	1 164	482
6	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	203	4.2	(258)	166
7	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	203	-	-	-
8	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204	-	-	(3)
9	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	205	4.3	3	3
10	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	206	-	-	-
11	Чистые отчисления в резервы	207	4.4	2	(13)
12	Прочие доходы	208	4.5	29 222	25 431
13	Операционные расходы	209	4.6	26 519	23 795
14	Прочие расходы	210	4.7	510	167
15	Прибыль (убыток) до налогообложения	211	-	1 979	1 846
16	Расход по налогу на прибыль	212	4.8	827	850
17	ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)	2	-	1 152	996
18	Сведения о прибыли на одну акцию в рублях	3	7	-	-
19	Базовая прибыль на простую акцию	-	-	115,1856	99,5886
20	Разводненная прибыль на простую акцию	-	-	-	-

ОТЧЕТ об изменении собственного капитала за 2018 год
(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование показателей	Символ	Наименование статей собственного капитала						всего совокупный капитал
			уставный фонд	эмиссионный доход	резервный фонд	накопленный (убыток) прибыль	финансовый результат	прочие статьи	
1	Остаток на 1 января 2017 г.	3011	3711	-	6	1277	-	4994	
1.1	Изменения в результате от изменений учетной политики не в связи с исправлением существенных ошибок	30111	-	-	-	-	-	-	
2	Изменения статей собственного капитала	3012	-	-	136	269	-	405	
2.1	В том числе: совокупный доход	30121	x	x	x	996	-	996	
2.2	направление прибыли на пополнение фондов	30122	-	-	x	136	(136)	x	
2.3	операции с учредителями (участниками)	30123	-	-	x	(590)	x	(590)	
2.4	внесение в уставный фонд вкладов учредителями (участниками)	301231	-	-	x	x	x	-	
2.5	выплата дивидендов акционерам	301232	x	x	x	(590)	x	(590)	
2.6	операции с выкупленными акциями собственной эмиссии	301233	-	x	x	x	x	-	
2.7	внесение акционерами денежных средств в резервный фонд, на покрытие убытков	301234	-	x	x	x	x	-	
2.8	перераспределение между статьями собственного капитала	30125	-	-	-	-	-	-	
2.9	прочие изменения	30126	-	-	-	(1)	-	(1)	
3	Остаток на 1 января 2018 г.	3013	3711	-	142	1546	-	5399	
4	Остаток на 1 января 2018 г.	3011	3711	-	142	1546	-	5399	
5	Изменения статей собственного капитала	3012	-	-	50	602	-	652	
5.1	В том числе: совокупный доход	30121	x	x	x	1152	-	1152	
5.2	направление прибыли на пополнение фондов	30122	-	x	50	(50)	x	-	
5.3	операции с учредителями (участниками)	30123	-	-	x	(500)	x	(500)	
5.4	внесение в уставный фонд вкладов учредителями (участниками)	301231	-	-	x	x	x	-	
5.5	выплата дивидендов акционерам	301232	x	x	x	(500)	x	(500)	
5.6	операции с выкупленными акциями собственной эмиссии	301233	-	x	x	x	x	-	
5.7	внесение акционерами денежных средств в резервный фонд, на покрытие убытков	301234	-	x	x	x	x	-	
5.8	перераспределение между статьями собственного капитала	30125	-	-	-	-	-	-	
5.9	прочие изменения	30126	-	-	-	-	-	-	
6	Остаток на 1 января 2019 г.	3013	3711	-	192	2148	-	6051	

СВЕДЕНИЯ О СОВОКУПНОМ ДОХОДЕ за 2018 год
(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт примечания	2018 год	2017 год
1	Прибыль (убыток)	301211	-	1 152	996
2	Прочие компоненты совокупного дохода	301212	-	-	-
2.1	в материальные активы объектов незавершенного строительства и оборудования к установке	3012121	-	-	-
2.2	пересчета нематериальных активов	3012122	-	-	-
2.3	пересчета ценных бумаг	3012123	-	-	-
2.4	пересчета инструментов хеджирования	3012124	-	-	-
2.5	пересчета прочих статей баланса	3012125	-	-	-
3	ИТОГО совокупный доход	30121	-	1 152	996

ОТЧЕТ о движении денежных средств за 2018 год
(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт примечания	2018 год	2017 год
				1	2
1	ПОТОКИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ОТ ОПЕРАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ				
2	Полученные процентные доходы	70100	-	104	198
3	Уплатенные процентные расходы	70101	-	(61)	-
4	Уплатенные комиссионные расходы	70102	-	(46)	644
5	Уплатенные комиссионные расходы	70103	-	(1 155)	(480)
6	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	70104	-	-	-
7	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	70105	-	-	(3)
8	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	70106	-	5	7
9	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	70107	-	-	-
10	Прочие уплатенные расходы	70108	-	28 428	25 000
11	Прочие уплатенные расходы	70109	-	(28 259)	(23 136)
12	Уплатенный налог на прибыль	70110	-	(690)	(1 086)
13	Денежная прибыль (убыток) до изменения в операционных активах и операционных обязательствах – итого	701	-	1 278	1 145
14	Чистое снижение (прирост) денежных средств в Национальном банке	70200	-	-	-
15	Чистое снижение (прирост) денежных средств в банках	70201	-	(219)	2 672
16	Чистое снижение (прирост) денежных средств в ценных бумагах (кроме ценных бумаг, удерживаемых до погашения)	70202	-	-	-
17	Чистое снижение (прирост) денежных средств в форме кредитов, выданных клиентам	70203	-	-	-
18	Чистое снижение (прирост) денежных средств от производных финансовых активов	70204	-	-	-
19	Чистое снижение (прирост) денежных средств в прочих операционных активах	70205	-	(230)	-
20	Поток денежных средств от изменения операционных активов – итого	702	-	(449)	2 672
21	Чистый прирост (снижение) денежных средств Национального банка	70300	-	-	-
22	Чистый прирост (снижение) денежных средств банков	70301	-	509	-
23	Чистый прирост (снижение) денежных средств в ценных бумагах (используемых) от операций с ценными бумагами, выпущенных банком	70303	-	-	-
24	Чистый прирост (снижение) денежных средств от производных финансовых обязательств	70304	-	-	-
25	Чистый прирост (снижение) денежных средств в прочих операционных обязательствах	70305	-	6 139	15 572
26	Поток денежных средств от изменения операционных обязательств – итого	703	-	6 648	15 572
27	Чистый поток денежных средств, полученных (используемых) от операционной деятельности	70	-	7 477	19 389
28	ПОТОКИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ОТ ИНВЕСТИЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ				
29	Приобретение основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	71100	-	(1423)	(249)
30	Продажа основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	71101	-	-	-
31	Приобретение долгосрочных финансовых вложений в уставные фонды других юридических лиц	71102	-	-	-
32	Продажа долгосрочных финансовых вложений в уставные фонды других юридических лиц	71103	-	-	-
33	Чистый поток денежных средств, полученных (используемых) от инвестиционной деятельности	71	-	-	-
34	Выкуп собственных акций	72101	-	-	-
35	Продажа дивидендов	72102	-	-	-
36	Чистый поток денежных средств, полученных (используемых) от финансовой деятельности	72	-	(500)	(590)
37	Изменение валютного курса на денежные средства и их эквиваленты	73	10	(1 138)	(910)
38	Чистый прирост (снижение) денежных средств и их эквивалентов	74	-	4 416	17 640
39	Денежные средства и их эквиваленты на начало отчетного периода	740	10	x	61 507
40	Денежные средства и их эквиваленты на конец отчетного периода	741	10	65 923	x

Председатель: Правления
Главный бухгалтер
Дата подписания: 23.01.2019

Центр Промышленной Оценки

- Организация аукционов
- Оценка всех видов имущества

Ивещение о проведении электронных торгов

Организатор аукциона ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 46

Продавец Частное предприятие «Эдэн-Н», г. Молодечно, ул. Великий Гостинец, 143/2, пом. 14, каб. 600/7

Оператор ЭТП ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 46

Адрес ЭТП www.ipmtorgi.by

Предмет электронных торгов Месторасположение – г. Минск, ул. Кропоткина, д. 91, пом. 2

Наименование	Назначение	Общая площадь	Инвентарный номер
Производственный корпус № 3	Производственное помещение	3230,8 кв. м	500/D-70795487

Сведения о земельных участках, предоставленных продавцу на праве аренды (срок действия по 30.04.2022) для размещения объектов неустановленного назначения:

- лп. 0.2643 га и 0.0090 га (производственное помещение);
- лп. 0.0198 га (земельный участок), 0.0574 га (проезд).

Начальная стоимость без НДС – 1 373 100 долларов США

«Примечание: цена продажи предмета аукциона указывается в договоре купли-продажи с учетом НДС»

Задаток 10 % по курсу НБРБ на дату платежа от начальной цены предмета аукциона перечисляется на счет BY92BELB30120048350080226000 в ОАО «Банк БелЭБ», г. Минск, ул. Мясникова, 32; БИК BELBY2X; получатель платежа – ООО «ИПМ-Консалт оценка», УНП 191224638

Срок подписания договора купли-продажи 15 (пятнадцать) рабочих дней после электронных торгов

Условия оплаты предмета электронных торгов Если между продавцом и покупателем (победителем аукциона либо единственным участником аукциона, согласившимся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и в порядке оплаты предмета аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение 30 (тридцати) календарных дней после заключения договора купли-продажи

Порядок проведения электронных торгов, критерии выявления победителя торгов, порядок оформления участия в торгах и результатов торгов установлены регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги» размещенным по адресу: www.ipmtorgi.by

Победитель электронных торгов либо единственный участник электронных торгов, согласившийся повысить начальную цену предмета электронных торгов на 5 %, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить установленное вознаграждение в течение 3 (трех) рабочих дней после проведения электронных торгов

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за один день до наступления даты проведения аукциона

Дата, время и место проведения электронных торгов: 23.05.2019 в 11.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» (www.ipmtorgi.by). Аккредитованному участнику, подавшему в адрес организатора торгов пакет документов и прошедшему предварительную регистрацию, Э

K@НТЫНЕНТЫ

БАГІ НЕ ГАЛАСУЮЦЬ

Як праходзяць выбары ў Індыі?

У Індыі стартвалі самыя маштабныя дэмакратычныя выбары ў сучаснай гісторыі — краіна выбірае новы парламент. Восем тысяч кандыдатаў змагаюцца за 543 крэслы ў Лок Сабха — ніжняй палатцы парламента. Тая партыя, якая атрымае ад 272 месцаў, зможа сфарміраваць урад, а яе лідар стане прэм'ер-міністрам. Выбары ў Індыі пройдуць у сем этапаў, а канчатковыя вынікі будуць падвезены толькі ў канцы наступнага месяца. Чым адметная цяперашняя парламенцкая кампанія ў адной з найбуйнейшых краін свету?

пройдзе ў самых розных геаграфічных і кліматычных зонах, пачынаючы ад трапічных астравоў у Індыйскім акіяне і заканчваючы заснежанымі Гімалаямі. Выбаршчыкі, вядома, прывыклі да экстрэмальных умоў, а вось супрацоўнікам выбарчых камісій даводзіцца нялёгка. Тым, хто, напрык-

гэта датычыцца сельскай глыбінкі. Таму ў біюлетэнь абавязкова ўносяцца сімвалы палітычных партый — графічныя выявы, якія проста запомніць. Такія сімвалы выкарыстоўваюцца на індыйскіх выбарах з 1968 года. Напрыклад, кіруючая Бхаратія джаната парты (Індыйская народная партыя, BJP) абрала сімвалам кветку лотаса: партыя стаіць на пазіцыях абароны індуйзму і індыйскіх каштоўнасцяў, а лотас — адзін з сімвалаў гэтай рэлігіі. Асноўная апазіцыйная партыя — «Індыйскі нацыянальны кангрэс» (INC) выкарыстоўвае як эмблему малюнак адкрытай далоні, дзе ўсе пальцы разам, гэта яшчэ і сімвал адзінства.

тыня ўжываюцца ў Індыі: на мінулых парламенцкіх выбарах у 2014 годзе было задзейнічана каля двух мільёнаў такіх машын. Выбаркам сцвярджае, што яны спрашчаюць галасаванне і падлік, а таксама абароны ад старонняга ўмяшання. Некаторыя прадстаўнікі апазіцыі, праўда, упэўнены ў тым, што гэтую сістэму можна праграмаваць. Таму кожны выбаршчык мае права раздрукаваць сабе ліст, на якім паказаны нумар яго голасу і за каго ён галасуе, — калі спатрэбіцца пералік галасоў у выпадку якіх-небудзь праблем.

Гэта на 40 працэнтаў больш, чым пяць гадамі раней, на выбарах у 2014-м. У суму, выдаткаваную на выбары, уваходзіць і ўласна арганізацыя галасавання, і паездкі агітатараў, і рэклама ў СМІ і, вядома, у інтэрнэце. У сярэднім выдаткі на аднаго выбаршчыка складуць \$8. Гэта пры тым, што каля паловы насельніцтва жыве на тры долары ў дзень. Для параўнання: прэзідэнцкія выбары ў ЗША ў 2016 годзе і выбары ў Кангрэс абшліся амерыканскім падаткаплательшчыкам, па даных OpenSecrets.org, у \$6,5 мільярда.

чыцца выразнікам спадзяванняў індусаў краіны. Аднак, як лічаць эксперты, за пяць гадоў прэм'ерства яму не удалося дабіцца палітычнага перамоўнага выйсця ў вясцы. Сяліне — асноўная частка насельніцтва мільярднай краіны. Пры гэтым Мадзі, паводле апытанняў, па-ранейшаму вельмі папулярны.

Львы і мааісты

У Індыі «завярсталі» толькі два першыя этапы ўсеагульных парламенцкіх выбараў, у якіх змогчы прыняць удзел каля 900 мільёнаў грамадзян дзяржавы з населеніцтвам каля 1,3 мільярда чалавек. Біюлетэні, пададзеныя такой вялікай колькасці выбаршчыкаў, немагчыма пералічыць за адзін дзень, таму кампанію праводзяць цягам больш чым месяца па чарзе ва ўсіх 29 штатах і сямі сезонных тэрыторыях. Статыстыка індыйскіх выбараў здзіўляе: улады ўжо прыцягнулі амаль 11 мільёнаў членаў рэгіянальных выбаркамаў, паліцейскіх і іншых чыноўнікаў. Па ўсёй Індыі будуць дзейнічаць больш за 800 тысяч выбарчых участкаў, а паводле некаторых ацэнак, іх колькасць можа наблізіцца да мільяна, перадае ТАСС.

соль, усе выбарчыя ўчасткі павінны быць у пешай даступнасці для кожнага грамадзяніна: на адлегласці, не большай за два кіламетры, каб любы мог прагаласаваць. Індыйскія СМІ ўжо расказалі аб «самым небяспечным» выбарчым участку ў Гірскім лесе, які знаходзіцца на паўвостраве Катхіявар, што ў штаце Гуджарат. Там размешчаны адзіны ў свеце запаведнік азіяцкіх львоў, на тэрыторыі якога пражывае і афіцыйна зарэгістраваны і сотнямі мільёнаў выбаршчыкаў праводзіцца цягам некалькіх дзён. Выбары складаюцца з аднаго тура, у іх няма ніякіх абмежавальных парогі. Перавыбары могуць быць праведзены толькі ў самым крайнім выпадку, напрыклад па нейкіх тэхнічных прычынах. За ўсю сямідзесяцігадовую гісторыю незалежнай Індыі парламенцкія выбары адкадаліся ўсяго толькі адзін раз — у сямідзесятыя гады мінулага стагоддзя, калі Індзіра Гандзі амаль на два гады абвясціла надзвычайнае становішча.

лад, будзе працаваць у Гімалаях, выдаюць кіслародныя маскі, спальныя нага грамадзяніна: на адлегласці, не большай за два кіламетры, каб любы мог прагаласаваць. Індыйскія СМІ ўжо расказалі аб «самым небяспечным» выбарчым участку ў Гірскім лесе, які знаходзіцца на паўвостраве Катхіявар, што ў штаце Гуджарат. Там размешчаны адзіны ў свеце запаведнік азіяцкіх львоў, на тэрыторыі якога пражывае і афіцыйна зарэгістраваны і сотнямі мільёнаў выбаршчыкаў праводзіцца цягам некалькіх дзён. Выбары складаюцца з аднаго тура, у іх няма ніякіх абмежавальных парогі. Перавыбары могуць быць праведзены толькі ў самым крайнім выпадку, напрыклад па нейкіх тэхнічных прычынах. За ўсю сямідзесяцігадовую гісторыю незалежнай Індыі парламенцкія выбары адкадаліся ўсяго толькі адзін раз — у сямідзесятыя гады мінулага стагоддзя, калі Індзіра Гандзі амаль на два гады абвясціла надзвычайнае становішча.

Якіх толькі знакаў няма — кветка, гадзіннік, веласіпед, слон. Цэнтрвыбаркам зарэгістравала да гэтых выбараў звыш паўтары тысячы партый і арганізацый. Знакаў у спісе, зацверджаным ЦВК, яшчэ больш. Некалькі гадоў таму, напрыклад, суд Дэле разбіраў незвычайную для любой іншай краіны справу. Дзве партыі, якія ўдзельнічалі ў выбарах у сталічным парламентам, не здолелі падзяліць веласіпед у якасці знака. Суддзя вынес кампраміснае рашэнне: веласіпед не дастанецца нікому. Адна партыя выбрала ў якасці сімвала фуэжэр, а другая — фотаапарат.

Каб пазбегнуць «выбарчых каруселяў», указальныя пальцы ўсіх тых, хто прагаласаваў, у Індыі пазначаюць палачкай з пазногцем цяжкажывальнага чарніла. Толькі адзін штат Уттар-Прадэш (найбуйнейшы па колькасці насельніцтва ў краіне — 200 мільёнаў чалавек) загадаў 3,6 тысячы літраў такога чарніла. «Гэта чарніла супраць падману», — растлумачылі ў Выбарчай камісіі.

Электронныя СМІ асабліва важныя, колькі 83 мільёны выбаршчыкаў будуць галасаваць першы раз як асобы, што дасягнулі 18 гадоў, а моладзь часта верыць інтэрнэту больш, чым друкаваным сродкам масавай інфармацыі або тэлевізійнай рэкламе. Таму ўпершыню ў індыйскай гісторыі такая актыўная барацьба ідзе ў «Фэйсбуку», WhatsApp і іншых сацсетках і месенджарах, адзначаюць аналітыкі. Невыпадкова WhatsApp, які належыць кампаніі Facebook, сумесна з індыйскім стартапам запусціў у гэтай паўднёваазіяцкай краіне сэрвіс па правярцы дакладнасці інфармацыі, якая распаўсюджваецца. Таксама створана база даных непраўдзівых паведамленняў. У пачатку красавіка Facebook паведаміла, што выдаліла 687 старонак і ўліковых запісаў, якія маюць дачыненне да ІНЦ.

Яму супрацьстаяць INC — найстарэйшая палітычная партыя Індыі, якая прывяла краіну да незалежнасці ў 1947 годзе. Яе лідары — Джавахарлал Нэру, Індзіра Гандзі, Раджыў Гандзі і іншыя — узначальвалі краіну большую частку яе незалежнай гісторыі. Цяпер партыяй кіруе Рахул Гандзі — сын Раджыва Гандзі, змагаючыся з індыйскай гісторыяй такой актыўнай барацьбы ідзе ў «Фэйсбуку», WhatsApp і іншых сацсетках і месенджарах, адзначаюць аналітыкі. Невыпадкова WhatsApp, які належыць кампаніі Facebook, сумесна з індыйскім стартапам запусціў у гэтай паўднёваазіяцкай краіне сэрвіс па правярцы дакладнасці інфармацыі, якая распаўсюджваецца. Таксама створана база даных непраўдзівых паведамленняў. У пачатку красавіка Facebook паведаміла, што выдаліла 687 старонак і ўліковых запісаў, якія маюць дачыненне да ІНЦ.

Меншыя штаты могуць галасаваць у адзін дзень. Напрыклад, у Андхра-Прадэш, Аруначал-Прадэш, Арысе і Сьмікіму 11 красавіка адначасова з агульнанацыянальнымі прайшлі і выбары ў мясцовыя парламенты. Галасаванне ў вялікіх штатах з дзясяткамі і сотнямі мільёнаў выбаршчыкаў праводзіцца цягам некалькіх дзён. Выбары складаюцца з аднаго тура, у іх няма ніякіх абмежавальных парогі. Перавыбары могуць быць праведзены толькі ў самым крайнім выпадку, напрыклад па нейкіх тэхнічных прычынах. За ўсю сямідзесяцігадовую гісторыю незалежнай Індыі парламенцкія выбары адкадаліся ўсяго толькі адзін раз — у сямідзесятыя гады мінулага стагоддзя, калі Індзіра Гандзі амаль на два гады абвясціла надзвычайнае становішча.

Аднак нельга сказаць, што гэта самы небяспечны ўчастак, насамрэч такіх нямае. Асцярогу выклікае галасаванне ў рэгіёнах так званых чырвоных паясаў, дзе актыўна дзейнічаюць баевікі-наксаліты, якія вызначаюць уласную версію мааізму і змагаюцца за вызваленне сялянства «ад капіталістычнай эксплуатацыі». Гэтыя «змагары з капіталістамі» вядуць дзейнасць у 14 штатах краіны і рэгулярна арганізуюць напады на прадстаўнікоў улад. Павышаныя меры бяспекі будуць уведзены і на ўчастках у штаце Джаму і Кашмір, у якім дзейнічаюць ісламісцкія групы.

ЧАРНІЛА СУПРАЦЬ ПАДМАНУ

Біюлетэні на выбарах у Індыі нагадваюць малюнкi ў дзіцячай чытанцы. Тлумачыцца ўсё проста: значная частка насельніцтва застаецца непісьменнай. Асабліва

Падчас выбарчай кампаніі няправільным лічыцца выкарыстанне малюнкаў багоў. «Багі не галасуюць», — заявіў Выбаркам. Сімвал партыі малююць на біюлетэнях. Акрамя таго, яны могуць з'явіцца і на машынах для галасавання, якія ак-

ПАРЛАМЕНТ ЗА \$7 МІЛЬЯРДАЎ

Як паведамілі ТАСС у Цэнтры вывучэння СМІ (Centre for Media Studies), які базуецца ў Нью-Дэле, выбары стануць самымі дарагімі ў гісторыі краіны. Па папярэдніх падліках, якія прывяла The Times of India, яны абдыдуць у паўтрыльёна рупій (больш чым у 7 мільярдаў долараў).

МОДЗІ VS ГАНДЗІ

Але ўсе разумеюць, што асноўная барацьба разгорнецца паміж двума галоўнымі палітычнымі сіламі краіны — BJP і INC. І галоўная інтрыга выбараў у тым, ці ўдасца Бхаратія джаната парты паўтарыць поспех 2014 года, а дзеючаму прэм'еру Нарэндры Мадзі ўзначаліць урад на другі тэрмін запар. Кіруючая партыя стаіць на пазіцыях абароны традыцыйных індускіх каштоўнасцяў, Модзі лі-

Навуковы супрацоўнік сектара міжнародных арганізацый і глабальнага палітычнага рэгулявання Інстытута сувельціўскага ўніверсітэта Варшавы Іван Купрыянаў вызначыў тры найбольш імаверныя варыянты развіцця сітуацыі, перадае news.ru. Першы і найменш рэальны — перамога Індыйскага нацыянальнага кангрэса. Другі варыянт — няпоўная перамога Бхаратія джаната парты, калі ім даведзецца дамагчыся аб кааліцыі з іншымі палітычнымі сіламі. Трэці варыянт — поўны трыумф кіруючай партыі. Як лічыць Аляксей Купрыянаў, з-за перадаказальнасці індыйскага палітычнага ландшафту магчымыя ўсе згаданыя расклады.

Захар БУРАК.

НАВІГАТАР

У БУДУЧЫНІ ЕЖА З КРАМЫ ПРЫЙДЗЕ ДА СПАЖЫЎЦА?

Чалавек у сваіх марах не раз уяўляў сабе ежу будучыні. Але амаль усе прагнозы на дадзены момант аказаліся няправільнымі. Дзе, напрыклад, кампактныя каровы памерам з сабак, якія павінны пасвіцца на заднім двары загараднага дома? Дзе ежа ў форме таблетак і пілюль? Прайшлі дзесяцігоддзі чаканняў, але насякомы так і не замянілі сельскагаспадарчых жывёл у якасці галоўнай крыніцы бялку. Але розныя заходнія прадказальнікі і прагназисты і цяпер спрабуюць адгадаць, якой можа быць ежа, ну, хоць бы праз паўстагоддзя — у 2069 годзе. Пазнаёміцца з іх гіпотэзамі прапаўнае партал hi-news.ru.

Каб з часоў пачаць, аналітыкі звярнуліся да Макса Элдэра з Інстытута будучыні, магзавага цэнтра ў Апала-Альта, Каліфорнія. Элдэр працуе даследчыкам у Food Futures Lab, якую кампанія ў ўрады наймаюць акрамя за яе працу — уяўляць кароў на заднім двары — ці блэндары і халадзільнікі, якія могуць змяніць рынак прадуктаў. Элдэр лічыць, што па-за залежнасцю ад таго, рэалізуюцца гэтыя канцэпцыі або не, удзел у такіх спекуляцыях мае вырашальнае значэнне для фарміравання нашага свету. Варта на секунду перастаць марыцца пра будучыню — і вы губляеце сваю ролю ў яе стварэнні.

Сёння харчовы магазін як від перажывае асабліва хуткія змены, паколькі ўсё больш і больш кампаній змагаюцца за сваю долю ў харчовым сектары. У ЗША, напрыклад, гэта рынак на 650 мільярдаў долараў. Старыя сеткі супермаркетаў супрацьстаяць дыскаўнтэрам, еўрапейскім выхадцам і Amazon, які няўхільна захоплівае рознічны гандаль. Уся гэтая канкурэнцыя стварае атмосферу інавацыі, паколькі рытэйлеры імкнучыся пераадоліць аднаго ў эксклюзіўных прадуктах і паслугах, цэнах, тэхналогіях і зручнасці. Выбар, які яны робяць, мае значэнне: людзі ядуць і есці не перастаюць, а тое, што мы ўжываем у ежу, шмат у чым вызначаецца прапанаваным прадуктовым крам.

за межы ўяўленняў аб тым, што з'яўляецца праўдападобным і магчымым. Якія каштоўнасці ставяць пад пытаннем? Якой будзе харчовая сістэма, калі мы аптымізуем яе пад розныя каштоўнасці? Падумайце пра гэта не столькі як пра прадказанні, колькі як пра ўяўленні. Уявіце свет, у якім стэйкі растуць на дрэвах (ці ў біярэактарах), закуска ідэальна падыходзіць вашай мікрафлоры, а ранішняю каву прывозіць дроны». Фабія Парасеколі, прафесар факультэта даследаванняў прадуктаў харчавання і ежы Нью-Ёрскага ўніверсітэта, таксама шмат разважаў пра тое, якой будзе ежа ў будучыні. Ёсць меркаванне, што ўся сістэма супермаркетаў адыдзе ў нябыт: новыя сэрвісы дастаўкі прадуктаў прыцягнулі больш за мільярд долараў у 2018 годзе, а іншыя буйныя гандлёвыя інтэрнэт-рытэйлеры нарошчваюць сваю двухгадзін-

расеколі лічыць, што тэхналогіі часам развіваюцца хутчэй, чым культура, і спажыўцы будуць працягваць гатаваць роўна да таго часу, пакуль гэта неабходна. Вось, напрыклад, станцыя, на якой можна рабіць уласнае арэхавае масла, а вось сокавыцкалькі — самы эфектыўны спосаб атрымання натуральнага апельсінавага соку. Людзі прагнуць удзельнічаць у вытворчасці прадуктаў харчавання і выказаць сваё гэта сваю індывідуальнасць, праз рэзюменне. Пры наяўнасці часу і фінансавых сродкаў яны будуць працягваць гатаваць самі.

Парасеколі робіць тое, што футуролагі называюць «узаманнем слабых сігналаў» — праглядае даныя ў цяперашнім часе і экстрапалюе іх лагічна. Такому ж падыходу прытрымліваецца і Майк Лі з Future Market, які даследуе, як мы будзем вырабляць і купляць ежу ў будучыні. Лі, які працуе над дызайнам прадуктаў харчавання, заўважыў, што аўтамабільная прамысловасць выдаткоўвае вялікія грошы на вытворчасць вельмі футурыстычных канцэпт-караў, і зацікавіўся, чаму харчовая прамысловасць не робіць таго ж.

Ён мяркуе, што ў найбліжэйшыя гады колькасць пакупак

у лічбавых прадуктовых крамах, магчыма, значна ўзрасце, але карціна будзе мяняцца і далей. Брытанскі рытэйлер Ocado ўжо блізка падышоў да стварэння цалкам аўтаномнага прадуктовага склада: у новым размеркавальным цэнтры ў Андоверы (Англія) парк робатаў, якія выглядаюць як нешта сярэдняе паміж паштовай скрыняй і роботам Wall-E, слізгаюць па металічнай сетцы, збіраюць прадметы з тэрыторыі скрын, размешчаных пад імі, і пакуюць для дастаўкі. Гэты рытэйлер плануе ліцэнзаваць сваю тэхналогію для бакалейных крам па ўсім свеце і ліквідаваць чалавечую працу, якая доўга абыходзіцца службам дастаўкі.

Як і Парасеколі, Лі лічыць, што фізічныя прадуктовыя крамы, безумоўна, застануцца ў розных фарматах. Людзям падабаецца дакранацца, бачыць і адчуваць пах свежых прадуктаў, а таксама шукаць ужо гатовыя. У рознічных крамах ёсць моцны стымул зрабіць свае ўстановы прывабнымі: у крамах пакупнікі пакідаюць у тры разы больш грошай, чым у інтэрнэце. У Кітаі, напрыклад, вядомы інтэрнэт-гігант пачаў пашырацца ў афлайн-за кошт свайго фірмовага супермаркета, дзе наведвальнікі

могуць выбраць жывыя морепрадукты і прыгатаваць іх асабіста на інтэрактыўным фуд-корце.

Выраб ежы на месцы — далёка не новая ідэя. Але ў наступныя паўстагоддзі яна можа пашырыцца ад прыгатавання страў да падрыхтоўкі і саміх інгрэдыентаў. Вырашчанае ў прабіцы мяса набліжаецца да таго, каб стаць камерцыйнай рэальнасцю. Прадуктовая крама можа быць абсталявана мяснымі біярэактарамі і падаваць і гідрапонным расліннаводствам на даху, якое будзе вырабляць садавіну і агародніну для крамы, збіраючы дажджавую ваду і кампенсуючы выкіды вугляроду ў краме. Такія сістэмы былі ў экалагічна эфектыўнай, але пры гэтым прыцягвала б цікавасць спажыўцоў да свежасці і магчымасці прасачыць рух прадуктаў.

датчыкі, да слядоў у анлайне і разумных халадзільнікаў, якія ведаюць, якія прадукты заканчваюцца. І ў выніку вытворцы і прадаўцы прадуктаў харчавання змогуць высветліць, што вы хочаце і чаго вам трэба, перш чым вы самі пра гэта даведзецеся.

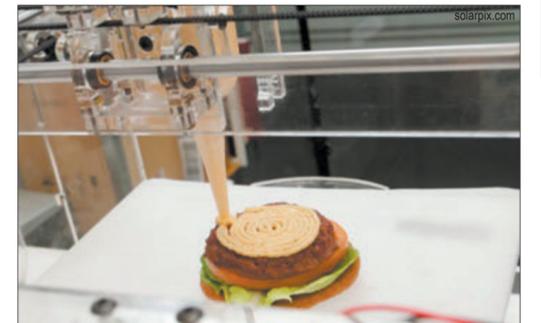
У той жа час новыя тэхналогіі вытворчасці, ад 3D-друку да вырошчвання на гідрапоніцы і клеткачнай культывацыі мяса, палегчаць стварэнне прадуктаў харчавання, персаналізаваных для індывідуальнага спажыўца. Злучыць усё гэта рэалізаваць атрымаецца харчовую сістэму, у якой паміж вытворцам ежы і спажыўцом будзе цесная звязанасць прасачыць рух прадуктаў.

Mart: перасоўным аўтаномным міні-маркетам, які можа перамяшчацца па горадзе ў адзак на ўзровень патрэб. Адным з магчымых варыянтаў будзе і тое, што мы не будзем хадзіць у краму па ежу, а ежа будзе прыходзіць з крамы для нас.

Як бы ўсё выдатна ні было, гэтыя прагнозы ігнаруюць іншыя, менш прыемныя сігналы, якія паказваюць на больш цёмныя асаблівасці нашага харчовага лёсу. Напрыклад, усё больш няроўнае размеркаванне багаццяў прыводзіць да палірызацыі шопінгу і харчовых звычак. Нягледзячы на агульнапрызнаны рост рынку натуральных і экалагічна чыстых прадуктаў, людзі яшчэ не прывыклі да іх. Варыянты нашай харчовай будучыні паказваюць на пэўны тып забяспечанага, тэхналагічна вольнага ежы спажыўца. Што будзе з усімі астатнімі?

Апошнія кліматычныя справадцы сведчаць аб тым, што без беспрэцэдэнтных умяшанняў многія часткі свету стануць непрыдатнымі для вытворчасці прадуктаў харчавання, што ўзмацніць недахоп харчавання, беднасці і міграцыі. Дзікіх морепрадуктаў стане мала, калі наогул нешта застанецца. Найбольш магчыма, што паяданае жывёла — рыбы або мяса, дзічыны або выгадаваных на ферме жывёл — стане прывілеяй багатых. Верагодна, мясца на расліннай і клеткачнай аснове стане досыць добрым, каб запоўніць пустаць, але цікава — які будзе выгляд даць курыца, вырашчанага такім чынам?

Падрыхтаваў Іван КУПРАВАС.

Организация	ОАО «Луцкий льнозавод»
Учетный номер плательщика	690657228
Вид экономической деятельности	13104
Организационно-правовая форма	
Орган управления	Общее собрание акционеров
Единица измерения	Тыс. руб.
Адрес	

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 января 2019 года

Активы	Код строки	На 31 декабря 2018 года	На 31 декабря 2019 года
I. ДОЛГОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ	2	3	4
Основные средства	110	26 142	25 328
Нематериальные активы	120	-	-
Доходные вложения в материальные активы	130	-	-
В том числе:			
инвестиционная недвижимость	131	-	-
государственные ценные бумаги (лизинга)	132	-	-
прочие доходные вложения в материальные активы	133	-	-
Вложения в долгосрочные активы	140	-	-
Долгосрочные финансовые вложения	150	-	-
Отложенные налоговые активы	160	-	-
Долгосрочная дебиторская задолженность	170	-	-
Прочие долгосрочные активы	180	-	-
ИТОГО по разделу I	190	26 142	25 328
II. КРАТКОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ	210	4 519	3 568
В том числе:			
материалы	211	3 009	2 837
животные на выращивании и откорме	212	-	-
незавершенное производство	213	1 197	626
готовая продукция и товары	214	313	105
товары отгруженные	215	-	-
прочие запасы	216	-	-
Долгосрочные активы, предназначенные для реализации	220	-	-
Расходы будущих периодов	230	251	209
Налог на добавленную стоимость по приобретенным товарам, работам, услугам	240	749	723
Краткосрочная дебиторская задолженность	250	714	1 109
Краткосрочные финансовые вложения	260	-	-
Денежные средства и их эквиваленты	270	2	4
Прочие краткосрочные активы	280	-	-
ИТОГО по разделу II	290	6 235	5 613
БАЛАНС	300	32 377	30 941

Собственный капитал и обязательства	Код строки	На 31 декабря 2018 года	На 31 декабря 2019 года
III. СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ	410	21 822	21 222
Уставный капитал	410	-	-
Неоплаченная часть уставного капитала	420	-	-
Собственные акции (доли в уставном капитале)	430	-	-
Резервный капитал	440	-	-
Добавочный капитал	450	1 448	1 448
Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток)	460	-560	-563
Чистая прибыль (убыток) отчетного периода	470	-	x
Целевое финансирование	480	-	-
ИТОГО по разделу III	490	22 710	22 107
IV. ДОЛГОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА	510	1 854	1 457
Долгосрочные кредиты и займы	510	-	-
Долгосрочные обязательства по лизинговым платежам	520	1 854	1 457
Отложенные налоговые обязательства	530	-	-
Доходы будущих периодов	540	-	-
Резервы предстоящих платежей	550	-	-
Прочие долгосрочные обязательства	560	-	-
ИТОГО по разделу IV	590	1 854	1 457
V. КРАТКОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА	610	114	161
Краткосрочные кредиты и займы	610	-	-
Краткосрочная часть долгосрочных обязательств	620	-	-
Краткосрочная кредиторская задолженность	630	7 699	7 216
В том числе:			
поставщикам, подрядчикам, исполнителям по авансам полученным	631	5 312	5 118
по налогам и сборам	632	97	-
по социальному страхованию и обеспечению	633	28	38
по оплате труда	634	36	31
по лизинговым платежам	635	103	99
по лизинговым платежам	636	2 123	1 930
советникам имущества (учредителям, участникам) и прочим кредиторам	637	-	-
Отложенные налоговые обязательства	640	-	-
Доходы будущих периодов	650	-	-
Резервы предстоящих платежей	660	-	-
Прочие краткосрочные обязательства	670	-	-
ИТОГО по разделу V	690	7 813	7 377
БАЛАНС	700	32 377	30 941

ОТЧЕТ о прибылях и убытках за январь – декабрь 2018 года

Наименование показателей	Код строки	За январь – декабрь 2018 г.	За январь – декабрь 2019 г.
Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг	1	5 142	4 642
Себестоимость реализованной продукции, товаров, работ, услуг	020	5 303	4 553

Показатель	Код строки	За январь – декабрь 2018 г.	За январь – декабрь 2019 г.
Валовая прибыль (100 – 020)	030	-161	89
Управленческие расходы	040	231	226
Расходы на реализацию	050	12	12
Прибыль (убыток) от реализации продукции, товаров, работ, услуг (030 – 040 – 050)	060	-404	-149
Прочие доходы по текущей деятельности	070	388	254
Прочие расходы по текущей деятельности	080	144	215
Прибыль (убыток) от текущей деятельности (± 060 – 070 – 080)	090	-160	-110
Доходы по инвестиционной деятельности	100	206	183
В том числе:			
доходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	101	-	-
доходы от участия в уставном капитале других организаций	102	-	-
проценты к получению	103	-	-
прочие доходы по инвестиционной деятельности	104	206	183
Расходы по инвестиционной деятельности	110	43	26
В том числе:			
расходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	111	-	-
прочие расходы по инвестиционной деятельности	112	43	26
Доходы по финансовой деятельности	120	-	2
В том числе:			
курсовые разницы от пересчета активов и обязательств	121	-	-
прочие доходы по финансовой деятельности	122	-	-
Расходы по финансовой деятельности	130	-	33
В том числе: проценты к уплате	131	-	-
курсовые разницы от пересчета активов и обязательств	132	-	-
прочие расходы по финансовой деятельности	133	-	33

Наименование показателей	Код строки	За январь – декабрь 2018 г.	За январь – декабрь 2019 г.
Прибыль (убыток) от инвестиционной и финансовой деятельности (100 – 110 + 120 – 130)	140	163	126
Прибыль (убыток) до налогообложения (± 090 ± 140)	150	3	16
Налог на прибыль	160	-	-
Изменение отложенных налоговых активов	170	-	-
Изменение отложенных налоговых обязательств	180	-	-
Прочие налоги и сборы, исчисляемые из прибыли (дохода)	190	-	-
Прочие платежи, исчисляемые из прибыли (дохода)	200	-	-
Чистая прибыль (убыток) (± 150 – 160 ± 170 ± 180 – 190 – 200)	210	3	16
Результат от переоценки долгосрочных активов, не включаемый в чистую прибыль (убыток)	220	-	-
Результат от прочих операций, не включаемый в чистую прибыль (убыток)	230	-	-
Совокупная прибыль (убыток) (± 210 ± 220 ± 230)	240	3	16
Базовая прибыль (убыток) на акцию	250	-	-
Разводненная прибыль (убыток) на акцию	260	-	-
Количество организаций, получивших прибыль по конечному финансовому результату	270a	3	16
Сумма полученной прибыли по конечному финансовому результату	280	-	-
Сумма полученного убытка по конечному финансовому результату	280a	-	-
Количество организаций, получивших прибыль по конечному финансовому результату, без учета государственной поддержки	290a	3	16
Количество организаций, получивших убыток по конечному финансовому результату, без учета государственной поддержки	295	-	-
Сумма полученного убытка по конечному финансовому результату, без учета государственной поддержки	295a	-	-

Показатель	За отчетный период				За аналогичный период прошлого года	
	код	доход	расход	доход	расход	
Расшифровка прочих доходов и расходов по текущей деятельности						
Доходы, связанные с государственной поддержкой, направленной на инвестиционную и финансовую деятельность (из стр.104 и 122)	300	X	X	X	X	
Выплаты компенсационного, стимулирующего характера, а также выплаты, носящие характер социальных льгот (из строки 080)	310	X	X	X	197	
Справочно:	2	3	4	5	6	
Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг (с учетом налогов и сборов, включаемых в Выручку)	400	5 800	5 347			

Показатель	Единица измерения	С начала года	За аналогичный период прошлого года
Количество акционеров, всего	лиц	271	271
в том числе: юридических лиц	лиц	4	4
из них нерезидентов Республики Беларусь	лиц	0	0
в том числе: физических лиц	лиц	267	267
из них нерезидентов Республики Беларусь	лиц	0	0
Изчислено на выплату дивидендов в данном отчетном периоде	тыс. рублей	3,20	30,20
Фактически выплаченные дивиденды в данном отчетном периоде	тыс. рублей	3,18	30,15
Дивиденды, приходящиеся на одну простую (обыкновенную) акцию (включая налоги)	рублей	0,000054	0,0000542
Дивиденды, фактически выплаченные на одну простую (обыкновенную) акцию (включая налоги)	рублей	0,00005395	0
Период за который выплачивались дивиденды	месяц, квартал, год	2017 год	X
Дата (даты) принятия решений о выплате дивидендов	число, месяц, год	27.03.2018	X
Срок (сроки) выплаты дивидендов	число, месяц, год	31.12.2018	X
Обеспеченность акции имуществом общества	тысяч рублей	0,37	0,38
Количество простых акций, находящихся на балансе общества	штук	0	0

Показатель	Единица измерения	С начала года	За аналогичный период прошлого года
Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг	тысяч рублей	5142,00	4642,00
Себестоимость реал. продукции, товаров, работ, услуг, управленческие расходы, расходы на реализацию	тысяч рублей	5546,00	4791,00
Прибыль(убыток) до налогообложения, всего	тысяч рублей	3,00	16,00
в том числе: прибыль(убыток) от реализации продукции, товаров, работ, услуг	тысяч рублей	-404,00	-149,00
в том числе: прочие доходы и расходы по текущей деятельности	тысяч рублей	244,00	39,00
в том числе: прибыль(убыток) от инвестиционной, финансовой и иной деятельности	тысяч рублей	163,00	126,00
Налог на прибыль, изменение отложенных налоговых активов/обязательств; прочие налоги и сборы, исчисляемые из прибыли (дохода)	тысяч рублей	0,00	0
Чистая прибыль (убыток)	тысяч рублей	3,00	16,00
Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток)	тысяч рублей	-560,00	-563,00
Долгосрочная дебиторская задолженность	тысяч рублей	0,00	0,00
Долгосрочные обязательства	тысяч рублей	1854,00	1457,00

Показатель	Единица измерения	С начала года	За аналогичный период прошлого года
Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг	тысяч рублей	5142,00	4642,00
Себестоимость реал. продукции, товаров, работ, услуг, управленческие расходы, расходы на реализацию	тысяч рублей	5546,00	4791,00
Прибыль(убыток) до налогообложения, всего	тысяч рублей	3,00	16,00
в том числе: прибыль(убыток) от реализации продукции, товаров, работ, услуг	тысяч рублей	-404,00	-149,00
в том числе: прочие доходы и расходы по текущей деятельности	тысяч рублей	244,00	39,00
в том числе: прибыль(убыток) от инвестиционной, финансовой и иной деятельности	тысяч рублей	163,00	126,00
Налог на прибыль, изменение отложенных налоговых активов/обязательств; прочие налоги и сборы, исчисляемые из прибыли (дохода)	тысяч рублей	0,00	0
Чистая прибыль (убыток)	тысяч рублей	3,00	16,00
Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток)	тысяч рублей	-560,00	-563,00
Долгосрочная дебиторская задолженность	тысяч рублей	0,00	0,00
Долгосрочные обязательства	тысяч рублей	1854,00	1457,00

9. Основные виды продукции или виды деятельности, по которым получено двадцать и более процентов выручки от реализации товаров, продукции, работ, услуг: **ПРОИЗВОДСТВО ЛЬНОВОЛОКНА – 80 %.**

10. Дата проведения годового общего собрания акционеров, на котором утверждался годовой бухгалтерский баланс за отчетный год: **20 марта 2019 года.**

13. Сведения о применении эмитентом правил корпоративного поведения: **приняты к сведению.**

По результатам проведения аудита аудитором, Фоминова Анжела Валерьевна, осуществляющая деятельность в качестве индивидуального предпринимателя (свидетельство о государственной регистрации № 3910444102 от 29.01.2010 г., УНП 391044102), пришла к выводу, что отчетность аудируемого лица отражает достоверно во всех существенных аспектах его финансовое положение, финансовые результаты деятельности и изменения его финансового положения в соответствии с примененной основой составления и представления бухгалтерской отчетности. Мы полагаем, что в ходе аудита были получены достаточные и надлежащие аудиторские доказательства, которые могут являться основанием для выражения аудиторского мнения с оговорками.

Директор В. В. Арестович
Гл. бухгалтер С. И. Серяго

zepter bank

Закрытое акционерное общество «Центер Банк»
Адрес: 220034, г. Минск, ул. Платонова, 15
эл. адрес: info@zepterbank.by
Тел. 331 89 49, факс 331 89 48

Бухгалтерский баланс на 1 апреля 2019 г. (в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	01.04.2019	01.01.2019
1 АКТИВЫ	2	3	4	5
1 Денежные средства	1101	4 400	5 037	-
2 Драгоценные металлы и драгоценные камни	1102	-	-	-
3 Средства в Национальном банке	1103	14 791	10 836	-
4 Средства в банках	1104	15 266	17 970	-
5 Ценные бумаги	1105	9 430	10 393	-
6 Кредиты клиентам	1106	68 523	69 927	-
7 Производные финансовые активы	1107	-	-	-
8 Долгосрочные финансовые вложения	1108	-	-	-
9 Основные средства и нематериальные активы	1109	10 588	11 715	-
10 Доходные вложения в материальные активы	1110	6 001	5 464	-
11 Имущество, предназначенное для продажи	1111	6 581	6 590	-
12 Отложенные налоговые активы	1112	-	-	-
13 Прочие активы	1113	2 559	2 852	-
ИТОГО АКТИВЫ	11	138 139	140 784	
16 ОБЯЗАТЕЛЬСТВА				
17 Средства Национального банка	1201	-	-	-
18 Средства банков	1202	415	5 021	-
19 Средства клиентов	1203	91 773	89 282	-
20 Ценные бумаги банка	1204	3 315	3 354	-
21 Производные финансовые обязательства	1205	-	-	-
22 Отложенные налоговые обязательства	1206	-	-	-
23 Прочие обязательства	1207	450	435	-
ВСЕГО ОБЯЗАТЕЛЬСТВА	120	95 953	98 072	
25 СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ				
26 Уставный фонд	1211	15 859	15 859	-
27 Эмиссионный доход	1212	-	-	-
28 Резервный фонд	1213	1 493	1 493	-
29 Фонды переоценки статей баланса	1214	9 129	9 129	-
30 Накопленная прибыль	1215	15 705	16 231	-
ВСЕГО СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ	121	42 186	42 712	
32 ИТОГО обязательств и собственный капитал	12	138 139	140 784	

Отчет о прибылях и убытках на 1 апреля 2019 г. (в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	01.04.2019	01.04.2018
1	2	3	4	5
1 Проценты доходы	2011	1 622	1 266	-
2 Проценты расходы	2012	732	680	-
3 Чистые процентные доходы	2013	890	586	-
4 Комиссионные доходы	2021	436	288	-
5 Комиссионные расходы	2022	59	49	-
6 Чистые комиссионные доходы	202	377	239	-
7 Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	203	-	-	-
8 Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204	1	(3)	-
9 Чистый доход по операциям с иностранной валютой	205	97	100	-
10 Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	206	-	(3)	-
11 Чистые отчисления в резервы	207	396	(658)	-
12 Прочие доходы	208	630	121	-
13 Операционные расходы	209	2 049	1 471	-
14 Прочие расходы	210	76	53	-
15 Прибыль (убыток) до налогообложения	211	(526)	174	-
16 Расход (доход) по налогу на прибыль	212	2	43	-
17 ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)	2	(526)	140	

Председатель Правления Проворов Михаил Игоревич
Главный бухгалтер Михалевич Оксана Владимировна

Дата подписания: 1 апреля 2019 г.

Лицензия на осуществление банковской деятельности № 31, выданная Национальным банком Республики Беларусь 28 мая 2013 г. УНП 807000214

БТА БАНК

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС НА 1 ЯНВАРЯ 2019 г. (в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт при-менений	2018 год	2017 год
1 АКТИВЫ	2	3	4	5	6
1 Денежные средства	1101	4,1	-	5 689	4 815
2 Драгоценные металлы и драгоценные камни	1102	-	-	-	-
3 Средства в Национальном банке	1103	4,2	-	13 488	11 690
4 Средства в банках	1104	4,3	-	6 536	12 114
5 Ценные бумаги	1105	4,4	-	32 890	30 954
6 Кредиты клиентам	1106	4,5	-	136 0	

Рубрыку вядзе
Яўген КСЯНЕВІЧ.
evgenyksenovich@gmail.com

Песню бярыце з сабою...

ТАБОЮ

Рыгор Барадулін (1935—2014) — беларускі паэт, эсэіст, перакладчык, дзіцячы пісьменнік, літаратуры крытык, грамадскі дзеяч. Народны паэт Беларусі. Пры жыцці аўтара было апублікавана звыш 100 кніг.

Вершы —
Рыгор БАРАДУЛІН,
музыка —
Яўген КСЯНЕВІЧ.

Узнісла $\text{♩} = 80$

Та - бо - ю пах-нуць снеж-кі, па-лы- ны, ця-
ец-ца, ты з той сі - ній даў- ні - ны, што

бе ча-ка-е во-сень ма-ла-да - я. Зда-
з-падру-кі са мно-ю вы-гля -

да - е. Ка - лі ты пры-ля-ціш шчы-млівай
ластуўкай, Каб захлынуць і ласкаю, і пластыкай.

Прыходзь ці прылятай. Прыходзь ці прылятай, абы была. Ці наталі, ці далалі датла!

Куплет 2:
Табоі смяюцца вочы, сняячка сны, Табоі заходзіцца туга глухая. Здаецца, ты ідзеш з-пад той сасны, Што мне яшчэ галінаю махае.

Прыпеў 2 разы:
Плас-ты-кай. Пры-ходзь ці пры-ля-тай, а-бы бы- тла! на-та-лі, ці да-па-лі да- тла!

НЕПАЖАДАНЬІЯ ГОСЦІ

Хто пашкоджае дрэвы ў вашым садзе?

Хто, як не вучоныя Інстытута плававодства, ведае, як атрымаць добры ўраджай і засцерагчы сад ад хвароб. У Самавалавічах яны праводзяць карысныя заняткі для ўсіх ахвотных. Так, вядучы навуковы супрацоўнік аддзела селекцыі плодовых раслін Юлія КАНДРАЦЭ-НАК расказала пра хваробы кары і драўніны плодовых дрэў. Найчасцей на нашых яблынях ды грушах любяць сяліцца грыбкі самых розных памераў — ад заўважных толькі пад мікраскопам да сваякоў баравікоў (вешанак ды апенек).

З ласімі імі трэба змагацца.

Самая распаўсюджаная і адна з самых шкодных хвароб — звычайны рак (ён жа еўрапейскі, ступеньчатый). Яго можна заўважыць як на плодовых, так і на лясных дрэвах. Вы не збытаеце гату навалу ні з якой іншай хваробай — пры яе развіцці ўтвараюцца характэрныя язва. Кара на дрэве быццам разварочана, з агіднымі напывамі. Грыбок пранікае ў кару і правакуе яе ўзмоцнены рост, бо далікатныя тканкі патрэбны яму для харчавання. Пасля ён іх атручвае, уживае і зноў выклікае новую хвалю ўтварэння тканак. У выніку раны нагадваюць прыступкі. Калі зачысціць такую язву ад чорнага налёту грыбка сапрафітаў, можна ўбачыць структуру і нават падлічыць, за колькі гадоў рак раз'еў дрэва. На пачатку захворвання дрэва можа выглядаць надрэзна. Некаторыя садаводы нават кажуць, што невялікае паражэнне ракам садзейнічае лепшаму ўраджаю, бо няма адтоку пажыўных рэчываў у глебу, усё ідзе на яблык. Спачатку дрэва сапраўды можа даваць больш буйныя плады... Але паступова хвароба развіваецца. Пры моцным заражэнні колькасць цукраў у яблыках значна падае, кіслот, наадварот, вырастае. Псуецца смак пладоў, у іх менш вітамінаў (у прыватнасці, вітаміну С). Калі рак ахоплівае шкідлівыя галінкі і фактычна перакрывае харчаванне, яны пачынаюць усыхаць. На ўчастку недагледжаным, несаніраваным ці засаджаным сартамі, якія падмяраюць — і, як вынік, пашкоджаюць драва, — пры моцных успышках гэтага захворвання на працягу года можа прапаць 30 працэнтаў саду.

Не менш небяспечнае захворванне, але не такое распаўсюджанае ў нашых мясцінах, — чорны рак. Для яго характэрна рэзкае адміранне кары выцягнутай формы, якое расцягваецца па ўсёй галінцы. Пры такім хуткім адміранні дрэва выглядае быццам аблешчаным, таму другая назва гэтага хваробы — антонаў агонь. Як правіла, такі «гоść» сустракаецца ў старых закінутых садах. Калі еўрапейскаму звычайнаму раку патрэбны час і ён не настолькі агрэсіўны, то чорны рак распаўсюджаецца шпарка, і ў выніку вы можаце хутка страціць як асобныя галінкі, так і ўсё дрэва.

Прычыны з'яўлення такіх гасцей ў садзе аднолькавыя — і чорнаму, і звычайнаму раку абавязкова патрэбна рана. Паразіты не могуць пранікнуць у расліну, у якой здарова непашкоджаная кара. Але яны скарыстаюць, напрыклад, не замазаны пасля абрэзкі спіл, разрывы, разломы ці нават «працу» караедаў (апошнія нават могуць пераносіць на сабе споры грыбка). Абзавесціся ракам у садзе можна і пры няправільным фармаванні дрэў, у месцах з вострымі развілкамі могуць з'яўляцца трэшчыны — вось і ўваход для інфекцыі. Небяспечна, калі хваробы пашкоджаюць цэнтральныя шкідлівыя развілкі.

Для звычайнага рака варотамі могуць служыць сляды ад лускавінак пупышак вясной і ад лістоў восенню. Таму масавае рассяванне спор грыбка «прывязана» да раскрыцця пупышак і лістападу. Веды пра асаблівасці распаўсюджвання патагенаў спатрэбяцца пры вызначэнні прафілактыкі і лячэння. Так, пасля абрэзкі ўсе буйныя раны (дыяметр якіх большы за 1,5 см) важна абавязкова закрываць — фарбай ці любой замазкай. Вясной расліны трэба апрацаваць прэпаратамі з медэю (арыентуемся на набуханне пупышак, калі лускавінкі ўжо гатовы адваліцца). Восенню, калі дрэвы сталі каларовымі і толькі пачаў сыпацца ліст, сад апрацоўваецца мачавінай (карбамідам). Тады загінуць споры, якія знаходзяцца на лістоце. Да таго ж вы пазмагаецеся з плямістасцямі ў садзе, з той жа паршю.

ШАКАЛЫ
У 2017 годзе вельмі моцна было падарвана здароўе дрэў. Вясна была ранняя. Дрэвы выйшлі з фізіялагічнага стану спако, пачалі вегетацыю. Але пахаладка і практычна месяц тэмпература паветра трымалася на 9—11 градусаў ніжэй за норму. Многія расліны пасля такога выпрабавання загінулі. Іншыя перажылі, але імунітэт

(лістога на іх быццам становіцца сярэбранай), калі трутэвае грыбы пранізвалі сваёй грыбніцай драўніну, і рабіць нешта ўжо позна. За 3-5 гадоў расліна загіне. Хіба што можна паспрабаваць пазмагацца за дрэва, калі вы ўбачылі на ім толькі адну пасярэбраную галінку, ад яе тут жа трэба пазбавіцца. Чаранкі з дрэў, пашкоджаных млечным бляскам, лепш не браць. Нават на тых галінках, лістога на якіх не мяняла колер, міцэлій грыбка можа прысутнічаць, а сам паразіт яшчэ не паспеў дрэва атруціць настолькі, каб гэта было заўважна.

Ёсць яшчэ фізіялагічны млечны бляск — не інфекцыйны. Ён можа з'явіцца пры вясеннім падмярзанні маладых лісцікаў. Праяўляецца адразу на ўсім дрэве альбо на адным яго баку — там, дзе прайшоў халоднае паветра. Тут ліст на дрэвах толькі злёгку серабрыцца, няма адмірання лістовай пласцінкі. А пры пашкоджанні грыбком лісты на дрэвах амаль беляя, а па краях пласцінка, якая адмерла, становіцца чорнай.

З'яўленне трутэвакоў на яблынях ці грушах — першая прыкмета таго, што

Традыцыйная схема абароны на прысядзінным участку — чатыры — максімум шэсць апрацовак. У прамысловых садах іх можа быць 20—26. Калегі з Польшчы кажуць, што, каб атрымаць добры ўраджай, кожны тыдзень трактар павінен быць у садзе. У садовай аптэчцы павінны быць фунгіцыды шырокага спектра дзеяння. Чытайце этыкеткі, часам пад рознымі назвамі прадаюцца прэпараты з аднолькавым рэчывам. Некаторыя аматары скарыстаюцца, што яны апырсквалі дрэвы, але ў іх садзе «красуецца» парша ды іншыя хваробы. Магчыма, яны не ўлічылі, што некаторыя прэпараты не дзейнічаюць пры нізкіх тэмпературах. Так, пры плюсовых 5-6 градусах няма сэнсу выкарыстоўваць такія прэпараты, як тапсін-М, скор, байлетон, але яны сапраўды дапамогуць супраць хвароб, калі вы з імі будзеце працаваць у больш цёплым дні, калі паветра прагрэецца да 16—18. Калі ж удзень тэмпература не падымаецца вышэй за 10 градусаў, можна выкарыстоўваць у садзе такія сродкі, як хорус.

Нельга працаваць два разы запар адным і тым жа прэпаратам — шкоднік да яго прызвычаіваецца. Універсальны сродкі, які дапамагаюць ад многіх хвароб, — прэпараты медзі. Аднаразовы выхад у сад з «лекам» эфекту не даць. Абарона раслін павінна быць сістэмнай. Апрацоўкі трэба праводзіць своечасова — да распускання пупышак, пасля цвіцення саду, у фазы, калі плады на грушах і яблынях дасягаюць памераў ляснога, а пасля грэчкага арха і пасля ўборкі ўраджаю.

Кастэчаква неабходна апырскваць у час цвіцення — як толькі з'явіліся першыя кветкі. Не трэба чакаць, пакуль запусыцца ўсё дрэва. У многіх сартоў вішні і чарэшні назіраецца цікавая з'ява: бутон закрыты, а пестіцы прасякнутыя пясцікамі ўжо выйшаў і лویць пылок. Такія апрацоўкі абароніць дрэўцы ад небяспечнага маніліяльнага апёку, пры якім гінуць кветкі, а часам хвароба пераходзіць і на галінкі. Калі хочаце заўсёды быць з вышнім ураджаем, выбірайце сарты, устойлівыя да хвароб. Так, слаба паражаюцца маніліяльным апёкам Грыёт Беларускі, Вянок, Жывіца (гібрыд вішні і чарэшні), Ласуха, Нясвіжская.

Культуры, якія рана выпсваюць (вішня, чарэшня, алча, абрыкос), важна апрацаваць у канцы жніўня ад хвароб і шкоднікаў. Як правіла, у такіх час назіраецца паўторнае разнажэнне тлі, яна можа моцна пашкоджаць маладыя парасткі і разносіць небяспечныя хваробы.

На занятках у Інстытуце плававодства была Алена ДЗЯДЗЮЛЯ.

Звычайны рак.

Грабеншчык звычайны.

Антоніў агонь.

Іржа грушы.

з-за таго, што яны падмерзлі, упаў, пачалося пашкоджанне рознымі хваробамі. На некаторых дрэўцах праблемы правіліся ў 2018 годзе. Справа ў тым, што дрэвы таксама перажываюць стрэс і апраўляцца ад яго могуць гадамі.

Цытаспароз — паразіт-шакал, які ярка нападае на расліны, што ўжо аслабленыя альбо паміраюць, падмерзлі ці пакутавалі ад засухі. Ён пашкоджае кару. Яна пачынае белаваць, шэрымі, чырванаватымі плямамі. Пасля кара альбо прысыхае, альбо пры моцным пашкоджанні можа адстаць. Часта грыбок спадарожнічае паражэнню ракам. Таму, каб уберачы дрэвы ад гэтага злчачынцы, а таксама ад туберкулярыі (ярка-чырвоныя плямы на галінках), трэба ў першую чаргу змагацца з больш небяспечнымі грыбамі, такімі як чорны і звычайны рак, і пагарзамі агратэжнічнага характару. Забяспечце дрэва паліў падчас засухі, рэгулярна выдаліце хворыя і пашкоджаныя галінкі, апраўляйце і замажце раны, падсілкуйце дрэва. Восенню пазбаўляйцеся ад старой кары і бяліце расліны, выбірайце і спальвайце лісце і гнілыя плады.

ЗЛОСНЫЯ СВЯКІ
Ёсць у баравікоў і лісчак шкодных сваякоў — грыбы, якія разбураюць дрэвы. Млечны бляск працягваецца на дрэвах

Важна адразу пазбаўляцца ад спілаваных дрэў і галінак, пашкоджаных грыбамі. З дрэў, якія атрымаюцца са спілаванага яблыні з трутэвакоў, споры шкодных грыбоў будучы рассяваюць ў садзе.

Асабліва моцна ў апошні час пачаў шкодзіць грабеншчык звычайны. Гэты паразіт можа пранікаць праз раны і пашкоджаць лісцяныя часткі, а таксама ад туберкулярыі (ярка-чырвоныя плямы на галінках), трэба ў першую чаргу змагацца з больш небяспечнымі грыбамі, такімі як чорны і звычайны рак, і пагарзамі агратэжнічнага характару. Забяспечце дрэва паліў падчас засухі, рэгулярна выдаліце хворыя і пашкоджаныя галінкі, апраўляйце і замажце раны, падсілкуйце дрэва. Восенню пазбаўляйцеся ад старой кары і бяліце расліны, выбірайце і спальвайце лісце і гнілыя плады.

ІРЖАВЫЯ СУСЕДЗІ
Да 2000-х гадоў у Беларусі цяжка было сустрэць іржу на грушах. Сёння гэта праблема не дае спакою нашым садаводам, а была яна завезена ў краіну з дэкаратывнымі ядлоўцамі (пераважна з формамі, якія сцелюцца). Спачатку паразіт селіцца на «дэкаратывцы» (трэба сказаць, што айчыныя лясныя ядлоўцы

АПТЭЧКА САДАВОДА

Традыцыйная схема абароны на прысядзінным участку — чатыры — максімум шэсць апрацовак. У прамысловых садах іх можа быць 20—26. Калегі з Польшчы кажуць, што, каб атрымаць добры ўраджай, кожны тыдзень трактар павінен быць у садзе. У садовай аптэчцы павінны быць фунгіцыды шырокага спектра дзеяння. Чытайце этыкеткі, часам пад рознымі назвамі прадаюцца прэпараты з аднолькавым рэчывам. Некаторыя аматары скарыстаюцца, што яны апырсквалі дрэвы, але ў іх садзе «красуецца» парша ды іншыя хваробы. Магчыма, яны не ўлічылі, што некаторыя прэпараты не дзейнічаюць пры нізкіх тэмпературах. Так, пры плюсовых 5-6 градусах няма сэнсу выкарыстоўваць такія прэпараты, як тапсін-М, скор, байлетон, але яны сапраўды дапамогуць супраць хвароб, калі вы з імі будзеце працаваць у больш цёплым дні, калі паветра прагрэецца да 16—18. Калі ж удзень тэмпература не падымаецца вышэй за 10 градусаў, можна выкарыстоўваць у садзе такія сродкі, як хорус.

Нельга працаваць два разы запар адным і тым жа прэпаратам — шкоднік да яго прызвычаіваецца. Універсальны сродкі, які дапамагаюць ад многіх хвароб, — прэпараты медзі. Аднаразовы выхад у сад з «лекам» эфекту не даць. Абарона раслін павінна быць сістэмнай. Апрацоўкі трэба праводзіць своечасова — да распускання пупышак, пасля цвіцення саду, у фазы, калі плады на грушах і яблынях дасягаюць памераў ляснога, а пасля грэчкага арха і пасля ўборкі ўраджаю.

Кастэчаква неабходна апырскваць у час цвіцення — як толькі з'явіліся першыя кветкі. Не трэба чакаць, пакуль запусыцца ўсё дрэва. У многіх сартоў вішні і чарэшні назіраецца цікавая з'ява: бутон закрыты, а пестіцы прасякнутыя пясцікамі ўжо выйшаў і лویць пылок. Такія апрацоўкі абароніць дрэўцы ад небяспечнага маніліяльнага апёку, пры якім гінуць кветкі, а часам хвароба пераходзіць і на галінкі. Калі хочаце заўсёды быць з вышнім ураджаем, выбірайце сарты, устойлівыя да хвароб. Так, слаба паражаюцца маніліяльным апёкам Грыёт Беларускі, Вянок, Жывіца (гібрыд вішні і чарэшні), Ласуха, Нясвіжская.

Культуры, якія рана выпсваюць (вішня, чарэшня, алча, абрыкос), важна апрацаваць у канцы жніўня ад хвароб і шкоднікаў. Як правіла, у такіх час назіраецца паўторнае разнажэнне тлі, яна можа моцна пашкоджаць маладыя парасткі і разносіць небяспечныя хваробы.

На занятках у Інстытуце плававодства была Алена ДЗЯДЗЮЛЯ.

Даты Падзеі Людзі

20 КРАСАВІКА

1834 год — нарадзіўся (Віленская губерня) Іосіф Іпалітавіч Жылінскі, беларускі і расійскі кавалер-дэзіст. У 1863—1873 гадах кіраваў градушным вымярэннем дугі паралелі 52-га градуса паўночнай шыраты (у Беларусі прыблізна па лініі Брэст—Пінск — Мазыр — Гомель). У 1873—1898 гадах узначальваў Заходнюю экспедыцыю па асушэнні балот Палесся, пазней — забалочаных зямель Маскоўскай, Рязанскай, Уладзімірскай губерняў. Удзельнічаў у астранамічна-геадэзічных работах за мяжой. Памёр у 1916 годзе.

1914 год — нарадзіўся (в. Заполле, цяпер у Петрыкаўскім раёне) Фёдар Аляксеевіч Малышаў, Герой Савецкага Саюза. У Вялікую Айчынную вайну з ліпеня 1942 года быў у партызанам: падрыўнік, камандзір дыверсійнай групы партызанскага атрада 125-й Капаткевіцкай брыгады. Асабіста падарваў 18 варажых эшалонаў. Са снежня 1943 года працаваў у Наркомаце мясцовай паліўнай прамысловасці БССР, у 1947—1990 гадах — у Інстытуце торфу АН Беларусі. Распрацоўваў метады павышэння ўраджлівасці глебы пры дапамозе іх насычэння часцінкамі торфу. Памёр у 2005 годзе.

1944 год — нарадзіўся Яўген Леўка (в. Пабрэзе Навагрудскага раёна), беларускі пісьменнік, крытык, літаратуразнаўца. Працаваў на заводзе, настаўнікам, карэспандэнтам радыёўвясцяжання, у Інстытуце літаратуры АН Беларусі, выдавецтвах «Мастацтва літаратура» і «Бацькаўшчына». Аўтар твораў «Беларуская літаратура за гады савецкай улады», «Вялікая Айчынная вайна ў беларускай прозе» і інш. Даследуе мастацкую адметнасць, стыль сучасных беларускіх празаікаў, узаемадзеянне літаратуры і чытача. У апавесках «Па цаліку», «Дарога ў два канцы» выяўляюцца псіхалгізм, выразанасць малюнка характараў, добрае адчуванне мовы. Складальнік літаратуразнаўчага зборніка «Вобраз», зборніка апаляваных маладых беларускіх пісьменнікаў «Цяпло на першачвет», «Акно ў зялёны сад», кніг твораў М. Дзяшквіча, Л. Каліноў, А. Мрыя.

1994 год — у Оршы быў заснаваны музей Уладзіміра Караткевіча.

Тут экспануюцца асабістыя рэчы, дакументы, фатаграфіі, архіўныя матэрыялы, аўтабіяграфія пісьменніка, арыгінальныя рукапісы, сяброўскія шаржы, малюнкi, кнігі з даражымі подпісамі, выказванні і лісты сучаснікаў.

1843 год — міністэрства дзяржаўных маёмасцяў Расіі, якое ўзначаліў граф Кісялёў, выдала ўказ аб арганізацыі перасялення ў сувязі з засваеннем Сібіры дзяржаўных сляня еўрапейскіх губерняў за Урал. Паводле ўказа перасяленцам выдавалася беззваротная пазыка грашмыма, земляробчы прыладамі і жывёлай, гарантавалася восьмігадовая лгота ад падаткаў і павіннасцяў, з іх нават скасоўвалі надоймікі па ранейшым месцы жыхарства. Таксама перасяленцам адводзіліся ў месцах пасялення зямельныя надзелы па 15 дзесяцінаў на душу, вызвалены ад рэкруцыі павіннасці на тры чарговыя прызывы. У 1845—1855 гадах магчымаасць перасялення скарысталася каля 100 тысяч сялян.

1949 год — у Парыжы і Празе 20—25 красавіка адбыўся I Суветны кангрэс прыхільнікаў міру. Дэлегатамі ад СССР былі лётчык А. Марэсэў, пісьменнік А. Фадзееў і І. Эрэнбург і іншыя асобы. На кангрэсе быў абраны Пастаянны камітэт Суветнага кангрэса прыхільнікаў міру на чале з Ф. Жаліё-Кюры, абвешчаны Маніфест барацьбы за мір, а таксама заснавана штогадовая Міжнародная прэмія міру за найлепшыя творы мастацтва, якія садзейнічаюць умацаванню міру. Эмблемай кангрэса стаў Голуб міру, які нясе ў дзюбе аліўкавую галіну (малюнак Пабла Пікасо).

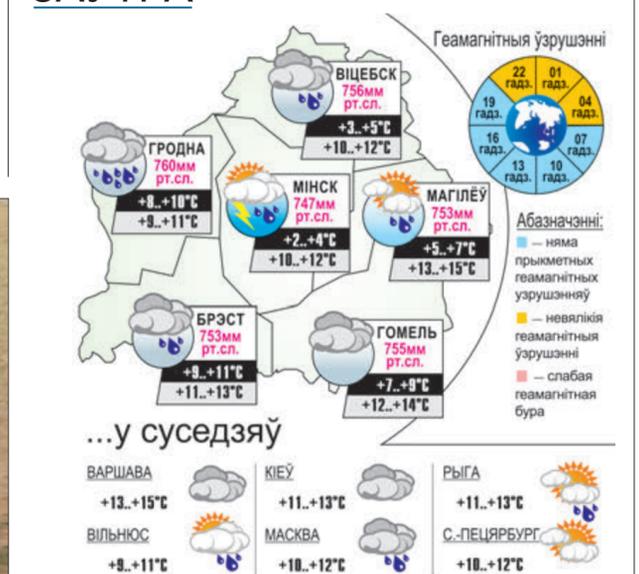
1994 год — уступіў у сілу Дагавор аб калектыўнай бяспецы дзяржаў СНД, падпісаны ў 1992 годзе ў Ташкенце кіраўнікамі Арменіі, Казахстану, Кыргызстана, Расіі, Таджыкістана і Узбекістана. Беларусь далучылася да дагавора 31 снежня 1993 года.

СЁННЯ ЗАЎТРА УСМІХНЕМСЯ

Месяц
Поўня 19 красавіка.
Месяц у зор'і Скарпіёна.

Імяніны
Пр. Акуліны, Гаўрылы, Георгія, Данілы,
К. Агнешкі, Аталі, Тэадора,
Часлава, Шымана.

Сонца	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск	— 5.58	20.20	14.22
Віцебск	— 5.45	20.13	14.28
Магілёў	— 5.49	20.10	14.21
Гомель	— 5.49	20.03	14.14
Гродна	— 6.14	20.34	14.20
Брэст	— 6.18	20.31	14.13

Абліванне халоднай вадой дорыць добры настрой!
Прычым, незалежна ад таго, каго ты абліваеш.

— Роза Майсееўна, што параіце, у мяне з памяццю ўсё горш і горш.
— Яша, давайце ў доўг, трэніруйце памяць...

Як завесці мужа.
1. Устанавіць канапу каля тэлевізара.
2. Паставіць побач піва.
3. Насыпаць ежы.
4. Адчыніць дзверы ў кватэру.
5. Чакаць.

— Клявіш, каяш, зніваць.

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь.

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: В. АНУФЬЕВА (намеснік галоўнага рэдактара), Н. ДРІНДРОЖЫК, Н. КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. ЛЯХОВІЧ (першы намеснік дырэктара), М. ЛІТВАЎ (намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, Н. АСОЛІЦКА, С. АСОЛІЦКА, А. СПАНЕУСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛІШК. Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФНЫ: прыёмны — 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: пismaў — 287 18 64, маркетынгу — 337 44 04, скартарыята — 292 05 82, адказны за выпуск дадаткаў: «Чырвоная змена» — 292 44 12; «Маскоўскае самарыванне» — 292 44 12, уласных карэспандэнтаў: у Брэсце: 20 37 98, Віцебску: 43 23 74, Гомелі: 28 27 27, Магілёве: 32 74 31, па Мінскай вобл.: (017) 292 21 03; бухгалтэры: 287 18 81.

http://www.zviazda.by; e-mail: info@zviazda.by, (для зваротаў): zvarot@zviazda.by

ПРЫЁМ тэл./факс: 287 17 79, РЭКЛАМЫ e-mail: reklama@zviazda.by

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і далікатнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаванням рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

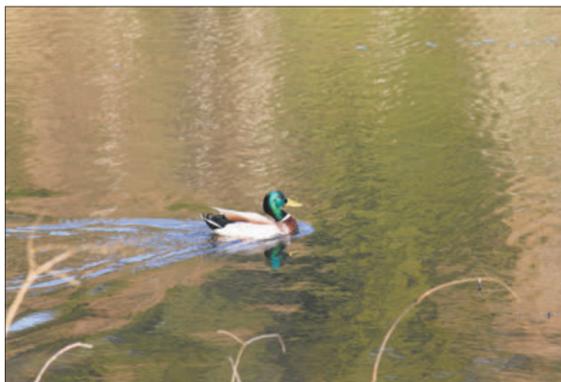
Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета адрэдагавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку», ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004.

220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень. Тыраж 20.008. Індэкс 63850. Зак. № 1266.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Нумар падпісаны ў 19.30
19 красавіка 2019 года.

Фота Ляў МІЛІНІНА.